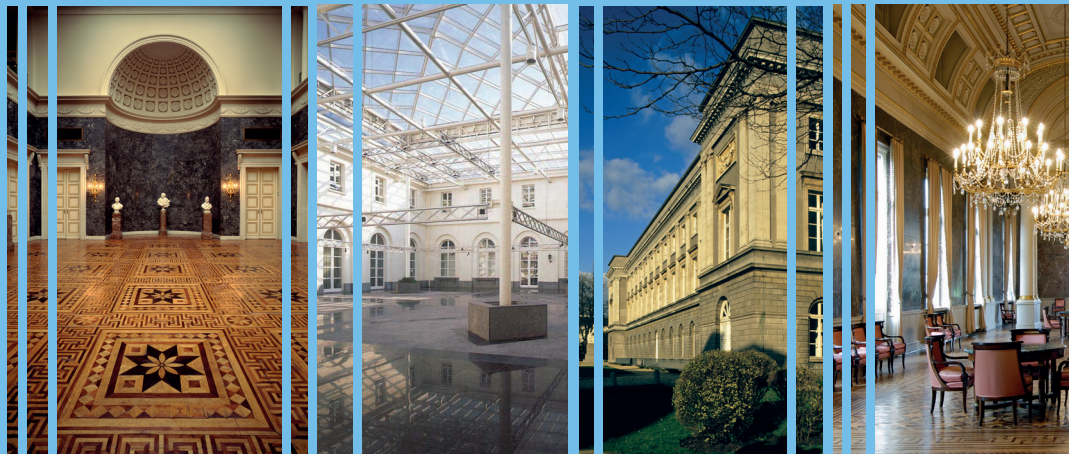

Jaarboek 2020

Jaarboek 2020

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIË
VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

© Koninklijke Vlaamse Academie van België
voor Wetenschappen en Kunsten
Hertogsstraat 1
B-1000 Brussel / België
Tel.: 02 550 23 23
Fax: 02 550 23 78
info@kvab.be
<http://www.kvab.be>
Depotnummer: D/2021/0455/01

© Foto's: Koninklijke Vlaamse Academie van
België voor Wetenschappen en Kunsten

Inhoudstafel

Voorwoord	7
Bestuur van de Academie – 2020	13
Bestuur van de Academie – 2021	14
Nieuwe leden.....	15
Openbare Algemene Vergadering - 19 december 2020.....	28
Programma.....	28
Genootschapswerking	
Beschouwingen van de Klassenbestuurders	29
Klasse van de Natuurwetenschappen	29
Klasse van de Menswetenschappen.....	30
Klasse van de Kunsten	34
Klasse van de Technische Wetenschappen	37
Mededelingen in de Klassen	43
Klasse van de Natuurwetenschappen	43
Klasse van de Menswetenschappen.....	43
Klasse van de Kunsten	43
Klasse van de Technische Wetenschappen	44
Klassenoverschrijdende vergaderingen	44
Huldiging jarige leden.....	46
Academische Fondsen en Prijzen.....	47
Laureaten van de Academie 2020.....	47
Gouden Penning 2020.....	52
Onderscheiding Wetenschapscommunicatie	54
Henri Vanderlindenprijs.....	59
Jan Gillisprijs	60
Charles De Clercprijs	61
Floris Van der Muerenprijs.....	62
Frans Van Cauwelaert Prijs.....	64
Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting.....	65
Jonge Academie	67
Denkersprogramma – Cyclus Bodem als natuurlijk kapitaal	69
Denkersprogramma – Cyclus Image Science.....	73
Standpunten	76

Reflectiegroepen	82
Cohiwet	84
Academisch Cultureel Forum	85
Publicaties	88
Verhandelingen van de KVAB, Nieuwe Reeks	88
Nationaal Biografisch Woordenboek	89
Academieberichten	91
Vlaamse Academische Stem - VLAST	92
Contactfora	94
VCWI	95
Internationale Samenwerking en Netwerking	99
Internationale Samenwerking	99
Bilaterale Uitwisselingen	99
Coördinatie binnen RASAB	99
Deelname aan internationale samenwerking en/of netwerking: KVAB	101
BACAS	104
Samenstelling Academie – December 2020	106
Klasse van de Natuurwetenschappen	106
Klasse van de Menswetenschappen	108
Klasse van de Kunsten	110
Klasse van de Technische Wetenschappen	112
Jonge Academie	114
Commissies van de Academie	115
Kandidaturencommissie	115
Laureatencommissie	116
Langlopende Projecten	117
Commissie Publicatiebeleid	117
Adviesraad Contactfora	117
Academisch Cultureel Forum	117
Wetenschappelijke commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek	117
Vlaamse Academische Stem (VLAST)	118
Reflectiegroep Energie	119
Reflectiegroep Kunst, Wetenschap en Technologie	120
Reflectiegroep RRI	120
Adviesraad Jonge Academie	120
Stuurgroep Wetenschapscommunicatie van de KVAB en JA	121
Stuurgroep Leerstoel FPIM	121

Commissie Historische Wetenschappen.....	121
Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden	121
Wetenschappelijk Comité Klassieke Studies	122
Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis	122
Commissies voor de Academische Fondsen.....	124
O. Callebautfonds	124
Mgr. J. Coppensfonds	124
Mgr. C. De Clercqfonds	124
O. Dupontfonds.....	124
E. Duvergerfonds.....	125
J. Gillisfonds.....	125
Mgr. R. Lenaertsfonds	125
Mac Leodfonds.....	125
H. Schoutedenfonds	126
H. Vanderlindenfonds.....	126
F. Van der Muerenfonds.....	126
P. van Oyefonds.....	126
F. Van Cauwelaertfonds	127
Organisaties gerelateerd aan de KVAB	128
Koninklijke Commissie voor Geschiedenis	128
Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie.....	128
Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis	128
Archief- en Bibliotheekwezen in België.....	128
Union Académique Internationale	129
Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)	129

Voorwoord

Het jaar 2020 waren we gestart met veel goede voornemens. Het zag er weer een druk en boeiend jaar uit, tot plots alles stil viel. We waren dermate onder de indruk dat we in het begin enkel dachten aan het simpelweg uitstellen van onze activiteiten. Even wachten tot het overwaaide, tot we terug de draad konden oppikken.

Maar met voortschrijdend inzicht daagde het dat uitstel geen optie was. Een nieuwe aanpak drong zich op. We zijn dan ook snel overgegaan tot de aanschaf van de nodige apparatuur om tenminste geen technische belemmering te hebben voor een degelijk activiteitenprogramma dat volledig online kon uitgevoerd worden of, waar mogelijk, hybride.

Online werken was niet altijd optimaal, noch voor de staf, noch voor de leden. Maar de last die hiermee gepaard ging verzonk in het niets bij de ellende in veel andere sectoren van de samenleving. Door deze pandemie zijn we academiëleden verloren. Ook zijn er leden die ernstig gedwarsboomd werden in hun plannen. We hebben niet of onvoldoende kunnen genieten van interessante culturele activiteiten en hadden te weinig contact met wie ons dierbaar is. Het waren frustrerende maanden.

Mag het een troost zijn dat een groot deel van de maatschappij het belang begon in te zien van een gedegen wetenschappelijk onderbouwd beleid, een doel dat we al sedert het ontstaan van onze Academie nastreven, en waar we gestaag aan werken.

Vandaag zet de Academie meer dan ooit in op video als communicatiemedium. We bereikten de eerste honderd abonnees op Youtube. Tientallen filmpjes werden het afgelopen jaar gecreëerd: lezingen en debatten kunnen nu integraal worden herbekeken, 24 uur op 24. Naast het live publiek, volgen nog een groot aantal kijkers op een later tijdstip.

Door middel van video's en het delen van video op de andere sociale kanalen van de Academie, gaven we onder meer de prijswinnaars van de Onderscheidingen Wetenschapscommunicatie een virtueel podium. Bijna een maand lang werden iedere dag wetenschapscommunicatoren in de kijker gezet. De loopbaanprijs voor wetenschapscommunicatie ging naar Mark Van Ranst.

De Youtube video's werden gedeeld op de kanalen van de KVAB en de Jonge Academie op Twitter, Facebook en LinkedIn. Voor het eerst werd ook ingezet op de Instagram-account van de Jonge Academie. Met duizenden weergaven kunnen we tevreden zijn met deze nieuwe vorm van impact. The Academy goes digital.

Naast het actief inzetten op video en sociale media, blijft de Academie ook investeren in het verbeteren van de website als draaischijf van alle communicatie. De website van de KVAB krijgt binnenkort een luik met dynamische digitale artikels. De website van de Jonge Academie wordt momenteel volledig vernieuwd.

Het aantal afgewerkte Standpunten, waarover we rapporteren in dit verslag, voldoet aan de convenantvereisten en er resten nog een aantal die we graag hadden afgewerkt in 2020 maar die door de omstandigheden pas zullen afgewerkt worden in 2021. De Standpunten verschijnen nog steeds in een papieren versie en digitaal als pdf, maar de evenementen hieromtrent zijn dit jaar volledig virtueel gebeurd. We overlopen even de evenementen.

Eind 2018 zag de Vlaamse Wetenschapsagenda het levenslicht, het resultaat van een grootschalige burgerbevraging. Christoffel Waelkens werkte mee aan het bundelen van de talrijke vragen voor de wetenschap en merkte op dat de thema's waar de burger van wakker ligt een interdisciplinaire aanpak vereisen. In het Standpunt De Vlaamse Wetenschapsagenda en interdisciplinariteit. Leren leven met interdisciplinaire problemen en oplossingen pleit hij voor een interdisciplinaire wetenschappelijke agenda, waarbij weliswaar geen afbreuk wordt gedaan aan de disciplinaire sterktes.

Is er naast fake news ook fake science? Patrick Onghena onderzocht of er in de empirische menswetenschappen sprake is van een repliceerbaarheids crisis. In het Standpunt Repliceerbaarheid in de empirische menswetenschappen pleit hij voor keuzes op het vlak van wetenschapsbeleid om die repliceerbaarheid te faciliteren. In de huidige coronacrisis is vertrouwen in de wetenschap immers cruciaal dan ooit.

In november 2019 vond het symposium 'Genome editing for crop improvement' plaats in het Paleis der Academiën, een samenwerking van de KVAB en ALLEA. De boeiende presentaties en debatten uit dit symposium vormden de basis voor het Standpunt Genoombewerking voor veredeling van landbouwgewassen. Toepassingen van CRISPR-Cas9 en aanverwante technieken.

In het jaar van de Nobelprijs voor de revolutionaire technologie CRISPR is dit onderwerp brandend actueel. De publicatie verscheen ook in het Engels en werd uitgegeven door ALLEA. De KVAB bracht de Nederlandstalige versie uit. Naar aanleiding van de verschijning vond in december 2020 een online panelgesprek met de auteurs plaats. Net als het symposium werd dit bijgewoond door een internationaal publiek.

De publicatie Maatschappelijke waarden bij digitale innovatie: wie, wat en hoe? bouwde verder op de Denkerscyclus van 2018, geleid door Joos Vandewalle. De experts waren Peter-Paul Verbeek, Rinie Van Est en Jan Rabaey. Zij bieden een complementaire visie op de maatschappelijke en ethische uitdagingen die gepaard gaan met de digitale transformatie waarin we ons vandaag de dag bevinden. De

publicatie werd voorgesteld tijdens het digitaal publieksevenement van het Kenniscentrum Data en Maatschappij waarop ook minister Crevits een reactie gaf.

Ook in onze Standpunten duikt de coronacrisis op. Tijdens de eerste lockdown schreef Mark Eyskens het Standpunt Als een virus de mensheid gijzelt. Oorzaak en gevolgen van de coronacrisis. Een virus dwingt ons om anders te leven. Hoe kunnen onze ethische waarden gewaarborgd zijn in het aanpakken van deze crisis? En is voor een diepgaande oplossing meer Europa nodig?

Over deze vraagstukken ging Mark Eyskens in gesprek met Erika Vlieghe, Leo Neels en Koen Geens. Het panelgesprek was online te volgen en is te herbekeken via het Youtube-kanaal van de KVAB.

Meer manuscripten worden momenteel gefinaliseerd. Van twee ervan is de tekst reeds goedgekeurd. Begin 2021 publiceren we een Standpunt over de multiculturele samenleving en een Standpunt, vanuit onze Reflectiegroep Energie, over de rol van gas in de Belgische energietransitie.

Ook het Denkersprogramma werd verder uitgerold.

Er is de cyclus van de KTW over "Natuurlijk bodemkapitaal" onder leiding van Willy Verstraete en Kris Verheyen. De focus ligt op uitdagingen en opportuniteiten voor het behoud en de versterking van ons natuurlijk bodemkapitaal in de 21ste eeuw.

Richard Bardgett, Denker vanuit academisch perspectief, is Brits bodembiooloog en professor aan Manchester University; Joke van Wensem, Denker vanuit beleidsmatig perspectief, is adviseur van het Ministerie voor Milieu in Nederland en vice-voorzitter van de Nederlandse bodemkundige vereniging.

Sleutelorganisaties, waaronder OVAM, ILVO en het Vlaams Planbureau voor Omgeving, werden actief betrokken in de besprekingen. De finale conclusies werden gepresenteerd tijdens een online slotevent op 8 februari 2021.

Voor de Denkerscyclus over "Image Science" heeft de Klasse Kunsten Tom Mitchell uitgenodigd als Denker. Dit gebeurde op initiatief van Hilde Van Gelder en Bart Verschaffel. Mitchell is professor Engelse literatuur en kunstgeschiedenis aan de University of Chicago en is editor van de Critical Inquiry, een tijdschrift gewijd aan de kritische theorie in de kunst en de menswetenschappen.

Tal van activiteiten waren geprogrammeerd maar die werden uiteindelijk vervangen door twee digitale lezingen, in interactie met het brede publiek.

De eerste lezing over 'Present Tense 2020: An Iconology of Time' vond plaats eind oktober en telde meer dan 350 deelnemers. Een zeer gesmaakte lezing, die nog kan herbekeken worden op onze website.

De tweede lezing gaat door op 17 februari 2021 en zal gaan over Mitchells recentste boek getiteld 'Mental Traveler: A Father, a Son, and a Journey through Schizophrenia'. Mitchell zelf zal er in gesprek gaan met Omar Kholeif over 'Madness, Cinema and the Panopticon'.

De thema's voor de denkerscycli van volgend jaar werden vastgelegd. Het zijn 'Responsible research for sustainable innovation in society' en 'De taal van debat en communicatie over klimaatverandering'.

Om de twee jaar publiceert de KVAB in samenwerking met de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde en de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België het Nationaal Biografisch Woordenboek. Dit is op dit moment, voor zover ons bekend, het belangrijkste biografische repertorium in het Nederlandse taalgebied. Tijdens de afgelopen twee jaar heeft een groep vrijwillige auteurs NBW deel 24 bijeen geschreven. Het volume bevat niet minder dan 101 biografieën, gebaseerd op nieuw historisch onderzoek.

Aan de leden en vrienden van de Academie bieden we normaal ook een interessant cultureel programma aan. Op een tweetal bezoeken na, waaronder de prachtige maar te vroeg geaborteerde Van Eyck-tentoonstelling, heeft VLAST echter geen activiteiten kunnen ontwikkelen.

De ACF-initiatieven waren hetzelfde lot beschoren. De meeste Da Vinci lezingen zijn wel doorgegaan en kunnen nog op de website bekeken worden. Hetzelfde geldt voor het symposium dat georganiseerd werd door KANTL en KVAB naar aanleiding van de 200ste verjaardag van Multatuli. Een mooi namiddagprogramma met een gevarieerd aanbod aan lezingen, dat u ook nog kan bekijken op onze website.

De lentecyclus, over de nazaten van Confucius, is wel integraal verschoven naar mei 2021, en ook van de twee geplande concerten hopen we te kunnen genieten in 2021.

Vorig jaar kondigde ik aan dat we in de loop van 2019 het project "Leerstoel FPIM" opgestart hadden, in samenwerking met de Federale Participatie en Investeringsmaatschappij, die het project sponsort. Het project wordt begeleid door een stuurgroep met Ann Verhetsel en Geert Bouckaert als experts. Begin 2020 is op het project Katja Bringmann geselecteerd als postdoctoraal onderzoeker. Een eerste publieke activiteit is gepland voor eind maart met als thema "Vrouwen in Ondernemerschap", een onderwerp dat binnen het project bestudeerd wordt, en o.a. zal leiden tot een Standpunt.

We mogen zeker de Jonge Academie niet vergeten, die ook dit jaar zeer bedrijvig was. De Jonge Academie is, net zoals de KVAB, een ledenorganisatie van topwetenschappers en kunstenaars.

Begin dit jaar werden twaalf nieuwe leden verkozen, die deze zomer virtueel geïnaugureerd werden.

Na jarenlange voorbereiding kwam de Jonge Academie dit jaar naar buiten met OVERLAP – the no man's land between art & science. Het boek is een tentoonstelling op papier, met 52 kunstwerken en 12 essays over wetenschap en kunst.

De Jonge Academie organiseerde dit jaar vijf evenementen over onderzoek: in februari over veranderende publicatiepraktijken, in samenwerking met de KAGB; in juli over de Algemene Verordening gegevensbescherming, in samenwerking met de VLIR; twee over citizen science, in samenwerking met Scivil, en één vorige maand, over het betrekken van stakeholders in onderzoek.

Toen in maart de COVID-19-pandemie losbrak, engageerde de Jonge Academie zich voor een aantal doelstellingen waaronder een coördinatie-actie voor beademingstoestellen en het opzetten van een samenwerkingskanaal voor academici.

De Jonge Academie overlegde ook met de universiteitsbesturen om de ongelijke impact van de pandemie op loopbanen van jonge onderzoekers te verzachten, denkend aan onderzoekers met zorgtaken, zoals moeders, wat belastend kan zijn in hun academisch werk.

De Jonge Academie lanceerde ook prijsvragen. Deze over het leven na de pandemie is afgerond; de prijsvraag over de beoordeling van onderzoekers staat momenteel open.

Onze warme dank blijft uitgaan naar de Nationale Loterij en haar spelers, die de werking van de Jonge Academie financieel ondersteunen.

Onze vier klassenbestuurders beëindigden dit jaar hun mandaat. Bij de KNW wordt Christoffel Waelkens opgevolgd door Christine Van Broeckhoven. In de KMW volgt Jo Tollebeek Kries Versluys op. In de Klasse Kunsten wordt Anne-Mie Van Kerckhoven vervangen door Bart Verschaffel. In de KTW neemt Guido Beazar de taak over van Elisabeth Monard.

Maar ook voor onze voorzitter en ondervoorzitter eindigde het mandaat: Karel Velle wordt als voorzitter opgevolgd door Elisabeth Monard en Anna Bergmans wordt als ondervoorzitter opgevolgd door Christoffel Waelkens.

Ook in de staf was er wat verloop. Sedert 1 oktober werkt Bert Seghers nog maar halftijds en als halftijdse interimaris is Tine Scheynen aangeworven. Samen begeleiden ze de vele activiteiten van de JA, waaraan ook Nathalie Boelens meewerkt voor de communicatie.

De ondersteuning van de VCWI (Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit) is overgegaan in de handen van Chris Bessemans. Laat me enkel vermelden dat de VCWI intensief verder werkt aan de behandeling van allerlei adviezen, uitvaardiging van algemene richtlijnen en vertegenwoordiging op nationaal en internationaal niveau.

Het boekjaar 2020 werd afgesloten met een positief saldo, dankzij enkele inkomsten buiten convenant, waaronder de toelage van de Nationale Loterij ter ondersteuning

van de Jonge Academie en een gerealiseerde meerwaarde bij de verkoop van aandelen.

Hiermee zijn niet alle activiteiten en resultaten belicht. Een vollediger en gedetailleerder overzicht is te vinden in de rest van dit jaarboek.

Zeker wil ik, naast de staf, ook iedereen bedanken die aan de activiteiten heeft meegewerkt, zowel leden als niet-leden.

Freddy Dumortier
Vast secretaris

Bestuur van de Academie – 2020

Beschermheer:

Zijne Majesteit Koning Filip

Bestuur van de Academie:

Voorzitter: Karel Velle

Ondervoorzitter: Anna Bergmans

Vast secretaris: Freddy Dumortier

Raad van Bestuur:

Bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Christoffel Waelkens

Klasse van de Menswetenschappen: Kristiaan Versluys

Klasse van de Kunsten: Anne-Mie Van Kerckhoven

Klasse van de Technische Wetenschappen: Elisabeth Monard

Onderbestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Christine Van Broeckhoven

Klasse van de Menswetenschappen: Jo Tollebeek

Klasse van de Kunsten: Bart Verschaffel

Klasse van de Technische Wetenschappen: Guido Beazar

Uittredend bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Dirk Van Dyck

Klasse van de Menswetenschappen: Godelieve Laureys

Klasse van de Kunsten: Lucien Posman

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Vertegenwoordigers:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Irène Gijbels

Klasse van de Menswetenschappen: Hubert Bocken

Klasse van de Kunsten: Petra Vermote

Klasse van de Technische Wetenschappen: Hilde Heynen

Bestuur van de Academie – 2021

Beschermheer:

Zijne Majesteit Koning Filip

Bestuur van de Academie:

Voorzitter: Elisabeth Monard

Ondervoorzitter: Christoffel Waelkens

Vast secretaris: Freddy Dumortier

Raad van Bestuur:

Bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Christine Van Broeckhoven

Klasse van de Menswetenschappen: Jo Tollebeek

Klasse van de Kunsten: Bart Verschaffel

Klasse van de Technische Wetenschappen: Guido Beazar

Onderbestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Luc Steels

Klasse van de Menswetenschappen: Anne-Marie Vandenberghe

Klasse van de Kunsten: Marc Ruyters

Klasse van de Technische Wetenschappen: Hilde Heynen

Uittredend bestuurders:

Klasse van de Natuurwetenschappen: Dirk Van Dyck

Klasse van de Menswetenschappen: Kristiaan Versluys

Klasse van de Kunsten: Anne-Mie Van Kerckhoven

Klasse van de Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Vertegenwoordigers:

Klasse Natuurwetenschappen: Martine de Mazière

Klasse Menswetenschappen: Godelieve Laureys

Klasse Kunsten: Anna Bergmans

Klasse Technische Wetenschappen: Jan Delcour

Nieuwe leden

Ann CALUWAERTS

Ann Caluwaerts (°1966) is Executive Vice-President People, Brand and Corporate Affairs bij Telenet.

Zij heeft 30 jaar ervaring in de telecommunicatieindustrie wereldwijd en in de lokale media-industrie.

Alvorens te starten bij Telenet, heeft ze ervaring opgedaan bij British Telecom en Lernout & Hauspie Speech Products. Haar deskundigheid situeert zich op het vlak van digitalisatie, strategie-ontwikkeling, strategische communicatie, change management, telecom-regelgeving en financieel management. Bij Telenet is zij momenteel verantwoordelijk voor zowel de afdelingen human resources, brand, legal, communicatie als corporate affairs.

Zij geeft regelmatig voordrachten op conferenties en academische organisaties. Daarnaast ijvert zij voor meer genderdiversiteit op de werkvloer, meer vrouwen in topfuncties en meer meisjes in STEM-richtingen. Zij zetelt eveneens in de Raad van Bestuur van IMEC en VOKA en heeft een fellowship van de VUB.

Ann Caluwaerts behaalde het diploma Burgerlijk Ingenieur Elektrotechniek aan de KU Leuven en volgende verschillende opleidingen o.a. aan INSEAD, de London Business School, Colombia University, New York, en Guberna.

Ann Caluwaerts werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Laurens CHERCHYE

Laurens Cherchye (°1974) is als gewoon hoogleraar verbonden aan de KU Leuven. Hij behaalde zijn doctoraat in de Economische Wetenschappen in 2001. Daarna was hij Postdoctoraal Onderzoeker aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Hij was ook Visiting Professor aan de Université Libre de Bruxelles en Full Professor aan de Universiteit van Tilburg. Momenteel is hij Campusdecaan van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de Kortrijkse Campus Kulak. Daarnaast is hij Honorary Senior Research Associate aan de

University College London (UCL), International Research Fellow aan het Institute for Fiscal Studies (IFS), Extramural Fellow van de Universiteit van Tilburg, Research Fellow van het Center for Economic Policy Research (CEPR) en Associate Editor van de vaktijdschriften *Economic Journal* en *Journal of Productivity Analysis*.

Het onderzoek van Laurens Cherchye situeert zich binnen de micro-economie. Het richt zich onder andere op de vraag hoe er binnen gezinnen beslissingen worden genomen omtrent de verdeling van tijd en geld, en wat de impact hiervan is op het individuele welzijn van de gezinsleden. Daarnaast is Laurens Cherchye gespecialiseerd in niet-parametrische technieken voor de analyse van productiegedrag. Dit onderzoek gebeurt in nauwe samenwerking met Bram De Rock (KU Leuven en ULB) en Frederic Vermeulen (KU Leuven). Samen zijn zij verantwoordelijk voor de onderzoeksgroep GARP (Group for the Advancement of Revealed Preferences).

Zijn onderzoek werd bekroond met de Management Science Strategic Innovation Prize (MSSIP) van de European Association of Operational Research Societies (EURO) in 2006, de Prijs van de Vereniging voor Economie in 2008, een Consolidator Grant van de European Research Council (ERC) in 2014, de Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting van de KVAB in 2015, De Pioniersprijs van de KU Leuven in 2015 en de Francquiprijs in 2019.

Laurens Cherchye werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Pierre DELSAERDT

Prof. dr. Pierre Delsaerdt (*1963) is hoogleraar bij het Departement Geschiedenis van de Universiteit Antwerpen. Hij is er lid van het Centrum voor Stadsgeschiedenis. Aan de KU Leuven is hij deeltijds hoogleraar op het domein van de boek- en bibliotheekgeschiedenis.

Zijn lesopdrachten aan de Universiteit Antwerpen handelen over de geschiedenis van boek en bibliotheek en de geschiedenis van de Nederlanden. Daarnaast is hij er titularis van verschillende opleidingsonderdelen in het masterprofiel 'Geschiedenis en Cultureel Erfgoed'.

Zijn onderzoek richt zich voornamelijk op de geschiedenis van het boek als materieel object en op de geschiedenis van (institutionele en privé-) bibliotheken, voornamelijk in de Zuidelijke Nederlanden in de vroegmoderne tijd en de 19de eeuw. Daarmee hangt ook onderzoek samen naar de geschiedenis van de boekhandel. Recenter kwam er een specifieke belangstelling bij voor de geschiedenis van het bibliotheek verzamelen en voor de 'vererfgoeding' van het boek vanaf de tweede helft van de

18de eeuw. Momenteel lopen onderzoeken naar de bibliotheek van de hertogen van Arenberg (1850–1950, i.s.m. Elly Cockx-Indestege) en naar de inbeslagnames, door de Franse bezettingsmacht, van kostbare boeken en handschriften in de Zuidelijke Nederlanden in 1794–95.

Sinds 2019 is hij aan de Universiteit Antwerpen ook directeur van het Ruusbroecgenootschap. Aan het UCSIA coördineert hij initiatieven binnen de themalijn 'Jezuïetenerfgoed'. Hij is lid van de advisory board van de boekhistorische tijdschriften Quaerendo en De Gulden Passer. Daarnaast is hij bestuurslid van het Plantin Instituut voor Typografie en van het Dotatiefonds voor Boek en Letteren (Antwerpen), en lid van het Wetenschappelijk Comité van de Arenberg Stichting (Edingen).

Pierre Delsaerdt werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Jan DEWILDE

Jan Dewilde (*1961) studeerde musicologie aan de KU Leuven, waar hij afstudeerde met een thesis over de Antwerpse componist Jules Falck (1881-1959). Tijdens zijn opleiding kreeg hij ook privélessen van componist-musicoloog Herman Roelstraete. Als wetenschappelijk medewerker bij het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven in Antwerpen (nu: Letterenhuis) maakte hij tussen 1986 en 1988 tentoonstellingen over muziek en de Vlaamse Beweging, en over componist-dirigent Lodewijk De Vocht. Van 1988 tot 1998 werkte hij, eerst als researcher en later als producer, bij de BRT(N)/VRT waar zijn belangstelling voor Vlaamse muziek nog werd gestimuleerd door Hugo Sledsens en Vic Nees. Dit resulteerde in verschillende televisiedocumentaires over Vlaamse componisten en musici, en in tal van opnames.

In 1998 werd Dewilde wetenschappelijk coördinator van het Studiecentrum voor Vlaamse Muziek (Antwerpen) dat hij samen met Michaël Scheck oprichtte en dat hij nu nog altijd leidt. Het SVM lokaliseert, inventariseert, bestudeert en valoriseert Vlaams muziekerfgoed, wat resulteert in studiedagen, lezingen, publicaties, concerten in binnen- en buitenland en opnames. Vanuit het SVM is Dewilde ook editor van de partiturenreeks The Flemish Music Collection (i.s.m. Musikproduktion Höfflich, München), waarin ondertussen 180 partituren, voorzien van een drietalige inleiding, zijn verschenen.

Sinds 2004 is hij hoofdbibliothecaris van de bibliotheek van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen (AP Hogeschool), die in 2010 als eerste door de Vlaamse overheid erkend werd als erfgoedbibliotheek. Vanuit de Antwerpse

Conservatoriumbibliotheek leidt hij de multidisciplinaire onderzoeksgroep Labo XIX&XX die focust op de Antwerpse muziekcultuur van de 19de en 20ste eeuw.

Jan Dewilde heeft veel publicaties en lezingen op zijn naam en wordt vaak geconsulteerd als expert inzake muziekerfgoed en muziekarchieven en -bibliotheken.

Jan Dewilde werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Steven JACOBS

Steven Jacobs (*1967) is kunsthistoricus gespecialiseerd in de relaties tussen film en de beeldende kunsten. Daarnaast verdiepte hij zich in de interacties tussen beeldende kunst en architectuur. Voorts omvat zijn expertise diverse aspecten van de Belgische moderne kunst, zoals het oeuvre van schilder Raoul De Keyser.

Over deze onderwerpen publiceerde hij uitvoerig, onder meer in tijdschriften als Art Journal, Early Visual Popular Culture, History of Photography, Journal of Architecture, Journal of Urban History, Millennium Film Journal, October, Oxford Art Journal en De Witte Raaf. Daarnaast is hij auteur of co-auteur van The Wrong House: The Architecture of Alfred Hitchcock (2007), Framing Pictures: Film and the Visual Arts (2011), The Dark Galleries: A Museum Guide to Painted Portraits in Film Noir (2013), Screening Statues: Cinema and Sculpture (2017), The City Symphony Phenomenon: Cinema, Art, and Urban Modernity between the Wars (2018) en Art in the Cinema: The Mid-Century Art Documentary.

Steven Jacobs werd uitgenodigd als gastspreker aan diverse universiteiten, musea en culturele instellingen en was ook curator van tentoonstellingen voor onder meer MSK Gent, S.M.A.K. Gent, Museum voor Moderne Kunst Arnhem en deSingel Antwerpen. Voor onder andere Cinematek Brussel en Le Giornate del Cinema Muto in Pordenone was hij curator van filmprogramma's.

Steven Jacobs doceert moderne kunstgeschiedenis aan de vakgroep kunstwetenschappen van de Universiteit Gent en filmgeschiedenis aan het departement letterkunde van de Universiteit Antwerpen.

Steven Jacobs werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Claude LIBERT

Claude Libert (*1964) behaalde zijn diploma licentiaat in de wetenschappen, dierkunde, biotechnologie in 1987 aan de UGent. Zijn mentoren waren Walter Fiers en

Marc Van Montagu. Met een IWONL en FWO mandaat behaalde hij een doctoraat in de wetenschappen, onder promotorschap van Walter Fiers. Met een FWO postdoc mandaat op zak werkte Claude in de periode 1994-1995 aan een onderzoeksinstelling (IRBM) in Rome, Italië, aan aspecten van de biologie van IL6 en STAT3. Bij zijn terugkeer naar Gent werd Claude in 1997 groepsleider bij het pas opgerichte Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB). Hij behield die functie tot op de dag van vandaag. In 1999 werd hij gastprofessor voor het doceren van een cursus met betrekking tot transgene gentechologie bij zoogdieren. In 2003 werd hij vervolgens aangesteld als hoofddocent en in 2006 werd hij benoemd in deze functie bij de Universiteit Gent.

Gedurende zijn ganse wetenschappelijke loopbaan werkte Claude aan strategieën om sepsis, beter gekend als bloedvergiftiging, wat leidt tot jaarlijks 11 miljoen doden wereldwijd, te begrijpen en te bestrijden. Daartoe worden genetisch gemanipuleerde zoogdieren (muizen) gegenereerd en bestudeerd. Een en ander heeft geleid tot meerdere sleuteldoorbraken in dit gebied.

Claude Libert is lid van talrijke wetenschappelijke verenigingen. Hij heeft een passie voor klassieke muziek (hij is zelf spelend lid van enkele orkesten), geschiedenis (hij is lid van het Nederlands Klassiek Verbod) en is sinds 1978 lid van de Vlaamse Vereniging voor Sterrenkunde.

Claude Libert werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Jan MICHIELS

Sinds zijn laureaatschap in de Koningin Elisabethwedstrijd 1991 is Jan Michiels (*1966) bekend voor zijn zeer persoonlijke en veelgelaagde omgang met het pianorepertoire, door oud en nieuw in telkens wijzigende perspectieven te combineren. Talrijke opnames getuigen hierover – om er enkele te noemen: 'Lost in Venice with Prometheus', 'The War of the Romantics', 'Slavic Soul' (allen uitgegeven door Fuga Libera) bevatten muziek van Bach tot vandaag, gezien vanuit het standpunt van een uitvoerder die zijn programma's vorm geeft vanuit een voortdurende dialoog met levende muziekgeschiedenis. Jan Michiels werkte intens samen met componisten zoals o.a. G.Kurtág, H.Holliger, H.Lachenmann, K.Goeyvaerts, R.Grosz, K.Huber en K.Defoort. Eén van zijn voornaamste inspiratiebronnen is Luigi Nono, die in het centrum stond van zijn Doctoraat in de Kunsten 'Teatro dell'Ascolto' (2011).

Hij is regelmatig te horen in prestigieuze concertzalen in Europa en Azië. Hij concerteerde met vele solisten en ensembles – met Inge Spinette vormt hij het pianoduo YinYang. Hij werkte met dirigenten als D.Angus, S.Asbury, P.Eötvös, P.Herreweghe, H.Holliger, R.Groslot, en met orkesten als o.a. Brussels Philharmonic, Nationaal Orkest van België, Antwerp Symphony Orchestra, WDR Sinfonieorchester Köln, Berliner Symphoniker, Orchestre Symphonique de la Monnaie, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra. Daarnaast heeft hij ook samengewerkt met choreografen als A.T De Keersmaeker, Sen Hea Ha en V.Dunoyer.

Hij studeerde bij Abel Matthys (Brussel) en Hans Leygraf (Berlin). Als pedagoog gaf hij masterclasses in o.a. Hamburg, Murcia, Szombathely, London, Montepulciano, Strasbourg en Lisboa. Momenteel is hij docent piano aan het Koninklijk Conservatorium Brussel.

Jan Michiels werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Jozef ONGENA

Jozef Ongena (°1958) behaalde zijn doctoraat in de natuurkunde in 1985 aan de UGent met een thesis over de ontwikkeling van Krypton lasers, onder de begeleiding van prof. Bouciqué en prof. Wieme. In 1987 werd hij onderzoeker aan het Laboratorium voor Plasmafysica van de Koninklijke Militaire School in Brussel, onder leiding van prof. Vandenplas.

Hij bestudeerde in de eerste plaats de opsluitingseigenschappen van kernfusie plasma's verhit door injectie van snelle neutrale deeltjes en radiofrequente golven op de tokamak TEXTOR van het Duitse Forschungszentrum Jülich. Later spitste hij zich toe op de opsluitingseigenschappen van tokamak plasma's met gekoelde rand, gerealiseerd met kleine hoeveelheden Ne, Ar en Si. Het internationaal succes van dit onderzoek leidde tot een intensieve samenwerking met fusie laboratoria wereldwijd: het Plasma Physics Laboratory van Princeton University en General Atomics in San Diego, het Nuclear Fusion Instituut van het Kurchatov Onderzoekscentrum in Moskou en het Japanse kernfusie instituut in Naka, Japan. Als Task Force Leader aan JET (Joint European Torus nabij Oxford) leidde hij een tiental jaar het onderzoek naar operationele scenario's en verwarmingsmethodes voor ITER en toekomstige fusiereactoren. Recent breidde hij het onderzoek verder uit naar innovatieve manieren om thermonucleaire plasma's te verwarmen, de zogenaamde 3-ionen verwarmingsschema's. Hiervoor heeft zijn team, inclusief collega's van het Fusion Plasma Science Centre van het MIT in Boston, de Landau-Spitzer prijs van de American en European Physical Society (APS/EPS) ontvangen in 2018.

Hij is momenteel projectleider voor de constructie en operatie van een radiofrequent verhittingssysteem voor de stellarator Wendelstein 7-X van het Max-Planck Instituut in Greifswald. Hij is de huidige voorzitter van de Belgische Natuurkundige Vereniging.

Jozef Ongena werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Letizia PAOLI

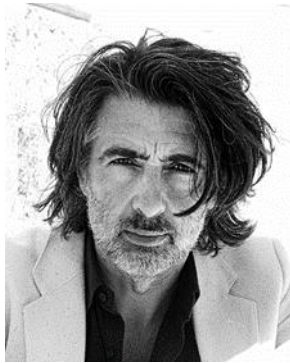
Letizia Paoli (°1966) is sinds 2006 gewoon hoogleraar criminologie aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de KU Leuven. Sinds 2020 is ze voorzitter van de afdeling Strafrecht en Criminologie van deze faculteit. Ze is ook Life Member aan Clare Hall van Cambridge University. Bovendien is ze gastonderzoekster of -professor geweest aan de universiteiten van Cambridge, Manchester, Paris II Panthéon-Assas, Rotterdam, Giessen en Tübingen.

Sinds de jaren '90 heeft Letizia Paoli uitgebreid gepubliceerd over georganiseerde misdaad, illegale en semilegale markten, en het daaraan gekoppelde controlebeleid. Zo heeft zij onder meer onderzoek gedaan naar Zuid-Italiaanse maffiaorganisaties, drugmarkten op lokaal, nationaal en globaal niveau, en de markten voor dopingproducten en farmaceutische producten. Samen met Dr. Victoria Greenfield (George Mason University en RAND) heeft ze ook een nieuw instrument - het Harm Assessment Framework - ontwikkeld, om op systematische wijze de verschillende soorten schade van criminele activiteiten in te schatten. Samen met collega's heeft ze deze methodologie reeds toegepast op verschillende criminaliteits-fenomenen, zoals drugshandel, computercriminaliteit, voedsel-criminaliteit en staatscriminaliteit. Daarnaast doet zij onderzoek naar de percepties van de ernst van misdrijven bij burgers en politieambtenaren, met als uiteindelijk doel om deze percepties te vergelijken met de systematische inschattingen van de schade van criminele activiteiten. Op deze manier wil ze bijdragen tot de ontwikkeling van een verantwoordelijker, efficiënter en menselijker strafrechtelijk beleid.

In 2016 ontving Letizia Paoli de Thorsten Sellin & Sheldon and Eleanor Glueck Award van de American Society of Criminology en de Distinguished Scholar Award van de International Association for the Study of Organized Crime.

Letizia Paoli werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Menswetenschappen.

Mauro PAWLOWSKI

Mauro Pawlowski (°1971) is een Belgische muzikant van Pools-Italiaanse afkomst. Hij werkte reeds samen met theatermakers, modeontwerpers, performance artiesten, beeldend kunstenaars, choreografen, poppenspelers, schrijvers, schlagerzangers en cineasten.

Mauro componeerde muziek voor theater-, dans- en literaire producties van onder andere FroeFroe, Theater Stap, Zuidpool theater, VRT, VTM, Braakland/Zhebuilding, Ultima Vez, de Roovers, Behoud de Begeerte, Het Nieuwstedelijk en hetpaleis.

Daarnaast is hij regelmatig te gast als muzikant bij projecten van uiteenlopende genres, met o.a. Roland Van Campenhout, Kris de Bruyne, Jan De Smet, Flat Earth Society, Spectra Ensemble en dEUS) en heeft hij een wekelijkse column in HUMO.

Als artistieke kameleon incarneert Mauro het DIY-principe (Do It Yourself) en houdt hij zichzelf in een constante staat van beweging.

Mauro Pawlowski werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Kunsten.

Guy SMAGGHE

Guy Smagghe (°1968) is doctor in de Toegepaste Biologische Wetenschappen en als gewoon hoogleraar verbonden aan de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent. Zijn wetenschappelijke werken behandelen diverse aspecten omtrent insecten belangrijk in de landbouw, met fundamentele aspecten omtrent de groei van insecten en toepassingen in de gewasbescherming en bestuiving. Over deze onderwerpen publiceerde hij reeds 4 boeken en meer dan 500 wetenschappelijke artikels.

Zijn bijzondere aandachtsgebieden betreffen de insectenfysiologie en de metamorfose van insecten, geïntegreerde bestrijding met nieuwe insectengroeiregulatoren zoals hormoonmimetica, insectenbiotechnologie met de kweek van insectencellen en RNAi, de gezondheid van pollinatoren en hun bestuivingsdiensten in agro-ecosystemen.

Zijn bijdragen in de Hoge Gezondheidsraad en in diverse vakorganisaties onderlijnen zijn motivatie voor duurzaamheid en biodiversiteit. In zijn activiteiten hecht hij veel belang aan meer groene landbouw en wetenschapscommunicatie en hij is

verdediger van de wetenschappelijke excellentie. Ook pleit hij voor gelijke kansen voor iedereen. Zijn onderzoeksgroep is een van de wereldwijd leidende centra op het gebied van insectenonderzoek.

In 1998 werd hij verkozen tot Laureaat van de KVAB, in 2002 als Fellow van de AAAS en Francqui-leerstoel houder in 2018.

Guy Smagghe werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Natuurwetenschappen.

Erik SMOLDERS

Erik Smolders (°1965) is gewoon hoogleraar KU Leuven, gespecialiseerd in bodemscheikunde met toepassingen in milieutoxicologie en analyse van bodemvruchtbaarheid. Het centraal onderzoeksthema is de biologische beschikbaarheid van chemische elementen en moleculen in het leefmilieu.

Dr. ir. Erik Smolders studeerde af als Bio-ingenieur (Scheikunde en Landbouwindustrieën, optie Oppervlaktechemie) aan de KU Leuven en behaalde er zijn

doctoraat Bio-ingenieurswetenschappen.

Erik Smolders is een uitmuntende onderzoeker met een indrukwekkend track record. Hij startte zijn onderzoeksliepbaan bij het (N)FWO: aspirant, post-doctoraal mandaat (2X) en kreeg ook een Marie Curie post-doctoraal mandaat. Internationale ervaring verwierf hij door vier verblijven in het buitenland: Imperial College, CSIRO, Adelaide, University of Wisconsin en zeer recent BOKU-Wenen. Hij slaagde er ook in substantiële fondsen te verwerven via FWO, Onderzoeksfonds KU Leuven, industrie en overheid (EU en Vlaams: VLM, OVAM, VLIR-UOS). Hij werkte ook intensief mee aan REACH (veiligheidsvoorschriften van de EU-commissie voor chemische producten).

Zijn expertise ligt vooral bij de studie naar het gedrag en de effecten van spoormetalen, radionucliden en nutriënten in het leefmilieu, voornamelijk in de bodem. Een groot deel van het onderzoek is toegepast en situeert zich in het domein van bodemkunde en milieutechnologie, er is intense samenwerking met overheid en industrie. De toepassingen zijn voornamelijk het opstellen van risico-evaluaties van verontreinigingen, sanerings-technieken en het ontwikkelen van meer efficiënte meststoffen.

Het maatschappelijk engagement van Erik Smolders wordt aangetoond door zijn vicevoorzitterschap van zijn departement, zijn inzet voor ontwikkelingslanden, de ijkingstoets voor de bio-ingenieurs, zijn actieve deelname aan het Denkersprogramma Bodem, ...

Erik Smolders werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Joeri Van MIERLO

Prof. dr.ir. Joeri Van Mierlo (°1969), hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, is een internationaal erkend expert in het actueel en maatschappelijk zeer relevant onderzoeksdomein 'elektromobiliteit'. Samen met prof. Cathy Macharis richtte hij het onderzoekscentrum MOBI (Mobility, Logistics and Automotive Technology) op en bouwde het op indrukwekkende wijze uit tot een team van ca. 120 experten. MOBI is een referentie in de EU voor kerntechnologieën van elektrische en autonome mobiliteit (batterijen, vermogens-elektronica en management van de "vehicle-to-grid" (V2G) interactie. Dit onderzoekscentrum voerde ca. 160 projecten uit in de afgelopen vijf jaar en wordt hoofdzakelijk gefinancierd via EU-projecten en industrie-opdrachten.

Het onderzoekscentrum MOBI richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van leven, de economische ontwikkeling en de milieu-integriteit door middel van unieke multidisciplinaire competenties op maat gemaakt voor de transport- en energiesector.

Prof. Van Mierlo slaagt er bovendien in over zijn inzichten en bevindingen breed te communiceren enerzijds op hoog niveau in de wetenschappelijke en technische wereld. Maar anderzijds engageert Prof. Van Mierlo zich evenzo intensief en succesvol in communicatie naar het bredere publiek toe. Voorbeelden zijn onder meer zijn bijdrage aan KVAB-KTW standpunten, zijn blog, zijn rol bij hoorzittingen van het Vlaamse parlement.

Prof. Van Mierlo was gasthoogleraar aan de Chalmers University of Technology, Zweden (2012).

Prof. Van Mierlo was vicevoorzitter van AVERE (2013-2019), de European Electric Vehicle Association (www.avere.org) en vicevoorzitter (2015-2019) van de Belgische sectie AVERE-België. Hij is voorzitter van het EPE- hoofdstuk "Hybride en elektrische voertuigen". Hij is een actief lid van EARPA (European Automotive Research Partner Association) en lid van EGVIA (European Green Vehicle Initiative Association). Hij is actief in Flanders Make.

Joeri Van Mierlo werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Jos VANDER SLOTEN

Jos Vander Sloten (°1962) behaalde het diploma van burgerlijk ingenieur en van doctor in de toegepaste wetenschappen aan de KU Leuven. Hij is thans gewoon hoogleraar aan de Faculteit Ingenieurs-wetenschappen van de KU Leuven, departement Werktuigkunde. Sinds 2016 is hij vice-decaan internationalisering van de Faculteit Ingenieurswetenschappen, KU Leuven.

Aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen doceert hij cursussen rond mechanica, probleemoplossen en ontwerpen, en biomedische technologie met aandacht voor de introductie van nieuwe onderwijsvormen (o.m. projectpractica in de bachelor-jaren, Blended Learning, Web Based Learning). Zijn didactische kwaliteiten werden herhaaldelijk beloond met het Gouden Krijtje, een erkenning uitgereikt door de facultaire studentenvereniging VTK. Van 2006 tot 2012 was hij programmadirecteur van de Master in Biomedical Engineering. Hij was de initiatiefnemer van het Leuven Medical Technology Center dat sinds de start in 2008 nu evolueerde naar het Leuven Health Technology Center om op die manier een nog breder platform te bieden voor alle technologische aspecten in de gezondheidszorg: van preventie, over diagnose en therapie naar revalidatie.

Zijn onderzoek situeert zich in de biomechanica van het skelet, de computerondersteunde chirurgiesystemen, alsook de revalidatie- & preventiesystemen. Voor zijn realisaties op het vlak van de Biomedische Ingenieurswetenschappen werd hij erkend als Dr.h.c. van de University of Suceava (Roemenië) en van de Prince of Songkla University (Thailand). Hij is buitenlands lid van de Poolse Academie voor Wetenschappen.

Hij is lid van het bestuur van de Belgian Society for Medical and Biological Engineering and Computing. In de European Alliance for Medical and Biological Engineering and Science (EAMBES): secretaris-generaal (2003-2004), president-elect (2005) en president (2006). Hij is Founding Fellow van EAMBES, en Fellow van de International Academy for Medical and Biological Engineering. Hij is tevens lid van de Raad van Bestuur van o.m. Materialise, Roryco, Custom8, White Fund, ORSI.

Jos Vander Sloten werd verkozen tot nieuw lid van de Klasse van de Technische Wetenschappen.

BUITENLANDSE LEDEN

Elke Klasse van de Academie telt onder haar leden ook verschillende buitenlandse leden. Zij dragen bij tot de internationale uitstraling van de Academie. Wanneer zij in België zijn, komen deze buitenlandse leden ook naar de Klassenvergadering en geven er, indien mogelijk, een voordracht.

In de Klasse van de Natuurwetenschappen en de Klasse van de Kunsten werden dit jaar geen nieuwe buitenlandse leden verkozen.

In de Klasse van de Menswetenschappen werden dit jaar twee nieuwe buitenlandse leden verkozen:

Elisabeth Crouzet-Pavan is professor aan de Sorbonne en een toonaangevend mediëviste die zowel in haar onderzoek als in haar onderwijs blijk heeft gegeven van een volgehouden wetenschappelijk en pedagogisch engagement op het hoogste niveau. Haar werk heeft ook ver buiten de Franstalige wereld weerklank gehad. In eigen land heeft de erkenning voor haar vele verdiensten, als wetenschapper, als lesgeefster en als academisch bestuurder tot alvast geleid tot de opname als officier in de Légion d'Honneur en als corresponderend lid+ van de Académie des inscriptions et belles lettres.

Judith Pollmann is een Nederlands historica en hoogleraar Vroegmoderne Nederlandse Geschiedenis, verbonden aan de Universiteit van Leiden. Haar onderzoeksexpertise ligt op het gebied van de Nederlandse Opstand; de reformatie en contrareformatie; herinneringscultuur en het gebruik van egodocumenten (bijvoorbeeld dagboeken en kronieken). Naast haar lidmaatschap van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, is Pollmann voorzitter van het bestuur van het Huizinga Instituut, lid van de Wetenschappelijke Raad van het Scaliger Instituut en maakt ze deel uit van de redactie van het tijdschrift Past & Present.

In de Klasse van de Technische Wetenschappen werd dit jaar één nieuw buitenlandse lid verkozen:

Burggraaf **Frank De Winne** is vooral bekend als ruimtevaarder, maar hij heeft ook een indrukwekkende loopbaan als militair piloot doorlopen. Na talrijke opleidingen in Frankrijk, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten van Amerika, werd hij senior-testpiloot voor de Belgische luchtmacht en werd bevorderd tot Generaal Majoor.

In 1998 werd hij opgenomen in het astronautencorps van de Europese ruimtevaartorganisatie. Op 30 oktober 2002 werd Frank De Winne als

boordwerktuigkundige gelanceerd aan boord van de Sojoez TMA-1 in het kader van de Odyssea Missie. Op 20 september 2007 werd De Winne geselecteerd voor een tweede ruimtemissie: een verblijf van zes maanden (mei tot november 2009) aan boord van het ISS (International Space Station).

Thans is Frank het hoofd van het European Astronaut Center (EAC) in Keulen (Duitsland), dit is het opleidingscenter voor astronauten van ESA. Hij is er verantwoordelijk voor de opleiding van de Europese astronauten.

Zoals heel wat astronauten steunt Frank de jongeren. Hij is Belgisch ambassadeur voor Unicef. Hij is bestuurder van de vzw Eurospace Society, die als doel heeft jongeren te motiveren voor de studies in de STEM-disciplines, en is peter van "Space 4 Girls", een vzw die zich inzet om speciaal meisjes aan te sporen voor astronomie, wetenschap en technologie.

Openbare Algemene Vergadering - 19 december 2020

Wegens de corona-maatregelen kon de OAV niet fysiek doorgaan. Er werd een opname gemaakt die online kon bekeken worden vanaf 10.00 u., maar ook daarna beschikbaar bleef.

Programma

Hymne

Verslag door de heer Freddy Dumortier, vast secretaris

Voorstelling van de nieuwe leden van de Academie

Toespraak door de heer Karel Velle, voorzitter

Voorstelling van de Laureaten van de Academie

Klasse Natuurwetenschappen: Pieter Van Vlierberghe

Klasse Menswetenschappen: Kristof De Witte

Klasse Kunsten: Nick Ervinck

Klasse Technische Wetenschappen: Tom Defoirdt

Voorstelling van de laureaat van de Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting: Wim Decock

Voorstelling van de laureaten van de Fondsprijzen

Henri Vanderlindenprijs: Andrew Tkachenko

Jan Gillisprijs: Annelies Lannoy

Mgr. Charles De Clercprijs: Tom Bervoets

Floris Van der Muerenprijs: Thomas Kint

Voorstelling van de laureaat van de Gouden Penning: Erika Vlieghe

Speech door de nieuwe voorzitter, mevrouw Elisabeth Monard

Beschouwingen van de Klassenbestuurders

Klasse van de Natuurwetenschappen

De leden van de Klasse Natuurwetenschappen hebben in 2020 vijf keer plenair vergaderd in een klassenvergadering, onder leiding van bestuurder Christoffel Waelkens. Als onderdeel van de klassenwerking vonden er een aantal lezingen plaats verspreid over het jaar. De lezingen waren een nadere kennismaking met het werk van de (nieuwe) leden of prijswinnaars en gaven aanleiding tot interessante gedachtenwisselingen. De geplande vergaderingen van juni en september werden afgelast omwille van de covid19-pandemie. Vanaf oktober werd er opnieuw vergaderd, zij het digitaal.

In 2020 werden volgende lezingen gehouden:

- Sara Bals (nieuw KNW-lid): Elektronentomografie: een extra dimensie bij de karakterisering van nanomaterialen.
- Marlies Van Bael (nieuw KNW-lid): Chemische oplossinggebaseerde synthese: van atoom tot functioneel materiaal.
- Luc Steels: Kan AI helpen om de betekenissen van een kunstwerk te ervaren?

Er werd in 2020 een standpunt geredigeerd onder leiding van KNW-leden:

- Genoombewerking voor veredeling van landbouwgewassen (Dirk Inzé et al.)

Dit standpunt werd op 3 december voorgesteld met een live digitaal debat, met deelname van Oana Dima, Hubert Bocken, René Custers, Pere Puigdomènech, Dirk Inzé en Godelieve Gheysen als moderator.

Binnen de Klasse functioneren ook de vijf Permanente Studiegroepen van de Klasse Natuurwetenschappen, die de ontwikkelingen in hun vakgebied volgen: wis- en natuurkunde, aard- en levenswetenschappen, chemie, moleculaire biowetenschappen en computerwetenschappen.

In 2020 werden drie nieuwe gewone leden verkozen:

- Claude Libert (biotechnologie)
- Jozef Ongena (natuurkunde)
- Guy Smagghe (biologie)

Er werden geen nieuwe buitenlandse leden verkozen.

Christoffel Waelkens

Klasse van de Menswetenschappen

Geachte Consorores en Confratres,

U zal akkoord gaan: 2020 was een schraal jaar. Toen de pandemie ons onverhoeds overviel in het voorjaar was de algemene reactie er een van verstomming en schrik. In de ontzetting van het eerste moment waren we onvermogen iets zinnig te bedenken of te zeggen. We deden dan maar het enige wat logisch en mogelijk leek in de gegeven omstandigheden: afgelasten, annuleren en cancelen.

Het heeft tot midden-juni geduurd, drie volle maanden, tot we erin slaagden de collectieve torpor van ons af te schudden en we ons zijn beginnen realiseren dat ons hele sociale leven on hold zetten en voor het virus capituleren geen optie was. En zo kwam na de fase van het afgelasten de fase van het aanpassen. Niet meer met het rode potlood een streep door alle activiteiten trekken, maar zoeken naar mogelijkheden om het virus te slim af te zijn. En misschien heeft dit zoeken naar een veilige manier om elkaar te treffen een extra scherpte gegeven aan onze samenkomsten. Ik refereer naar de vergadering van juni waar we wel een uur met elkaar hebben gekeuveld online over hoe het ons verging en hoe we de gedwongen isolatie ervoeren.

In die omstandigheden denk ik dat we als Klasse fier mogen zijn over wat er ondanks alles verwezenlijkt is. We hebben in januari vóór de lockdown en toen we nog vertoefden in onschuld en onwetendheid kunnen genieten van de lezing (de maiden speech) van confrater Geert Bouckaert over "Modellen van effectief bestuur". Een efficiënte en effectieve administratie is essentieel, wil een democratisch gekozen bestuur haar legitimiteit en draagvlak bewaren. De overheid – die via taksen en belastingen beslag legt op een aanzienlijk deel van de inkomsten van de burgers – speelt ook een richtinggevende rol in het economisch leven. Die noodzakelijke wisselwerking tussen markt en politiek en de wetmatigheden die deze dialectiek beheersen werden ons in een fijnmazige analyse uit de doeken gedaan door confrater Paul De Grauwe in de vergadering van februari.

Na een lange onderbreking hebben we in juni onze activiteiten weer opgestart met een online uiteenzetting over het discours van klimaatontkenning in Australië. Deze indringende sociolinguïstische analyse door consoror Kristin Davidse is de aanzet geworden van een Denkersprogramma, dat ondertussen is opgestart en dat gemeenschappelijk door de consorores Davidse en Anne-Marie Vandenbergen wordt geleid.

Door een daling in de coronacijfers kon onze jaarlijkse vergadering samen met de KANTL fysiek doorgaan in september, weliswaar met in achtneming van een aantal beperkende maatregelen. "Bij elke verplaatsing binnen het gebouw moet het neusmondmasker worden gedragen" staat te lezen in de gestrengte uitnodiging. "Zowel het administratief gedeelte als de lezingen zullen plaatshebben in lokalen die groot genoeg zijn om de reglementaire afstand van 1,5 meter te bewaren," zo wordt verder gedeclareerd. En het zieligst van allemaal – een waar symbool van de verschraving van ons bestaan – is voorschrift nummer 4: "Spijtig genoeg vervallen de koffie bij ontvangst en de receptie nadien."

Een zeer gastvrije manier om onze collega's van de Gentse academie te ontvangen kun je dit niet noemen. Toch hebben we veel opgestoken uit een pakkende lezing van Anne Provoost van de KANTL over het verblijf in een "colonie" van haar grootmoeder in de eerste Wereldoorlog en het veel zonniger relaas door consoror Sabine Verhulst over de jaren die de Nederlandse dichters Lucebert en Hans Andreus onmiddellijk na de tweede Wereldoorlog hebben doorgebracht in Italië – jaren gekenmerkt door ongeremde lichamelijke, talige en intellectuele energie.

De ongunstige evolutie van de pandemie verplichtte ons terug online te gaan in oktober voor de lezing door confrater Herman Van Goethem over het cruciale oorlogsjaar 1942. De minutieuze historische reconstructie, zoals die ook meer uitgebreid te vinden is in het recente boek van onze confrater, toont aan hoe complex en voortdurend wisselend de situatie was in ons land vooral toen na de gebeurtenissen bij El Alamein (november 1942) het inzicht groeide dat het Reich zijn nederlaag tegemoet ging.

Ik heb zelf de eer gehad het werkjaar af te sluiten in november met enkele beschouwingen over de recente Amerikaanse verkiezingen tegen de achtergrond van de rol die ideologie speelt in de Amerikaanse politiek.

Het valt op hoe na de uitbreken van de coronapandemie alle voordrachten die we hebben gehoord handelden over crisissen met grote inzet: de eerste Wereldoorlog, de tweede Wereldoorlog, de klimaatcrisis, de crisis van de democratie in de VS. Het onderstreept hoe we leven in zorgelijke tijden, maar het historisch perspectief verhindert zelfbeklag. Want één ding is duidelijk: zorgen zijn van alle tijden.

En zorgen scherpen ook de vindingrijkheid. Van de nood een deugd makend wisten we elkaar in de lange maanden tussen maart en juni te vinden op de inderhaast geïnstalleerde Sharepoint. Jan Albert en Kris Brossé verdienen hier een bijzondere vermelding. Zonder hun technisch vernuft en therapeutische hardnekkigheid was onze weliswaar ludieke, maar naar ik vrees ook in grote mate luddistische Klasse verstoken gebleven van de talrijke retorische hoogstandjes die via dit nieuwsoortig communicatiemiddel werden uitgewisseld. Er waren bijdragen in het vroede en bijdragen in het zotte, onder andere diepgravende stukken over oorzaak en gevolg van de crisis, linguïstische beschouwingen over herkomst en betekenis van de term "social distancing", terugblikken op pandemieën in de oudheid en de middeleeuwen, bijkomende historische vergelijkingen, een serio-komisch juridisch pleidooi om boekhandels als essentiële winkels open te houden – een verzuchting die profetisch bleek te zijn – een essay over statistische denkfouten die mensen aanzetten tot onder- of overschatting van gevaar, het verslag van een onderzoek rond de perceptie van de crisis door de bevolking, de wijze woorden van een decaan die het devies van Pipi Langkous in herinnering bracht: "we hebben het nog nooit gedaan, dus zullen we het wel kunnen". Er is zelfs een schrandere en ook een beetje stoute recensie over wat er allemaal aan gein en aan ernst op onze Sharepoint te lezen staat.

Toen ik ter voorbereiding van dit overzicht de inhoudstafel van de Sharepoint nog eens doornam, overviel me spijt en verdriet bij het aanschouwen van één item: het erudiet artikel over de 16de eeuwse Franse typograaf Philippe Danfrie van de hand van onze betreurde confrater Hendrik Vervliet. Het moet zowat het laatste artikel zijn dat confrater Vervliet heeft geschreven voor zijn overlijden op 96-jarige leeftijd vorig jaar in augustus. Ik heb Hendrik persoonlijk nooit gekend, maar hij werd mij beschreven als een aangename en, ondanks zijn hoge leeftijd, bijzonder alerte man. Ik keek er dan ook naar uit om samen met confrater Ludo Simons en consoror Godelieve Laureys hem een bezoek te brengen in het woonzorgcentrum waar hij verbleef en hem het embleem van onze Klasse te overhandigen. Spijtig genoeg hebben de omstandigheden dit verhinderd. Een kans die nooit meer terugkomt, helaas.

Gelukkig is er ook beter nieuws te melden. Confrater Van Goethem werd herverkozen tot rector van de Universiteit Antwerpen en consoror Caroline Pauwels, herverkozen tot rector van de Vrije Universiteit Brussel, kreeg een eredoctoraat van de Université Libre de Bruxelles. Goed nieuws is zeker ook het feit dat vandaag drie nieuwe leden van onze Klasse aantreden: Laurens Cherchye, Pierre Delsaert en Letizia Paoli. Welkom en felicitaties. We krijgen straks de kans om kennis te maken. Als nieuwe buitenlandse leden werden twee gerenommeerde historici verkozen: Elisabeth Crouzet-Pavan, werkzaam aan de Sorbonne, en Judith Pollmann, verbonden aan de Universiteit van Leiden.

Ik vermeld ook dat Kristof De Witte, onderwijsconoom aan de KUL en de Universiteit van Maastricht, werd aangeduid als Laureaat van onze Klasse, en dat, onder andere op aangeven van onze Klasse, de Gouden Penning werd toegekend aan Prof. Erika Vlieghe, Universiteit Antwerpen. Prof. Vlieghe kreeg de opperste bekroning van onze Academie voor haar rol als aimabele maar kordate cicerone in de huidige gezondheids crisis. Voor een ruim publiek illustreren haar inspanningen en interventies de maatschappelijke relevantie van de wetenschap.

In dit schraal jaar werd in onze Klasse toch op één gebied rijk geoogst. Niet minder dan vier Standpunten zagen het licht over problemen van groot wetenschappelijk, politiek of maatschappelijk belang. Het betoog van confrater Patrick Onghena over repliceerbaarheid in de empirische menswetenschappen - een uitloper van een lezing die hij in 2019 voor onze Klasse heeft gebracht - schetst het begrippenkader waarbinnen de z.g. repliceerbaarheidscrisis gesitueerd moet worden en formuleert een aantal suggesties om die crisis op te lossen.

Het Standpunt van Confrater Mark Eyskens, in recordtempo geschreven en uitgegeven vanwege de tijdsgevoeligheid en actualiteit van het onderwerp, gaat over de noodtoestand die ontstaat als een virus de mensheid gijzelt. Dit Standpunt, oorspronkelijk een bijdrage voor de Sharepoint, is een diepgaande analyse van oorzaken en gevolgen (politiek en sociaal) van de coronapandemie.

In het Standpunt "De Multiculturele samenleving en de democratische rechtstaat" houdt consoror Marie-Claire Foblets een dwingend pleidooi voor de gelijke bescherming van grondrechten als bindmiddel van een superdiverse maatschappij en formuleert ze een juridisch denkkader waarbinnen die rechten zowel voor meerderheid als minderheid worden gewaarborgd.

Iets wat onverwacht is de bijdrage van confrater Hubert Bocken tot een Standpunt getiteld "Genoombewerking voor veredeling van Landbouwgewassen." Eer u denkt dat we hier te maken hebben met een apert geval van identiteitsfraude, stel ik u onmiddellijk gerust. Het gaat wel degelijk om onze confrater, die de collega's van de Natuurwetenschappen is bijgesprongen in hun zoektocht naar een wettelijk kader voor genoom-bewerkte gewassen in Europa, aangepast aan de actuele inzichten en behoeften.

We hebben het afgelopen jaar ook een nieuw bestuur verkozen, en nog wel digitaal. De uitslag werd op geen enkele manier aangevochten, rechtszaken bleven uit en het Paleis der Academiën werd niet bestormd. Bijgevolg kan de geweldloze machtsoverdracht in onze Klasse als stichtend voorbeeld dienen voor grotere maatschappelijke entiteiten waar de "peaceful transfer of power" niet zo zorgeloos verloopt.

Het aantreden van een nieuw bestuur betekent ook het aftreden van het oude. Het was mij evenzeer een eer als een genoegen gedurende twee jaar jullie bestuurder te mogen zijn. Wat bijzonder is aan onze Klasse en aan de Academie in het algemeen is dat iedereen mee- en (bijna) niemand tegenwerkt. Ik wil bij mijn afscheid als bestuurder dan ook iedereen bedanken die bijgedragen heeft tot de kameraadschappelijke sfeer en tot de vele activiteiten in onze Klasse: de onderbestuurder, de gewezen bestuurder, alle consorores en confraters die een lezing hebben gegeven, een Standpunt hebben samengesteld, een Denkersprogramma hebben opgezet of gezeteld hebben in een van onze vele commissies. In het bijzonder dank ik confrater Hubert Bocken die afscheid neemt als vertegenwoordiger van onze Klasse in het Bestuur. Zijn vele verdiensten voor de Academie zijn welbekend, waaronder, meest recent zijn werk als liaison met en bestuurslid van de Europese koepelvereniging van Academies, ALLEA. Ik dank ook de Voorzitter en de Vast secretaris om de manier waarop ze de Academie hebben voortgestuwd en geleid, ook in moeilijke omstandigheden. En een speciaal woord van dank aan Jan Albert, zonder wiens competente steun menige onderneming zou zijn gestrand.

Tenslotte feliciteer en wens ik alle succes toe aan de nieuwe ploeg, consoror Godelieve Laureys, vertegenwoordiger van onze Klasse bij de Raad van Bestuur, consoror Anne-Marie Vandenberg, onderbestuurder en confrater Jo Tollebeek, bestuurder. Ik ben er gerust op: voor de volgende twee jaren zit onze Klasse geheid en verkeert het bestuur in bekwame handen.

Kristiaan Versluys

Klasse van de Kunsten

Geachte consorores en confratres,

In het merkwaardige en ontluisterende jaar 2020 is onze klasse gelukkig slechts 1 persoon ontvallen: met name buitenlands lid en kunsthistorica Dr. Annaliese Mayer-Meintschel die lange tijd directeur was van de Gemäldegalerie Alte Meister in Dresden. Ze overleed in april.

We konden dit jaar geen tentoonstellingen samen bezoeken. Ook niet die van Van Eyck in Gent die juist de eerste week van de lockdown op het programma stond. Daarna werd dan ook de lentevergadering in Oostende afgelast. Die kan hopelijk dit jaar alsnog doorgaan.

In november vierden we in onze klasse de jarige architect Adolf Nivelles, die 90 werd en beeldhouwer-jazzmuzikant Paul Van Gysegem, 85 jaar ondertussen.

Eind 2020 verwelkomden we vier nieuwe leden waarvan er reeds drie zich zo meteen zullen voorstellen:

- musicoloog en bibliothecaris, Jan Dewilde,
- kunsthistoricus en -criticus, Steven Jacobs,
- pianist, Jan Michiels
- muzikant-componist Mauro Pawlowski

De lezingenreeks startte in 2020 op 22 januari met een uiteenzetting van professor emeritus van de UGent, Ronald Soetaert over "De Retoriek van de Canon(s)".

Na de commotie die eind 2019 in de media en ook binnenskamers in de Academie ontstond naar aanleiding van de wenselijkheid van en de manier waarop van overheidswege een nieuwe culturele canon uitgedokterd ging worden, werd geopperd om Soetaert uit te nodigen.

Hij schreef over de Belgische literaire canon een proefschrift rond literatuuronderwijs en diverse artikelen over de canon in het onderwijs. Voor de Nederlandse Taalunie organiseerde hij conferenties rond de canon en geletterdheid.

De levendige discussie achteraf resulteerde maanden later in de ambitie van enkele leden van de klasse om in plaats van zelf aan een standpunt te werken, zich aan te sluiten bij het initiatief van de Klasse Menswetenschappen. Die zijn van plan om de problematiek van de canon en het debat rond de vrijheid van de kunsten in een standpunt om te zetten. De werkzaamheden gaan normaal begin dit jaar van start.

Op 19 februari luisterden we naar de lezing van componist en klassenlid Peter Swinnen over "Het gebruik van genetische algoritmes bij de compositie van mijn 5de symfonie".

Voor dit nieuwe werk heeft Swinnen genetische algoritmes ingezet om muzikaal materiaal te genereren en te ontwikkelen. Zijn voor de 5de symfonie geschreven

compositieprogramma zette hij aan de hand van tot de verbeelding sprekende partituren en muzikale fragmenten uiteen.

Intussen rukte de pandemie op en werden de verplaatste en volgende lezingen omgezet in online-evenementen.

De geplande lezing voor juni van Bart De Baere over de reeds kant en klare plannen van een nieuw Mu hka in Antwerpen had zichzelf ondertussen overbodig gemaakt: de bouw van een nieuw museum werd om diverse redenen afgeblazen door de Vlaamse regering.

Op woensdag 16 september kregen we AI-expert Luc Steels te zien met zijn uiteenzetting over "Wetenschap op de rand van kunst". Steels is lid van de Klasse Natuurwetenschappen en wetenschapper-kunstenaar.

Hij sprak over de interactie tussen die twee polen in zijn leven. Wetenschap en kunst gaan volgens hem alle twee over het begrijpen en zin geven aan de werkelijkheid en aan onze rol ten aanzien van anderen in de maatschappij. Met vele voorbeelden gaf hij zijn visie op wat creativiteit is en vraagt zich af of we dit proces ooit voldoende zullen begrijpen om een machine te maken die ook creatief kan zijn?

Op woensdag 21 oktober was er eerst de lezing van performan en beeldhouwer Danny Devos over "Mijn Kalender van Dagelykse Daden van Dodingen en Andere Menslycke Feyten van Belang". De kalender die hij sinds 1985 bijhoudt vermeldt geboorten, overlijdens en gebeurtenissen die hij belangrijk vindt.

Vanuit zijn atelier presenteerde hij live hoe de verstrengeling van performance kunst en een fascinatie voor true crime tot nieuwe soorten van kunst leidt. Aan de hand van foto's, teksten en gebaren puzzelde hij feiten, die in het verleden op 21 oktober gebeurd zijn, aan elkaar. Hij deed dit met verhalen die deels waarheid en deels aan zijn eigen fantasie ontsproten waren.

Daarna deed op 21 oktober muziekhistoricus en klassenlid Francis Maes het verslag van zijn deelname aan de conferentie van de 'European Alliance of Academies', een samenwerkingsproject tussen Europese culturele instellingen, dat plaatsvond in Berlijn van 8-10 oktober 2020.

Het manifest dat het resultaat was van de conferentie, houdt volgens Maes een aantal paradoxen en problemen in m.n. de tegenstelling tussen een volstrekt autonome definitie van kunst aan de ene kant, en een functionele definitie in de omgang met de huidige identiteitsproblematiek aan de andere kant.

Gezien de acute en globale problematiek wordt voorgesteld om een Standpunt van de Academie uit te werken dat kan bijdragen aan het Europese debat. Dit zou zelfs eventueel kunnen aansluiten bij het Standpunt rond de Canon.

Aansluitend op de klassenvergadering was er vervolgens de online lezing van kunsthistoricus en Denker W.J.T. Mitchell over "Present Tense 2020: An Iconology of Time". Dit werd gevolgd door een online debat.

Aan het denkersprogramma over "Image Science" met Mitchell werd door de Klasse Kunsten al een hele tijd gewerkt. Met hem als centrale denker werden in mei door de KVAB een heleboel activiteiten gepland, in Brussel zowel als in Gent.

De Amerikaan Mitchell is de uitvinder van het onderzoeksveld "visuele cultuur en iconologie". In zijn lezing bevraagt hij hoe we de tijd – en het tegenwoordige moment – in beeld brengen met metaforen, patronen, vormen en iconische gebeurtenissen. Wat kunnen we leren uit het maken van anachronistische verbindingen tussen beeldmateriaal en media toestanden van nu met oeroude tijdvoorstellingen zoals Kronos, Kairos en AION? Waarom is de tegenwoordige tijd, het jaar 2020, een uiterst geschikt moment om over tijd na te denken?

De lezing met debat werd gevolgd door meer dan 250 deelnemers in binnen- en buitenland.

Op woensdag 25 november was er ten slotte de lezing door Christoffel Waelkens over "Sterrenkunde: van speculatieve verhalen tot hoge-precisie fysica". Waelkens is lid van de Klasse Natuurwetenschappen, en was tot vorig jaar hoogleraar Sterrenkunde aan de KUL.

Kosmos heeft twee betekenissen in het Grieks: het heelal (in 'kosmografie' en 'kosmologie'), maar ook sieraad (in 'kosmetica'). De schoonheid van de kosmos motiveert om erover na te denken. Dat nadenken heeft ook tot technologie geleid, die kansen gaf om die kosmos steeds nauwkeuriger te exploreren. We kunnen zowat alles meer dan duizend keer beter meten dan een halve eeuw geleden. Dat leert ons o.a. dat het heelal nog altijd meer verbeelding heeft dan wij, hoe slim we ook denken te zijn. We zien dat in tal van individuele fenomenen, maar ook in ons onvermogen om het grote geheel aan ons te onderwerpen.

Anne-Mie Van Kerckhoven

Klasse van de Technische Wetenschappen

Het jaar 2020 werd goed ingezet met een druk bijgewoonde eerste plenaire vergadering van de Klasse Technische Wetenschappen op 16 januari 2020. Begin maart kregen we bericht dat het geplande bezoek samen met de Klasse Natuurwetenschappen aan UZ Leuven op 11 maart niet kon plaatsvinden omwille van het coronavirus. Het bezoek werd uitgesteld naar betere tijden.

In de plaats daarvan hebben we op 11 maart de jaarlijkse gezamenlijke vergadering met KTW nog in het Paleis kunnen houden. Maar toen België op 18 maart in lockdown ging, werd het Paleis gesloten. Omdat we toen er nog van uitgingen dat het slechts zeer tijdelijk zou zijn, werd de plenaire vergadering van mei beperkt tot administratieve zaken, die per email werden behandeld. In juni ging het Paleis weer open met in acht name van de Corona-maatregelen. Diverse commissies met een beperkt aantal deelnemers zijn fysiek kunnen samenkomen. De eerstvolgende plenaire KTW-vergadering in september werd een hybride bijeenkomst, en die van november tenslotte was volledig digitaal. Ondanks dat de KTW-activiteiten doorkruist werden door de CORONA-crisis, in vele gevallen hierdoor vertraagd werden en veel digitaal moest verlopen, kunnen we toch nog een mooi palmares voorleggen.

In 2020 werden door de KTW twee nieuwe Standpunten goedgekeurd:

- Maatschappelijke waarden bij digitale innovatie: wie, wat en hoe? (Peter-Paul Verbeek, Jan Rabaey, Rinie van Est, Joos Vandewalle.)

Dit Standpunt vloeit voort uit het gelijknamige Denkersprogramma van 2019. Onze samenleving staat op een kruispunt: de digitale transformatie is volop aan de gang en de totale impact ervan is nog niet te overzien. In vele sectoren is de digitalisering een drijvende kracht van innovatie en verandering. Consumenten maken gebruik van talrijke digitale diensten en laten vele digitale sporen na. In de huidige coronacrisis ervaren we meer dan ooit de voordelen van de digitalisering. Tegelijk mogen we niet blind zijn voor de nadelen en gevaren. Een goed overwogen en breed gedragen aanpak, met respect voor onze maatschappelijke waarden, dringt zich op. De thematiek heeft vele facetten, invalshoeken en expertises. Het Standpunt brengt drie complementaire essays van internationale experts. Zij brengen een toekomstgerichte boodschap voor de samenleving en het beleid. Aan de hand van verdiepende inzichten, inspirerende praktijkvoorbeelden en concrete aanbevelingen krijgt Vlaanderen hier een stevig fundament aangereikt voor een ethische begeleiding van digitalisering en voor het verder vorm geven van wat burgerschap in een digitale samenleving betekent. Het Standpunt brengt geen doemscenario's. Het is een pleidooi voor een nieuwe relatie tussen mens en technologie.

Het Standpunt werd voorgesteld op 8 december 2020 tijdens het digitaal publieksevenement van het Kenniscentrum Data & Maatschappij. Minister Hilde Crevits verwelkomde dit Standpunt in een online boodschap.

- De rol van gas in de Belgische energietransitie (Joost Van Roost e.a.). Het initiatief voor dit Standpunt kwam uit de Reflectiegroep Energie, onder leiding van Ivo Van Vaerenbergh.

In deze publicatie wordt de mogelijke rol van gas in een aantal gebruikssectoren beschreven: aardgas speelt in meerdere processen een rol in de vermindering van CO₂-emissies op korte termijn, maar het volledig fossiel vrij maken van deze toepassingen tegen 2050 vergt koolstofvrije technologieën of het gebruik van CCUS (Carbon Capture Utilisation and Storage, koolstofafvang en opslag of hergebruik). Voor meerdere toepassingen komt blauwe of groene waterstof in aanmerking als alternatieve energiedrager, maar de kost en beschikbaarheid ervan, evenals de logistieke aspecten, zullen doorslaggevend zijn voor de effectieve doorbraak ervan. Daarnaast zullen andere technologieën (o.a. verregaande elektrificatie) in parallel moeten ontwikkeld worden.

Het rapport besluit met conclusies en aanbevelingen aan de beleidsmakers om de transitie naar een koolstofneutraal energiesysteem optimaal te bevorderen en te faciliteren. De voorstelling van dit Standpunt wordt gepland in het begin van 2021.

De werkgroepen die in 2019 aan de slag zijn gegaan in de schoot van de KTW of met medewerking van KTW-leden, hebben in 2020 voortgewerkt aan het voorbereiden van Standpunten, maar liepen door de CORONA-crisis vertraging op.

Het betreft:

- Duurzaam Beheer van infrastructuur. (KTW, Luc Taerwe)
- Reshaping the food supply and consumption in the post-covid "new normal". (KTW, Filip Arnaut)
- Wat is architectuurkwaliteit vandaag? (KTW, KK, Hilde Heynen en Bart Verschaffel)
- Multifunctioneel eiland voor Belgische kust. (KTW, Ivo van Vaerenbergh).
- Onderwijstaal. (KMW m.m.v. KTW, JA)

Bijzonder is te vermelden dat Joos Vandewalle (KTW-KVAB) in samenwerking met Luc Chefneux van de Franstalige homologe CTS-ARB (Classe Technologie et Société - Académie Royale de Belgique) een gemeenschappelijke KVAB-ARB-werkgroep aanstuurt voor het voorbereiden van een Standpunt: "Accelerating the transformation processes in the post-covid society ". Deze gemeenschappelijke werkgroep heeft reeds een voorstel voor een gemeenschappelijk statement KVAB-ARB (NL/FR) uitgewerkt, dat door de beide academies zal worden ondertekend.

Vanuit de Klasse Technische Wetenschappen werd in 2020 gewerkt aan de Denkerscyclus "Natuurlijk bodemkapitaal in de 21ste eeuw: uitdagingen en opportuniteiten". De coördinatie is in handen van een kernteam bestaande uit Kris Verheyen (UGent), Steven Sleutel (UGent), Anne Gobin (VITO) en Erik Smolders (KU Leuven), bijgestaan door een stuurgroep o.l.v. Willy Verstraete en bestaande uit leden van de Academie. Daarnaast is een ruimere expertengroep aangesteld met sleutelorganisaties zoals bv. OVAM, ILVO, Vlaams Planbureau voor Omgeving, ...

Het Denkersprogramma focust op drie thema's:

Healthy soils for sustainable land management in the 21st century

The importance of soils in a changing climate

Appropriation of soils as a natural capital

Internationale Denkers zijn enerzijds vanuit academisch perspectief Richard Bardgett, Brits bodemecoloog, professor aan Manchester University en voormalig voorzitter van de British Ecological Society, en anderzijds vanuit beleidsmatig perspectief Joke van Wensem, adviseur van het Ministerie voor Milieu in Nederland en voorzitter van de Nederlandse bodemkundige vereniging.

Om de Denkers in contact te brengen met zo veel mogelijk Vlaamse relevante actoren werden drie 'fact finding' sessies georganiseerd op 7 november 2019, 13 februari 2020 en 7 oktober 2020.

Omwille van COVID-19 werd het slotsymposium, gepland op 7 december 2020, uitgesteld. De conclusies van de Denkers zullen gepresenteerd worden tijdens een online slotevent op 8 februari 2021.

In 2020 werden de voorbereidingen opgestart voor twee Denkersprogramma's die verder worden uitgerold in 2021, en waaraan KTW-leden hun medewerking verlenen: De Denkerscyclus georganiseerd rond 'De taal van debat en communicatie over klimaatverandering' op initiatief van de Klasse Menswetenschappen, onder leiding van Kristin Davidse (KU Leuven) en Anne-Marie Vandenbergen (UGent).

Samen met een interdisciplinair samengestelde stuurgroep en twee internationaal gereputeerde Denkers, prof. Kjersti Flottum (No) en prof. em. Brigitte Nerlich (UK), wil men adviezen formuleren voor een inclusieve beleidscommunicatie in Vlaanderen.

Het Denkersprogramma 'Responsible research for sustainable innovation in society op initiatief' van de Klasse van de Natuurwetenschappen o.l.v. Dominique Van der Straeten, KNW, i.s.m. Koen Matthys, KMW, Bart Verschaffel, KK, en Guy Marin, KTW.

Er zijn drie reflectiegroepen die geleid worden door KTW-leden.

De reflectiegroep "Energie" (o.l.v. confrater Ivo Van Vaerenbergh) heeft zijn debatavond over de klimaatdoelstelling moeten uitstellen. Er wordt verwacht dat deze in het voorjaar van 2021 zal kunnen plaatsvinden.

De reflectiegroep "Responsible Research and Innovation (RRI) en ethiek van de wetenschap" (o.l.v. confrater Joos Vandewalle) heeft begin 2020 tijdens een brainstormsessie als thema naar voor geschoven "het ethisch omgaan met onderzoeksdata, alsook het eigenaarschap" waarrond een aantal activiteiten zouden georganiseerd worden. Maar ook hier heeft CORONA roet in het eten gestrooid en kon er nog niet verder gewerkt worden.

De reflectiegroep "Kunst, Wetenschap en Technologie" (o.l.v. Elisabeth Monard) plande een derde Symposium in 2020 met als titel "Klinkende Kennis". Dit is nu uitgesteld tot 2021, hopelijk nog voor de zomervakantie. De voorbereidingen van een standpunt zijn intussen goed opgestart. Er zullen goede voorbeelden van interactieve projecten tussen wetenschappers en kunstenaars, zoals gepresenteerd op de Symposia, worden opgenomen. Er komt ook een hoofdstuk over het beleid terzake in de universiteiten. Op basis hiervan zullen aanbevelingen worden geformuleerd onder meer over structurele ondersteuning van kunst in een academische context.

Tijdens de plenaire vergaderingen mocht de KTW volgende boeiende sprekers verwelkomen:

- 16 januari 2020: "Technologische innovatie in een voedingssector in transitie" door confrater Filip Arnaut.
- 11 maart 2020: "Artificiële Intelligentie: gevaar of opportuniteit? Is er een ethische weg?" door confrater Joos Vandewalle.
- 15 september 2020: "Innovaties en toekomstperspectieven voor de graanverwerkende nijverheid" door confrater Patrick Maselis.
- 19 november 2020: "What a wonderful world of CMOS Wireless Integrated Circuits" door confrater Michiel Steyaert.

Op internationaal vlak was de KTW actief betrokken bij initiatieven van internationale koepels van ingenieursacademiën.

CAETS is de International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences. Confrater Paul Verstraeten volgt confrater Achiel Van Cauwenberghe op als vertegenwoordiger van de KVAB in de Algemene vergadering. Elisabeth Monard is aangesteld als lid van de Raad van bestuur voor een mandaat van 2 jaar. Het jaarlijkse congres heeft in oktober in Seoul plaatsgevonden, met hoofdzakelijk digitale deelname. Er is opnieuw een statement uitgebracht 'Engineering a better world', met focus op smart society (AI, IOT, blockchain).

Euro-CASE is de European Council of Academies of Applied Sciences, Technologies and Engineering. Confrater Joos Vandewalle vertegenwoordigt hier de KVAB. Sinds 2018 is de KVAB opnieuw lid, en wordt alternerend met ARB vertegenwoordigd in de board. Joos Vandewalle woonde op 8 juni de boardvergadering online bij, als ook een online vergadering over energietransitie. Er zal een standpunt verschijnen over Engineering Education. Joos Vandewalle heeft ook deel genomen aan een werkgroep die een rapport heeft uitgebracht over het nut en de waarde van initiatieven van Academies rond young engineering professionals.

Het Europese EASAC (European Academies Science Advisory Council) is een unie van academiën die advies formuleert voor de Europese beleidsmakers. Wijlen confrater Jan Kretzschmar was lid van de EASAC-werkgroep energie die tweemaal per jaar plenair vergadert. In maart had een kick-off meeting plaats van een nieuwe werkgroep over "Decarbonisation of buildings". Op 28 mei 2020 was er een videovergadering van het EASAC energy steering panel en een workshop over "The future for synthetic fuels, hydrogen and batteries in the energy transition".

Op Belgisch niveau zetelen vertegenwoordigers van de KTW (KVAB) en van de CTS (Classe Technologie et Société) van de ARB (Académie Royale de Belgique) in BACAS, de Belgian Academy Council of Applied Sciences. BACAS vergadert in principe tweemaal per jaar, waarbij informatie wordt uitgewisseld over activiteiten van de beide Klassen en tevens overleg gepleegd over de gezamenlijke internationale vertegenwoordigingen. In 2020 heeft er geen vergadering plaats gevonden. Er is wel, zoals eerder vermeld, het initiatief genomen om een

gezamenlijke Standpunt "Accelerating the transformation processes in the post-covid society" op te stellen

Op voorstel van de Laureatencommissie verkoos de KTW in 2020 prof. dr. Tom Defoirdt als laureaat van de Klasse. Tom Defoirdt is onderzoeksprofessor aan het Centrum voor Microbiële Ecologie en Technologie (CMET), UGent. Hij studeerde Bio-ingenieur in de Cel- en Genbiotechnologie aan de UGent, en behaalde een doctoraat in de Toegepaste Biologische Wetenschappen aan de UGent in 2007. Het doel van zijn onderzoek is nieuwe technologieën te ontwikkelen voor het management van bacteriële ziekten, met voornaamste toepassing in de aquacultuur. De wetenschappelijke output van Tom is hoog met een zeer brede uitstraling.

Na advies van de kandidaturencommissie en op voordracht van de KTW, stelde de Raad van Bestuur van de KVAB dit jaar vier nieuwe gewone leden aan: Ann Caluwaerts, Erik Smolders, Jos Vander Sloten en Joeri Van Mierlo, alsook één buitenlands lid, burggraaf Frank De Winne. De geheime stemming in de KTW was digitaal en kende een hoge participatiegraad.

ir. Ann Caluwaerts (°1966) is Executive Vice-President People, Brand and Corporate Affairs bij Telenet. Zij heeft 30 jaar ervaring in de telecommunicatieindustrie wereldwijd en in de lokale mediaindustrie. Haar deskundigheid situeert zich op het vlak van digitalisatie, strategie-ontwikkeling, strategische communicatie, change management, telecom-regelgeving en financieel management. Ann Caluwaerts neemt haar engagementen zeer ernstig en zal zeker een actief lid worden van de KTW, met bovendien een waaier van maatschappelijk zeer relevante expertises.

Prof. Erik Smolders (°1965) is gewoon hoogleraar KU Leuven, gespecialiseerd in bodemscheikunde met toepassingen in milieutoxicologie en analyse van bodemvruchtbaarheid. Het centraal onderzoeksthema is de biologische beschikbaarheid van chemische elementen en moleculen in het leefmilieu. Erik Smolders is een uitmuntende onderzoeker met een indrukwekkend track record. Zijn brede actueel relevante expertise en zijn maatschappelijk engagement betekenen een belangrijke meerwaarde voor de KTW.

Prof. Jos Vander Sloten (°1962) is gewoon hoogleraar aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen van de KU Leuven, departement Werktuigkunde. Sinds 2016 is hij vice-decaan internationalisering van de Faculteit Ingenieurswetenschappen, KU Leuven. Hij doceert cursussen rond mechanica, probleemoplossen en ontwerpen, en biomedische technologie met aandacht voor de introductie van nieuwe onderwijsvormen. Hij was de initiatiefnemer van het Leuven Health Technology Center. Zowel uit zijn academische activiteit als uit zijn extra-curriculaire activiteiten blijkt een grote maatschappelijke betrokkenheid, wat een meerwaarde is voor de KTW.

Prof. Joeri Van Mierlo (°1969), hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, is een internationaal erkend expert in het actueel en maatschappelijk zeer relevant onderzoeksdomein 'elektromobiliteit'. Zijn onderzoekscentrum MOBI (Mobility, Logistics and Automotive Technology) is een referentie in de EU voor kerntechnologieën van elektrische en autonome mobiliteit. Door de niet-triviale combinatie van

competenties en aanpak van thema's die toekomstgericht en maatschappelijk echt relevant zijn, zal Joeri Van Mierlo een waardevol lid zijn van de KTW.

Burggraaf Frank De Winne is vooral bekend als ruimtevaarder, maar hij heeft ook een indrukwekkende loopbaan als militair piloot doorlopen. In 1998 werd hij opgenomen in het astronautencorps van de Europese ruimtevaartorganisatie. Frank De Winne nam tweemaal deel aan een ruimtemissie. Thans is Frank het hoofd van het European Astronaut Center (EAC) in Keulen (Duitsland). Frank is Belgisch ambassadeur voor Unicef. Hij is bestuurder van de vzw Eurospace Society, die als doel heeft jongeren te motiveren voor de studies in de STEM-disciplines, en is peter van "Space 4 Girls", een vzw die zich inzet om speciaal meisjes aan te sporen voor astronomie, wetenschap en technologie. Frank De Winne kan een zeer belangrijke rol spelen voor de KWT en kan internationaal in zoveel domeinen een bijdrage leveren voor de activiteiten van de KVAB.

In de januarivergadering werden volgende jarigen gehuldigd:

- Jean-Pierre Depaemelaere, 75 jaar
- Hendrik Van Brussel, 75 jaar
- Jozef Deman, 80 jaar
- Jacques Willems, 80 jaar

De jarige leden ontvingen allen een beeldje speciaal ontworpen voor de academie door Siegfried De Buck (lid KK).

In 2020 namen we afscheid van twee confraters:

- Confrater Marcel Soens is overleden op 4 oktober, hij was erelid en één van de oprichters van Cawet, dat later is overgegaan in KTW. Hij werd 94 jaar.
- Op 15 november overleed confrater Jan Kretzschmar op 78 jarige leeftijd. Hij is altijd een actief Academieliid geweest, bestuurder van de KTW in 2010-2011, lid van de KTW-Kandidaturencommissie, medeoprichter en lid van de Reflectiegroep Energie, lid van het Energy Panel van de European Academies Science Advisory Council (EASAC). Hij was ook voorzitter van de Adviesraad voor de Contactfora,

In het begin van het jaar werden ook de Richtlijnen voor de Kandidaturencommissie van de KTW aangepast. Ze gelden voor de Klasse Technische Wetenschappen, ze zijn conform de statutaire bepalingen van de KVAB, maar bevatten een aantal specifieke elementen eigen aan de KTW.

Het bestuur van de KTW is vanaf 1 januari 2021 als volgt samengesteld:

- Bestuurder: Guido Beazar
- Onderbestuurder: Hilde Heynen
- Vertegenwoordiger in de raad van bestuur van de KVAB: Jan Delcour
- Uittredend bestuurder: Paul Verstraeten

Elisabeth Monard

Mededelingen in de Klassen

Klasse van de Natuurwetenschappen

De volgende lezingen werden gehouden:

- 15 januari: Sara Bals: 'Elektronentomografie: een extra dimensie bij de karakterisering van nanomaterialen'
- 12 februari: Marlies Van Bael: 'Chemische oplossinggebaseerde synthese: van atoom tot functioneel materiaal'
- 14 oktober: Luc Steels: 'Kan AI helpen om de betekenissen van een kunstwerk te ervaren?'

Klasse van de Menswetenschappen

De volgende lezingen werden gehouden:

- 18 januari: Geert Bouckaert: 'Modellen van effectief bestuur'
- 15 februari: Paul De grauwe: 'De limieten van de markt'
- 20 juni: Kristin Davidse: 'Pers, politiek en wetenschap: klimaatontkenning in het discours van de Murdoch media en de Australische coalitieregering'
- 19 september: Sabine Verhulst: 'Zuidelijker geschreven. Italië in het vroege oeuvre van Lucebert en Hans Andreus' en Anne provoost (KANTL): 'Kinderen evacueren in oorlogstijd, het klonk als een goed plan'
- 17 oktober Herman Van Goethem: '1942'
- 21 november: Kristiaan Versluys: 'De Verenigde Staten: Ideologie en Politiek'

Klasse van de Kunsten

De volgende lezingen werden gehouden:

- 22 januari: Ronald Soetaert (UGent): 'De Retoriek van de Canon(s)'
- 19 januari: Peter Swinnen: 'Het gebruik van genetische algoritmes bij de compositie van mijn 5de symfonie'
- 16 september: Luc Steels (lid KNW): 'Wetenschap op de rand van kunst'
- 21 oktober: Danny Devos (performer en beeldhouwer): 'Mijn Kalender van Dagelykse Daden van Dodingen en Andere Menslycke Feyten van Belang'
- 25 november: Christoffel Waelkens (lid KNW): 'Sterrenkunde: van speculatieve verhalen tot hoge-precisie fysica'

Klasse van de Technische Wetenschappen

De volgende lezingen werden gehouden:

- 16 januari: Filip Arnaut: 'Technologische innovatie in een voedingssector in transitie'
- 11 maart: Joos Vandewalle: 'Artificiële Intelligentie: gevaar of opportuniteit? Is er een ethische weg?'
- 15 september: Patrick Maselis: 'Innovaties en toekomstperspectieven voor de graanverwerkende nijverheid'
- 19 november: Michiel Steyaert: 'What a wonderful world of CMOS Wireless Integrated Circuits'

Klassenoverschrijdende vergaderingen

Naar aanleiding van COVID-19 verliep de introductie van de nieuwe leden aan de buitenwereld in 2020 enigszins anders. De nieuwe leden werden tijdens de Openbare Algemene Vergadering van december publiek voorgesteld, zij het via een vooraf opgenomen digitale Openbare Vergadering en online uitzending via de website. Hun installatie en inauguratie in de Klassen tijdens de eerste vergadering(en) van het jaar daaropvolgend verliep eveneens digitaal. Tijdens de digitale Openbare Vergadering gaf de vast secretaris een overzicht van de belangrijkste activiteiten in 2020, gaven de uittreedende en de nieuwe voorzitter een toespraak, en werden de verschillende prijswinnaars bekendgemaakt, waaronder ook de Gouden Penning. Een plechtige fysieke uitreiking wordt in het vooruitzicht gesteld van zodra mogelijk.

In 2020 werden twee Klassen- en/of academie-overschrijdende vergaderingen georganiseerd:

- Naar goede gewoonte vond de septembervergadering van de Klasse van de Menswetenschappen plaats in samenwerking met de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde (KANTL). In 2020 vond deze plaats in Brussel. De toestand van de pandemie liet toe om een hybride vergadering te houden. Een (beperkt) aantal academieleden van beide academies vergaderde in het Albert II auditorium en er werd een live-streaming voorzien. Namens de KVAB sprak Sabine Verhulst. De titel van haar lezing was 'Zuidelijker geschreven. Italië in het vroege oeuvre van Lucebert en Hans Andreus'. Anne Provoost van de KANTL hield een lezing over haar nog te verschijnen boek met als thema 'Kinderen evacueren in oorlogstijd, het klonk als een goed plan'.
- De gezamenlijke vergadering van KNW en KTW zou in maart normaal gezien een bezoek aan het UZ Leuven omvat hebben. Dit kon om evidente redenen niet plaatsvinden. Er werd dan besloten tot een vergadering in de academie. Naast het gebruikelijk overleg over gezamenlijke projecten, hield Joos

Vandewalle een lezing met als titel 'Artificiële Intelligentie: gevaar of opportuniteit? Is er een ethische weg?'.

De jaarlijkse gezamenlijke vergadering van de vier Klassen, dit jaar op uitnodiging van de Klasse van de Natuurwetenschappen, is door COVID-19 niet kunnen doorgaan en werd verplaatst naar april 2021. Het overzicht van de rekeningen 2019 en van de begroting 2020 werd door de vast secretaris gestuurd naar alle leden.

Ook de Lentevergadering – een bezoek met de Academieleden aan de stad Oostende op 16 mei 2020 – diende noodgedwongen te worden geannuleerd. Het voorziene programma zal in 2021 hernomen worden.

Huldiging jarige leden

Bij beslissing van het Bureau op de vergadering van woensdag 6 februari 2002, worden de laudatio's van de 75-jarigen integraal opgenomen in het jaarboek, met een foto. De viering van de andere jubilarissen wordt gewoon vermeld.

Klasse van de Natuurwetenschappen

Er vonden geen huldigen plaats in 2020.

Klasse van de Menswetenschappen

Er vonden geen huldigen plaats in 2020.

Klasse van de Kunsten

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Paul Van Gysegem (85) en Adolf Nivelle (90).

Beide huldigen vonden plaats tijdens de novembervergadering van 2020.

Klasse van de Technische Wetenschappen

De volgende leden worden voor hun verjaardag geëerd: de heren Jean-Pierre Depaemelaere (75), Hendrik Van Brussel (75), Jozef Deman (80) en Jacques Willems (80).

Alle huldigen vonden plaats tijdens de januarivergadering van 2020.

De laudatio's werden reeds opgenomen in het Jaarboek 2019.

Academische Fondsen en Prijzen

Laureaten van de Academie 2020

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten kent jaarlijks vier prijzen toe in de respectievelijke disciplines van de vier Klassen, ter bekroning van de carrière van een jong onderzoeker of kunstenaar. De laureaten van de Academie zijn de belangrijkste wetenschappelijke en/of culturele prijzen die de Academie uitreikt ter bevordering van wetenschap en cultuur en zij worden gehonoreerd met een bedrag van € 10.000.

Vorige Laureaten:

	Natuurwet.	Menswet.	Kunsten	Techn. Wet.
2001	Annemie Bogaerts	Roland Breeur	-	-
2002	Ivo Vankelecom	Marc Brysbaert	Wim Henderickx	-
2003	Luc De Meester	Jan Papy	-	-
2004	Femke Olyslager	Jan De Houwer	Berlinde De Bruyckere	-
2005	Michaël Deleuze	Dirk Van Hulle	Peter Swinnen	-
2006	Bart Van der Bruggen	Joep Konings	Barbara Baert	-
2007	Frank De Proft	Marc Depauw	Petra Vermote	-
2008	Jo Dewulf	Filip Lievens	Katelijne Schiltz	-
2009	Ronny Keppens	Wim Vandenbussche	Nick Andrews	-
2010	Steven De Feyter	Wim Verbeke	Koenraad Brosens	Lieven Eeckhout
2011	Veronique Van Speybroeck	Peter Van Nuffelen	Annelies Van Parys	Michaël De Volder
2012	Johan Verbeeck	Hans Op de Beeck	Koenraad Jonckheere	Dries Van Thourhout
2013	Peter Bienstman	Steven Vanderputten	Karel Vanhaesebrouck	Nico Boon
2014	Tom Coenye	Koen Luyckx	Stefan Prins	Bart Merci
2015	Christophe Detavernier	Jean-Christophe Verstraete	Pieter Martens	Wim Van Paepegem
2016	Sara Bals	Ernst Koster	Steven Baelen	Korneel Rabaey
2017	Mo Lamkanfi	Koen De Temmerman	Vlad Ionescu	Marian Verhelst
2018	Martin Guiliams	Bert De Smedt	Sofie Muller	Günther Roelkens
2019	Wendy Lowen	Violet Soen	Marjan Sterckx	Steven Latré

Werden uitgeroepen tot Laureaat van de Academie 2020:

- De heer Pieter Van Vlierberghe in de Klasse van de Natuurwetenschappen
- De heer Kristof De Witte in de Klasse van de Menswetenschappen
- De heer Nick Ervinck in de Klasse van de Kunsten
- De heer Tom Defoirdt in de Klasse van de Technische Wetenschappen

Pieter VAN VLIERBERGHE

Pieter Van Vlierberghe (°1980) behaalde zijn doctoraat in 2008 aan de Erasmus Universiteit (Rotterdam, Nederland) en voerde postdoctoraal onderzoek uit aan het Institute For Cancer Genetics (Columbia University, New York, USA). Na een verblijf van 5 jaar in de Verenigde Staten van Amerika, keerde hij terug naar de Universiteit Gent in het kader van het Odysseus Programma van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). In 2015 verwierf hij een ERC Starting Grant en werd hij aangesteld als hoofddocent aan de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent. In 2018 werd hem tevens de prestigieuze Baillet Latour Grant for Medical Research toegekend en werd hij aangesteld als hoogleraar aan de Universiteit Gent.

Het onderzoek van Pieter Van Vlierberghe richt zich op acute leukemie, een agressieve vorm van bloedkanker die vooral voorkomt bij kinderen. Vandaag wordt dit type leukemie behandeld met complexe en langdurige chemotherapie. Deze behandelingen zijn zeer toxisch en belastend door de vele bijwerkingen die ze veroorzaken. Op basis van de identificatie van nieuwe genetische afwijkingen die aan de basis liggen van het ontstaan van deze agressieve vorm van kinderkanker, kunnen nieuwe, meer gerichte en minder toxische geneesmiddelen ontwikkeld worden die zullen zorgen voor een grotere overlevingskans en een mooiere toekomst voor kinderen die door deze verschrikkelijke ziekte getroffen worden.

Pieter Van Vlierberghe is lid van de redactieraad van het wetenschappelijke tijdschrift 'Blood' en co-auteur van meer dan 100 publicaties in internationale wetenschappelijke tijdschriften. Naast zijn onderzoekswerk doceert hij kanker biologie in de Master Biomedische Wetenschappen aan de Universiteit Gent.

Kristof DE WITTE

Kristof De Witte (°1983) is hoogleraar aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de KU Leuven. Hij is ook bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Maastricht waar hij de leerstoel 'Effectiveness and Efficiency of

Educational Innovations' bekleedt bij de UNU-MERIT onderzoeksgroep. Verder is hij verbonden aan het CESifo Netwerk en het Finse VATT Instituut voor Economisch Onderzoek. Aan KU Leuven is hij programmadirecteur van de Educatieve Master in de Economie, en Directeur van het facultaire onderzoekscentrum Leuven Economics of Education Research.

De onderzoeksinteresses van Kristof De Witte omvatten onderwijseconomie, performantiemeting en politieke economie. Hij publiceerde ruim 80 wetenschappelijke artikelen, waaronder in vooraanstaande wetenschappelijke tijdschriften zoals 'American Sociological Review', 'The Economic Journal', 'Journal of Urban Economics' en 'European Journal of Operational Research'. De Witte valoriseert intensief zijn onderzoeksbevindingen naar beleid en het brede publiek. Zo publiceerde hij tientallen Nederlandstalige artikelen en werkte mee aan bijna twintig boeken waaronder 'De Geslaagde School' en 'De (her)vormende school' die zijn uitgebracht door de denktank Itinera. Vanuit zijn onderwijseconomische expertise heeft hij meer dan honderd tussenkomsten in nationale en internationale pers.

De Witte is associate editor van 'International Transactions in Operational Research' en voormalig gasteditor bij drie tijdschriften. Voor zijn onderzoek verwierf hij eerder internationale prijzen. Voor zijn doctoraatsverhandeling ontving hij zowel de tweejaarlijkse 'Edgard Milhaud' Prijs van CIRIEC als de 'Hans-Jürgen-Ewers-Prize'. Daarnaast ontving hij ook prijzen voor 4 wetenschappelijke artikelen en de prijs van het 'Belgisch Instituut voor Openbare Financiën' voor zijn masterproef.

De Witte trad meermaals op als hoofdspreker op internationale conferenties. Hij organiseert zelf ook jaarlijks academische conferenties rond onderwijseconomie, maar eveneens meerdere studiedagen per jaar voor Vlaamse leraren economie.

Nick ERVINCK

Nick Ervinck (*1981) studeerde in 2003 af aan de KASK (Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, Gent) met een masterdiploma in Mixed Media. Hij schoolde zich daarna bij in het computermodelleren, beeldhouwen en werken met materialen als polyester, gips en hout. Na les te hebben gegeven aan kunstacademies in Tielt, Menen en Kortrijk (2004-2012) keerde hij terug naar het KASK om hier drie jaar als gastprofessor door te brengen. Zijn werk bestaat uit grote installaties, handgemaakte en 3D-geprinte sculpturen, keramiek, prints, tekeningen, lightboxes en animatiefilms.

animatiefilms.

Hoe divers deze kunstproductie ook moge zijn, bovenal blijft hij gefascineerd door de 'negatieve ruimte' zoals hij die ontdekte bij klassieke beeldhouwers als Henry Moore en Barbara Hepworth. De vaststelling dat een 'gat' in de materie zo'n jong idee is zal hem vermoedelijk de rest van zijn leven blijven achtervolgen. Als kind van zijn tijd speelt hij hier een wisselend spel mee tussen de fysieke en virtuele wereld, zich bedienend van zowel het klassieke als het nieuwe vakmanschap (computers, 3D printen en frezen). Van hieruit onderzoekt hij op zijn eigen unieke manier klassieke thema's zoals de mens (met focus op diens anatomie en de wording van cyborgs), planten (vooral hun genetische manipulatie), maskers en dieren, telkens vertrekkende vanuit een (kunst)historische achtergrond die hij versnijdt met de hedendaagse pop en sci-fi cultuur.

Hij ontving verschillende prijzen: Prix Godecharle (2005), The Fortis Young Ones Award (2006), de Provinciale Prijs voor Schone Kunsten West-Vlaanderen (2006) en de Rodenbach Fonds Award (2008). In 2013 won Ervinck ook de prestigieuze Merit CODA Award voor zijn kunstintegratie IMAGROD. In 2009 werd Ervinck geprezen voor WARSUBEC, een monumentaal project gecreëerd voor de culturele site Zebrastraat, in Gent. Ook vele publieke en private opdrachten volgden. Studio Nick Ervinck werd opgericht in 2011.

Zijn werk is verworven door kunstverzamelaars over de hele wereld en getoond in solo- en groepstentoonstellingen in Europa: NRW-Forum Düsseldorf; Ars Elektronica, Linz; MARTa, Herford; Musée Paul Valéry, Sète; Musée Fenaille, Rodez; Laboral, Gijón; Museum Beelden aan Zee, Scheveningen; Bozar, Brussel; Brakke Grond, Amsterdam; S.M.A.K., Gent; Gallo-Romeins Museum, Tongeren; Museum Dr. Guislain, Gent; Vanhaerents Art Collection, Brussel; Museum M, Leuven; het Museum voor Schone Kunsten, Gent en het Middelheimmuseum, Antwerpen; en internationaal: UNArt Center, Shanghai; MOCA, Shanghai; Axiom, Tokyo; Oya Stone Mine, Tokyo; Northern Arizona University Art Museum, Flagstaff en Chamber, New York.

Tom DEFOIRD

Tom Defoird (°1980) is onderzoeksprofessor aan het Centrum voor Microbiële Ecologie en Technologie (CMET), UGent. Hij studeerde Bio-ingenieur in de Cel- en Genbiotechnologie aan de UGent, en behaalde een doctoraat in de Toegepaste Biologische Wetenschappen aan de UGent in 2007.

Het doel van zijn onderzoek is nieuwe technologieën te ontwikkelen voor het management van bacteriële ziekten, met voornaamste toepassing in de aquacultuur. Daartoe voert hij strategisch en toegepast onderzoek uit naar de ontwikkeling van antivirulentie therapie, een nieuwe strategie waarbij de ziekteverwekkers 'ontwapend' worden in plaats van afgedood. Meer specifiek onderzoekt hij

mechanismen die ziekteverwekkers nodig hebben om hun gastheer te infecteren om op basis daarvan nieuwe bestrijdingsmiddelen te ontwikkelen die deze mechanismen verstoren. Daarbij wordt uitgegaan van een holistische ingenieursaanpak, waarbij niet enkel de ziekteverwekker beschouwd wordt, maar ook de omgeving en waarbij er eveneens een nadruk gelegd wordt op kwantitatieve aspecten. Dit onderzoek is maatschappelijk zeer relevant aangezien ziekteverwekkers in snel tempo resistent aan het worden zijn tegen de klassieke antibiotica.

De wetenschappelijke output van Tom is hoog met een zeer hoge uitstraling. Hij wordt uitzonderlijk vaak geciteerd. Hij heeft ook een patent op zijn naam rond het gebruik van polyhydroxybutyraat ter bestrijding van bacteriële infecties. Hij leidde verschillende internationale samenwerkingen en was mede-oprichter van VibrioNet Europe, een multidisciplinair Europees netwerk van onderzoekers die Vibrio bacteriën onderzoeken.

Tom ontving verschillende fellowships (IWT doctoraat, FWO postdoc) en (internationale) prijzen (o.a. "Daniel Jouvance Marine Biology Prize 2007" in Frankrijk).

Gouden Penning 2020

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten overhandigt jaarlijks een Gouden Penning aan een persoonlijkheid die voor het brede publiek een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de aanmoediging en de verspreiding van de wetenschap en van de kunst.

Overzicht laureaten:

Laureaat 1998: dr. Jan Briers jr.
Laureaat 1999: dr. Paul Janssen
Laureaat 2000: Philippe Herreweghe
Laureaat 2001: Karel Van Miert
Laureaat 2002: dr. Peter Piot
Laureaat 2003: barones Angèle Manteau
Laureaat 2004: Roger Raveel
Laureaat 2005: dr. Ingrid Daubechies
Laureaat 2006: Jacques Wirtz
Laureaat 2007: René Jacobs
Laureaat 2008: Robert Cailliau
Laureaat 2009: Dries Van Noten
Laureaat 2010: burggraaf Frank De Winne
Laureaat 2011: Herman Van Rompuy
Laureaat 2013: Jacques Rogge
Laureaat 2014: Marleen Temmerman
Laureaat 2015: Sigiswald Kuijken
Laureaat 2016: Alain Platel
Laureaat 2017: Frits Van Oostrom
Laureaat 2018: Jos Delbeke
Laureaat 2019: Emile Boulpaep

Laureaat Gouden Penning 2020: Erika Vlieghe

Het bestuur van de Academie heeft, op voordracht van de 4 klassen, beslist om de Gouden Penning 2020 toe te kennen aan infectiologe Erika Vlieghe voor haar enorme inzet tijdens de coronacrisis. Hiermee levert ze een belangrijke bijdrage aan de maatschappelijke relevantie van de wetenschap.

Professor Erika Vlieghe (°1971) is arts-internist en infectiologe met professionele ervaring in België en buitenland. Erika Vlieghe was van 2004 tot 2017 werkzaam als senior stafmedic en onderzoeker bij het ITG. Sinds 2017 leidt ze de afdeling Algemene Inwendige Geneeskunde, Infectieziekten en Tropische Geneeskunde van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA).

Ze doceert capita selecta tropische geneeskunde en infectieziekten aan verschillende bachelor- en postdoctorale opleidingen aan de UAntwerpen en het ITG. De afgelopen jaren is zij betrokken geweest bij onderzoek en capaciteitsopbouw op het gebied van antibioticaresistentie in lage- en middeninkomenslanden; hierover doceerde zij in 2014.

Vanuit haar expertise in het onderzoek naar infectieziekten, nam ze een leidende rol op in het Belgisch management van gezondheids crisissen. Zo werd ze in 2014-2015 aangesteld als ebolacoördinator in België. Binnen deze functie heeft ze nauw samengewerkt met de nationale gezondheidsautoriteiten en vele andere partners om het land voor te bereiden op mogelijke ebola-infecties.

Sinds het begin van de huidige coronacrisis is zij betrokken bij de verschillende adviesorganen over het beheer van de crisis: het Wetenschappelijk Comité dat de Federale Overheidsdienst voor Volksgezondheid adviseert, de Celeval, de GEES (Groep van Experts belast met de Exit-Strategie) en het COVID-commissariaat.

Prof. Vlieghe neemt hierbij een belangrijke maatschappelijke rol op en levert buitengewone inspanningen om de interactie tussen wetenschap en maatschappij te bevorderen. Door haar de Gouden Penning toe te kennen, geeft de Academie een krachtig signaal ten voordele van de maatschappelijke relevantie van wetenschap. Het is onze overtuiging dat mede dankzij haar alert optreden de bevolking meer vertrouwen heeft in de wetenschap.

Onderscheiding Wetenschapscommunicatie

Omdat onderzoekers vaak een hoge druk ervaren om wetenschappelijke artikels te publiceren en ook voornamelijk op hun onderzoek worden geëvalueerd, vergt het een ernstige inspanning om daarnaast ook nog eens over dat onderzoek te communiceren bij het grote publiek. Daarom reiken de KVAB en de Jonge Academie elk jaar één loopbaanprijs en verschillende jaar prijzen uit aan wetenschappers met een uitzonderlijke verdienste in wetenschapscommunicatie. Op dit moment is met de onderscheidingen geen geldprijs verbonden.

De onderscheiding wordt beheerd door een stuurgroep die ook optreedt als jury. Ze bestaat uit specialisten in wetenschapscommunicatie, namelijk medewerkers van de expertisecellen wetenschapscommunicatie van de Vlaamse associaties van universiteiten en hogescholen, leden van de Academie en Jonge Academie en verder vertegenwoordigers van andere Vlaamse of Belgische onderzoeksinstituten, de industrie en het overheidsbeleid (EWI, VARIO), aangevuld met experts (VRT, Eos, professor wetenschapscommunicatie). De stuurgroep werd in 2020 voorgezeten door Elisabeth Monard (lid KVAB) en Damya Laoui (lid Jonge Academie). In 2020 koos de stuurgroep als loopbaanprijslaureaat prof. Marc Van Ranst. Zij selecteerde ook 19 laureaten van een jaar prijs. Voor een tweede maal verkoos de jury ook een 'Jonge Belofte', een jaar prijswinnaar die (i) op individuele basis kandideerde en (ii) maximaal tien jaar geleden een doctoraat behaalde. Bij deze editie ging de onderscheiding naar Marlies Maes. De laureaten werden bekendgemaakt op 22 oktober 2020. Omdat er dit jaar geen plechtige uitreiking zou kunnen plaatsvinden werden er van de winnaars korte filmpjes opgenomen die op sociale media verspreid werden. Deze kregen heel wat bijval.

De vruchtbare samenwerking met wetenschapsmagazine Eos werd in 2020 verder gezet. Men kon online stemmen tussen de jaar prijslaureaten voor de Eos publieksfavoriet, die uiteindelijk naar Martha Claeys en Lotte Spreeuwenberg ging.

Op 16 november 2020 vond een digitale prijsuitreiking plaats als sluitstuk van een online event over citizen science en wetenschapscommunicatie, georganiseerd door de KVAB en de Jonge Academie samen met Scivil, Iedereen Wetenschapper (EOS) en het FWO. Koen Wauters (VRT) trad op als presentator. Er was een videoboodschap van minister Crevits, toespraken van de co-voorzitters en interviews met de Jonge Belofte, de EOS-publieksfavoriet(en) en de loopbaanprijswinnaar.

Laureaten Jaar prijs 2020:

Laureaat: Pieter BERGÉ

Pieter Bergé wordt onderscheiden met de jaar prijs wetenschapscommunicatie voor zijn Boek 'Hoe groen klinkt een gitaar ... en 99 andere dingen die je moet weten over klassieke muziek'. Het is een toegankelijk muziekboek voor alle leeftijden, speels, origineel en met moderne toetsen, een mooi vlaggenschip van een divers palmares.

Laureaat: Marnix BEYEN, Marc BOONE, Bruno DE WEVER, Brigitte MEIJNS, Karel VAN NIEUWENHUYSE, Erik VANHAUTE en Guy VANTHEMSCHE

Marnix Beyen, Marc Boone, Bruno De Wever, Brigitte Meijns, Eric Vanhaute, Karel Van Nieuwenhuyse en Guy Vanthemsche worden onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor hun boek 'Wereldgeschiedenis van Vlaanderen' dat een breed publiek bereikte en een relevant naslagwerk voor volgende geïnteresseerde generaties zal vormen.

Laureaat: Evelien BRACKE

Evelien Bracke wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor haar educatief onderzoeksproject 'Oude Grieken-Jonge Helden. Vanuit haar enthousiasme voor Oud-Grieks deelt zij haar kennis met groepen jongeren die daar a priori misschien minder toegang toe zouden krijgen. Deze maatschappelijk geëngageerde en slimme aanpak wordt bijzonder gewaardeerd.

Laureaat: Martha CLAEYS en Lotte SPREEUWENBERG

Martha Claeys en Lotte Spreeuwenberg worden onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor hun podcast Kluwen, een erg succesvolle podcast die filosofische thema's op een toegankelijke wijze aansnijdt.

Laureaat: Lorenz DEMEY

Lorenz Demey wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn boek 'Waarheid' waarmee hij in tijden van 'fake news' en 'alternative facts' een breed publiek de kans geeft om zich te wapenen tegen denkfouten. Logisch redeneren is een erg belangrijke, maar vaak ondergewaardeerde vaardigheid. Met zijn boek ontdoet hij de 'logica' van haar wat academische aura en toont er het maatschappelijk nut van aan.

Laureaat: David EELBODE

David Eelbode wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn boek en bijbehorende act 'FUNdamental Mathematics: a voyage into the quirky universe of maths & jokes'. Wetenschap en humor, het blijft vaak een moeilijk huwelijk. Maar hier lukt het en houdt het stand!

Laureaat: Steven GODERIS

Steven Goderis wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn communicatie en citizen science project over buitenaardse materialen. Het vormt een mooi staaltje van activerende en gediversifieerde wetenschapscommunicatie om onderzoek dat letterlijk zeer ver van ons bed lijkt, dichterbij te brengen.

Laureaat: Jan GOVAERTS en Mark HUYSE

Mark Huyse en Jan Govaerts worden onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor hun Big Bang Route: van Georges Lemaître naar het leven op aarde vandaag en naar het heelal in de toekomst. Een educatief fietspad,

dat wetenschap een geliefde vrijetijdsbesteding van de Belg binnen smokkelt. Zeer goed bedacht en uitgewerkt en dus met een zeer groot bereik.

Laureaat: Marlies MAES

Marlies Maes wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor haar diverse communicatie rond het thema eenzaamheid. Met haar geïnspireerde talrijke activiteiten heeft zij bijgedragen tot het bespreekbaar maken van een taboe-onderwerp dat nochtans maatschappelijk zeer relevant is.

Laureaat: Sadi MARÉCHAL

Sadi Maréchal wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn bijdrage aan het project 'Hamam. Steaming stories'. Het is een leuk concept dat inspeelt op verschillende zintuigen, helder informeert en tegelijk de brug maakt tussen de Westerse en Oosterse cultuur.

Laureaat: Pieter BALLON, Ilse MARIËN en Wendy VAN DEN BROECK

Ilse Mariën, Pieter Ballon en Wendy Van den Broeck worden onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor hun project Databuzz: iedereen datawijs! Via een 100% elektrisch mobiel educatielab worden data & AI-trainingen op een toegankelijke manier tot bij het brede publiek gebracht.

Laureaat: Maarten MEES

Maarten Mees wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn deelnames aan diverse events over wetenschapscommunicatie. De kwaliteit en het enthousiasme worden gewaardeerd met de maatschappelijke relevantie van het onderwerp (bv plastic soup en diabetes) als bonus.

Laureaat: Michaël OPGENHAFFEN

Michaël Opgenhaffen wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor de mede-oprichting en het medebeheer van Factcheck.Vlaanderen en de lezingen over desinformatie op sociale media. In onze maatschappij kan desinformatie voor polarisering zorgen, inzichten over dit onderwerp zijn daarom zeer nodig.

Laureaat: Karen PEYNSHAERT

Karen Peynshaert wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor haar deelnames aan diverse wetenschapscommunicatie-events. De jury waardeert specifiek haar enthousiaste aanpak om ook kinderen en maatschappelijk kwetsbare groepen te betrekken.

Laureaat: Kristof TITECA

Kristof Titeca wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn (Foto)boek en tentoonstelling 'Rebel Lives'. Met een niet-traditionele aanpak (fotografie) wordt een thema, toegankelijker gemaakt. De tentoonstelling, ontwikkeld in samenwerking met het Fotomuseum Antwerpen waar ze getoond werd, alsook in de VN in New York, is goed doordacht en heeft een groot bereik.

Laureaat: Michael TYTGAT

Michael Tytgat wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor het bedenken en leiden van het Cool Physics Days project. De jury heeft niets dan lof voor de trans- en interdisciplinaire aanpak om een niet-zo-evidente tak van de wetenschap (deeltjesfysica) naar het brede publiek te brengen. Op alle vlakken werd nagedacht over drempelverlagend werken en het geven van inkijk in het wetenschappelijk proces.

Laureaat: Tom VAN DAELE

Tom Van Daele wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor zijn project ePsychologie. Met een combinatie van reactieve en proactieve creatief bedachte communicatie, die goed uitgewerkt werd, speelt hij in op een thema dat zeer actueel en relevant is.

Laureaat: Ann VAN DER JEUGD

Ann Van der Jeugd wordt onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor haar deelnames aan diverse wetenschapscommunicatie-events. De jury heeft specifiek grote waardering voor haar workshop voor kinderen en hun (groot)ouders. STEM outreach naar de allerjongsten blijft even noodzakelijk als uitdagend.

Laureaat: Leonardo ROSSI, Kristof SMEYERS en Tine VAN OSSELAER

Tine Van Osselaer, Kristof Smeyers en Leonardo Rossi worden onderscheiden met de jaarprijs wetenschapscommunicatie voor hun tentoonstelling Tentoonstelling 'Wonde(r). De fascinatie voor het lijdende lichaam', een samenwerking met het KADOC (in de Vleminckxkapel, Leuven). De jury vindt dit een intrigerend concept, waarbij de onderzoekers de uitdaging aangingen om het onderzoek op een kunstige manier voor te stellen, zich erg bewust zijnde van de valkuilen die verbonden zijn met het thema.

Laureaat Loopbaanprijs 2020: Marc VAN RANST

Marc Van Ranst wordt onderscheiden voor zijn jarenlange inspanning om zeer helder, breed en onder soms uitdagende omstandigheden helder te communiceren over zijn vakgebied, waarin hij als een uitmuntende onderzoeker bekend staat. Marc Van Ranst neemt steeds de tijd om op een eenvoudige wijze uitleg te geven. Hij dient de maatschappij door zijn kennis en inzicht te delen, maar draagt ook bij tot het versterken van het vertrouwen van het grote publiek in de wetenschap. Naast zijn ontegensprekelijk zeer waardevolle bijdragen tijdens de huidige pandemie, waardeert de jury ook expliciet zijn vele inspanningen om over de kennis in zijn onderzoeksdomein te communiceren naar kinderen. De manier waarop Marc Van Ranst als wetenschapper midden in de maatschappij staat, zijn rol opneemt, en duiding geeft, zijn een inspiratie voor velen.

Henri Vanderlindenprijs

Deze prijs ter waarde van € 1250 wordt tweejaarlijks toegekend aan een belangrijk oorspronkelijk werk op het gebied van de sterrenkunde.

Vorige Laureaten:

1990: Frank Verheest

1992: Christoffel Waelkens

1996: Tim Van Hoolst

1998: Hans Lodewijk Van Winckel

2004: Leen Decin

2008: Sven De Rijcke

2010: Clio Gielen

2012: Pieter Degroote

2014: Robin Lombaert

2016: Ludmila Carone

2018: Ilse De Looze

Laureaat 2020: Andrew TKACHENKO

The mass discrepancy in intermediate- and high-mass eclipsing binaries: the need for higher convective core masses

Andrew Tkachenko (°1985) behaalde in 2007 een Master in Astronomie en Astrofysica aan de Taurida National University (Krim, Oekraïne). In hetzelfde jaar kreeg hij een gedeelde PhD-positie aangeboden aan de Thüringer Landessternwarte Tautenburg en de Universiteit van Jena (Duitsland), onder supervisie van Dr. Holger Lehmann. Na zijn doctoraatsverdediging in 2010 vervoegde Andrew het team van Prof. Conny Aerts aan de KU Leuven als junior postdoctoraal onderzoeker, om zijn werk in het domein van asteroseismologie (de studie van de inwendige structuur van sterren door interpretatie van hun pulsaties) voort te zetten. In 2012 kreeg hij een FWO-postdoctoraal mandaat voor onderzoek naar pulserende sterren in dubbelsterrenstelsels, als een middel om het inwendige van sterren en hun evolutie te bestuderen. Sinds 2016 is Andrew Tkachenko aangesteld als onderzoeksexpert aan het Instituut voor Sterrenkunde van de KU Leuven, waar hij een van de sleutelposities bekleedt in het management van het Complementary Science-programma van de PLATO-ruimtemissie, en verder ook verantwoordelijk is voor de supervisie van verschillende doctoraats- en masterstudenten.

Andrew's onderzoeksinteresses betreffen grotendeels pulserende sterren in dubbelstersystemen, stersystemen die bestaan uit twee door zwaartekracht gebonden objecten die periodiek rond hun gemeenschappelijke zwaartepunt draaien. In zijn onderzoek bekijkt hij de volledige architectuur van het systeem, gaande van het inwendige van de sterren (de 'harten' van de sterren), de steratmosferen (de 'gezichten' van sterren) en de binariteit (de 'partners' van sterren). In zijn recent gepubliceerde werk voerden Andrew Tkachenko en zijn team een gedetailleerde studie uit van een steekproef van dubbelsterren van gemiddelde

en hoge massa, waarvan de massa en grootte op een modelonafhankelijke manier met een precisie van 3% of beter werden gemeten. Deze observaties toonden aan dat de huidige modellen van de inwendige structuur en evolutie van sterren significante tekortkomingen vertonen en niet in staat zijn om de twee meest fundamentele eigenschappen van een ster correct te voorspellen, namelijk de massa en leeftijd. Deze resultaten hebben grote implicaties voor andere gebieden van de astronomie, daar modellen van de inwendige structuur en evolutie van sterren een immense impact hebben op ons begrip hoe sterren ontstaan, evolueren en uiteindelijk sterven.

Jan Gillisprijs

Deze prijs ter waarde van € 750 wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een belangrijk oorspronkelijk werk i.v.m. de geschiedenis van het wetenschappelijk denken.

Vorige Laureaten:

1970: Johannes Willem van Spronsen	2004: Noël Golvers
1974: Roger A. Blondeau en Freddy Verbruggen	2008: Nicole van der Auwera en Ad Meskens
1978: Leon Elaut (postuum)	2010: Jan Vandersmissen
1980: Roger Calcoen	2012: Vera Hoorens
1982: Leo Jules Vandewiele	2014: Steffen Ducheyne
1996: Hugo Lietaer	2016: Wannes Dupont
2002: Steven Vanden Broecke	2018: Michiel Meeusen

Laureaat 2020: Annelies LANNOY

Alfred Loisy and the Making of History of Religions

Annelies Lannoy is momenteel gastprofessor in de godsdienstgeschiedenis aan de Universiteit Gent. Haar onderzoek richt zich op de geschiedenis van de Europese godsdienstwetenschappen en de klassieke filologie in de 19de en de vroege 20ste eeuw, steeds in nauwe relatie tot hun cultuur- en godsdiensthistorische context.

Annelies (°1984) studeerde klassieke filologie en behaalde haar doctoraat aan de UGent met een verhandeling over de positie van de Belgische godsdiensthistoricus Franz Cumont en zijn Franse collega Alfred Loisy in de polemische 19de-eeuwse debatten over de antieke mysterieculen en het vroege christendom (promotor D. Praet). Tijdens haar postdoctorale mandaten (FWO, aan de UGent) specialiseerde ze zich in de studie van wetenschappelijke correspondenties vanuit een multidisciplinair – historisch-sociologisch en historiografisch – perspectief. Ze verrichtte intensief

archiefwerk (bv. in Rome, Vaticaan, Parijs) en deed onderzoeksverblijven aan de Academia Belgica en de Universiteit van Toulouse. Ze was de drijvende kracht achter de editie en studie van de correspondentie van Cumont en Loisy, gepubliceerd in de Mémoires van de Franse Académie des Inscriptions et Belles-Lettres: 'Mon cher Mithra...' La correspondance entre F. Cumont et A. Loisy. Édition, introduction et notes par A. Lannoy, C. Bonnet et D. Praet (2019, 2 vol.). Als lid van het editiecomité van de Bibliotheca Cumontiana werkt ze mee aan de Scripta Minora reeks, waarin recent het volume Doura-Europos verscheen (eds D. Praet, T. Kaizer, A. Lannoy). Naast haar onderwijsactiviteiten, doet Annelies momenteel vooral onderzoek naar de rol van antisemitisme in correspondenties van 19de- en 20ste-eeuwse godsdiensthistorici.

De voorgelegde monografie 'Alfred Loisy and the Making of History of Religions' (De Gruyter 2020) toont aan hoe cruciaal correspondenties zijn voor ons begrip van het wetenschappelijk denken over het delicate onderwerp dat religie was (en is). Het werk behandelt de ontwikkeling van de godsdienstwetenschap in de vroege 20ste eeuw aan de hand van de correspondenties en publicaties van Alfred Loisy (1857-1940) en tijdgenoten zoals James G. Frazer en Marcel Mauss. In 1908 werd Loisy omwille van zijn kritisch religieonderzoek geëxcommuniceerd uit de katholieke Kerk, waarna hij een spilfiguur werd in de science laïque. Naast theoretische ontwikkelingen, biedt deze studie vooral origineel inzicht in de sterke verwevenheid tussen wetenschap, politiek, ideologie en religie.

Charles De Clercqprijs

In de Klasse van de Menswetenschappen wordt jaarlijks de Mgr. De Clercqprijs, waaraan een bedrag van € 1250 verbonden is, uitgereikt voor een belangrijke oorspronkelijke studie op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen.

Vorige Laureaten:

1987: Michel Cloet	2004: Violet Soen
1988: Marie Juliette Marinus	2005: Wim Francois
1990: Leo Kenis	2006: Rajesh Heynickx
1991: Hans Storme	2007: Gert Gielis
1992: Jaak Ockeleij	2008: Pieter Mannaerts
1993: Maurits De Vroede	2009: Karim Schelkens
1994: Mathijs Lamberighs	2010: Ward De Pril
1996: Dirk Leyder	2012: Tjamke Snijders
1997: Guido Marnef	2013: Ulrike Wuttke
1998: Hilde Eynikel	2014: Nicolas De Maeyer
1999: Miriam Vandenberghe	2015: Sara Moens
2000: Ruth Timmermans	2016: Annelies Somers
2001: Toon Quaghebeur	2017: Dries Bosschaert
2002: Jeroen Deploige	2018: Alexander Soetaert
2003: Roel De Groof	2019: Kristien Suenens

Laureaat 2020: Tom BERVOETS

Pleitbezorgers? De parochieclerus voor de Raad van Brabant in de achttiende eeuw

Tom Bervoets (°1988) studeerde Geschiedenis (2010) en Archivistiek: Erfgoed en Hedendaags Documentbeheer (2011) aan de Vrije Universiteit Brussel. In het kader van deze opleiding liep hij stage in het Aartsbisschoppelijk Archief te Mechelen, waar hij het archief van de vroegmoderne kerkelijke rechtbank(en) inventariseerde. Deze inventaris werd uitgegeven door het Rijksarchief. In 2012 ging hij aan de slag in het Rijksarchief Brussel te Anderlecht, waar hij onder leiding van Eddy Put (Rijksarchief Leuven/KU Leuven) en Harald Deceulaer (Rijksarchief Brussel) een proefschrift voorbereidde over klerikale litigiositeit voor de Raad van Brabant in de achttiende eeuw (2019, KU Leuven).

Momenteel is hij als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de onderzoeksgroep HOST (Historisch Onderzoek naar Stedelijke Transformatieprocessen) van de Vrije Universiteit Brussel, waar hij 'Getuigenissen' coördineert. Dit interdisciplinaire burgerwetenschapsproject verzamelt, digitaliseert en transcribeert getuigenverklaringen en verhoren van verdachten uit achttiende- en negentiende-eeuwse rechtbanken in België en kadert binnen de jonge onderzoekdiscipline van de Digital Humanities. In zijn onderzoek legt hij zich voornamelijk toe op de socio-religieuze en juridisch-institutionele geschiedenis van de Zuidelijke Nederlanden in de zeventiende en achttiende eeuw.

In het bekroonde proefschrift bestudeert Tom Bervoets de klerikale procescultuur van de parochieclerus voor de Raad van Brabant in de achttiende eeuw aan de hand van een aantal welomlijnde disputen, die inherent verbonden waren met het pastoorsambt. Het eerste luik van zijn doctoraatsproject, dat werd gefinancierd door BELSPO, bestond uit de inventarisatie van meer dan 2400 achttiende-eeuwse procesdossiers afkomstig uit de kunstmatige reeks 'processen van de geestelijkheid', die deel uitmaakt van het archiefbestand van de Raad van Brabant. Voor het eigenlijke onderzoek vormden de vele honderden dossiers waarbij pastoors betrokken partij waren het belangrijkste bronnenmateriaal. De vaak erg rijk geïllustreerde casussen die hieruit werden gepuurd, werden gekoppeld aan een doorgedreven kwantitatief onderzoek in het eigenlijke kernarchief van de rechtbank.

Floris Van der Muerenprijs

Deze prijs ter waarde van € 750 is bestemd om oorspronkelijk en voortreffelijk wetenschappelijk werk op het gebied van de musicologie in de breedste zin van het

woord te bekronen. Deze prijs wordt om de vier jaar door de Klasse van de Kunsten toegekend voor het werk van een navorser, beneden de 40 jaar, dat in het Nederlands geschreven is.

1976: Herman Sabbe

1992: Johan Eeckeloo

1980: Marie-Thérèse Buysens en

2004: Pieter Bergé

Mark Reybrouck

2008: Jelle Dierickx

1984: Michel Lemmens

2016: Tim Duerinck

1988: Francis Maes

Laureaat 2020: Thomas KINT

Charles Ives en het Duitse lied. Analyse van vijf liederen op teksten van Heinrich Heine en een vergelijking met hun mogelijke modellen

Thomas Kint is pianist, musicoloog en pianostemmer. Als student combineerde hij de opleidingen jazzpiano aan het Lemmens-instituut in Leuven en aan de School of Arts in Gent met die van Kunstwetenschappen in de afdeling musicologie aan de UGent.

Als uitvoerder streeft Thomas ernaar om aspecten uit de klassieke traditie en zijn wetenschappelijk onderzoek in vroeg 20ste-eeuwse muziek te verbinden met zijn achtergrond als improvisator.

Zijn kennisname in 2012 van de muziek van de Amerikaanse componist Charles Ives (1874-1954) heeft Thomas sindsdien niet meer losgelaten. Na een inleidend onderzoek naar leven en werk van deze componist voor een Bachelorproef volgde een Masterthesis met onderzoek rond de vroege Duitse liederen van Charles Ives. Een beknopte versie ervan wordt binnenkort gepubliceerd in 'Music & Letters' (Oxford University Press).

Momenteel voert Thomas, met de steun van een FWO-beurs, een doctoraats-onderzoek uit aan de UGent naar werk en esthetica van Charles Ives. Centraal in dit onderzoek staat de interactie tussen de Europese en de Amerikaanse muziekculturen rond de vorige eeuwwisseling en in het vroege modernisme. Deze muziekculturen worden bestudeerd vanuit het sociaal en filosofisch klimaat van die tijd. Het toenmalig 'vooruitgangsoptimisme', en hoe dit zich weerspiegelt in Charles Ives' muziek, is daarbij van specifiek belang.

Van 2015 tot 2017 verbleef Thomas in Berlijn als gastonderzoeker aan de Humboldt Universiteit, waar hij de kans kreeg om zich als musicoloog in gespecialiseerde seminars verder te bekwamen. Hij kreeg een uitnodiging om aan de Yale University (New Haven) van juni tot oktober 2020 Ives' manuscripten te bestuderen en samen te

werken met andere Ives-onderzoekers. Door de Corona-crisis zal dit op een uitgesteld moment doorgaan.

Thomas leidt ook het pianoplatform Kint Pianos in Gent. Daar staan piano's in brede zin centraal: restauratie, educatie en technische service, maar ook het organiseren van concerten in het piano-atelier.

Frans Van Cauwelaert Prijs

Naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van Frans Van Cauwelaert (1880-1961), minister van staat en in 1938 één van de architecten van de Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, werden door inschrijving gelden ingezameld die dienden aangewend voor de oprichting van een fonds naar hem genoemd.

Het Frans van Cauwelaertfonds is een stichting die jaarlijks de Frans Van Cauwelaertprijs uitreikt ter bekroning van een veelbelovende wetenschappelijke carrière (tot de leeftijd van 40 jaar). Sinds 2000 is de prijs ondergebracht in de Academie. De prijs, ter waarde van 7500 euro, wordt afwisselend uitgereikt in de exacte en de humane wetenschappen.

Vorige Laureaten:

2001: Leo Storme	2012: Pieter De Leemans en Mike Kestemont
2002: Jan Clement	2013: Leen Decin
2003: Thomas Voets	2014: Koenraad Abts en Orhan Agirdag
2004: Bart Wauters	2015 : Piet Ost
2005: Gerda Neyens	2016: Steffen Ducheyne
2006: Annemie Dillen	2017: Philippe Tassin
2007: Joy Irobi-Devolder	2018: Bram Spruyt
2008: Jelle Haemers	2019: An Hendrix
2009: Ben Craps	
2010: Stefaan Pleysier	
2011: Joris Vriens	

Laureaat 2020: Lorenz DEMEY

Lorenz Demey (° 1986) studeerde wijsbegeerte, wiskunde, logica en artificiële intelligentie aan de KU Leuven en de Universiteit van Amsterdam (Institute for Logic, Language and Computation). Hij was aspirant en postdoctoraal onderzoeker bij het FWO-Vlaanderen, en is sinds 2019 als onderzoeksprofessor (BOFZAP) verbonden aan de KU Leuven. Zijn onderzoek betreft de filosofische logica in al haar facetten, en leidde de voorbije tien jaar tot een vijftigtal artikelen en boekbijdragen. Demey is één van de grondleggers van de zgn. logische meetkunde, waarin hij (vaak in nauwe

samenwerking met de taalkundige Hans Smessaert) Aristotelische diagrammen bestudeert.

Aristotelische diagrammen hebben een rijkgevulde geschiedenis in de filosofie, maar tegenwoordig vinden zij ook veelvuldig toepassingen in andere disciplines. Demeys onderzoek is dan ook sterk interdisciplinair georiënteerd, en kenmerkt zich door veelvuldige samenwerking met logici, wetenschapsfilosofen, classici, historici, psychologen, taalkundigen en computerwetenschappers. Demeys pionierswerk in de logische meetkunde werd eerder reeds bekroond met de Prijs van de Onderzoeksraad 2018 van de KU Leuven.

Naast onderzoeker is Demeys ook een gedreven lesgever. Hij doceert vakken logica en epistemologie aan de faculteiten Wijsbegeerte en Rechtsgeleerdheid van de KU Leuven, waarin hij zijn enthousiasme over de schoonheid van abstract redeneren probeert over te dragen op de studenten. Hij geeft ook regelmatig lezingen voor een breed publiek, en publiceerde recent het boek *Waarheid* (LannooCampus), dat onderscheiden werd met de Jaarprijs Wetenschapscommunicatie 2020 van de KVAB/Jonge Academie.

Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting

In 1928 werd de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting opgericht ter ondersteuning van verschillende Vlaamse wetenschappelijke initiatieven. Sinds 2002 reikt de Stichting beurtelings een prijs uit in de Humane, de Exacte en de Biomedische wetenschappen; zij doet dit in het kader van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten. De geldprijs ter waarde van € 10.000 is bedoeld voor jonge onderzoekers (tot 40 jaar).

Laureaat 2020: Wim DECOCK

Le marché du mérite. Penser le droit et l'économie avec Léonard Lessius

Wim Decock (*1983) is als hoofddocent rechtsgeschiedenis verbonden aan de rechtsfaculteiten van de Universiteiten van Leuven en Luik. Zijn onderzoek betreft de kruisverbanden tussen juridisch, economisch en moraaltheologisch denken in de vroegmoderne tijd. Decock studeerde klassieke filologie en rechten aan de KU Leuven en de UGent en promoveerde in 2011 tot doctor in de rechten aan de KU Leuven en Roma Tre onder het promotorschap van Laurent Waelkens en Emanuele Conte. Zijn doctoraat werd mogelijk gemaakt door een Marie

Curie Early Stage Training Fellowship, een aspirantschap van het FWO, een stipendium van de Academia Belgica/BHI en een beurs als Visiting Researcher aan Harvard Law School. Decocks proefschrift 'Theologians and Contract Law: The Moral Transformation of the *Ius Commune*', uitgegeven bij Nijhoff/Brill in 2013 viel meermaals in de prijzen (o.a. Prijs Raymond Derive 2012, Prijs van de Academische Stichting Leuven 2012 en Michael Novak Award 2017). Van 2012 tot 2014 leidde Decock als "Nachwuchsgruppenleiter" een onderzoeksgroep over vroegmoderne geschillenbeslechting aan het Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte, waar hij tot 2019 geaffilieerd onderzoeker bleef. Decock is een veelgevraagd gastspreker en -docent. Zo was hij in 2017 Directeur d'études invité aan de École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS) te Parijs.

Het bekroonde werk gaat de dialoog aan met Max Weber, de beroemde socioloog uit Erfurt die jurist en rechtshistoricus van vorming was. Precies honderd jaar geleden lanceerde Weber de definitieve versie van zijn these over de religieuze grondslagen van het kapitalisme. Volgens Weber is de koninklijke weg om de historisch gegroeide 'ziel' van onze moderne Westerse cultuur op het spoor te komen de studie van de zogenaamde 'gewetensliteratuur' uit de vroegmoderne tijd. Uitgaande van deze methode, onthult 'Le marché du mérite' het werk van een Zuidnederlandse theoloog die onder zijn tijdgenoten beter bekend stond als 'het Orakel der Nederlanden': Leonardus Lessius (1554-1623). In een tijdperk gekenmerkt door de eerste globalisering was Lessius een gevierd adviseur van vorsten en zakenlui. Op de Beurs van Antwerpen leerde hij het functioneren van de markten kennen. Vertrekkende van het omvangrijke, in het Latijn gestelde oeuvre van Lessius analyseert 'Le marché du mérite' de fundamentele bijdrage van de Antwerpse jezuïet tot de ontwikkeling van het economisch, juridisch en moraaltheologisch denken. In een wereld gekenmerkt door nostalgie naar Antwerpens Gouden Eeuw probeerde hij rust te brengen door de gedachte te verdedigen dat het individu op basis van verdiensten (*merita*) zowel zijn brood als zijn hemel moest kunnen verdienen.

Werkgroepvergaderingen - JA-dagen

In 2020 werkten een twintigtal werkgroepen van de Jonge Academie aan impactgerichte acties. De meeste vergaderingen vonden plaats op de JA-dagen; elke 13e van de maand vergaderen de werkgroepen die nood hebben aan een vergadering in de Academie. De meerwaarde van dit concept is gestoeld op de fysieke ontmoeting in het Paleis der Academiën in Brussel. Leden kunnen efficiënt aan verschillende werkgroepen bijdragen middels één verplaatsing, ze ontmoeten elkaar vaker, vergaderingen zijn praktischer inpasbaar en lang op voorhand vast te leggen. Na de JA-dagen van januari en februari, die fysiek in Brussel plaatsvonden, werd het concept ook behouden toen de JA volledig overschakelde naar online vergaderen. Met drie à vier werkgroepvergaderingen per JA-dag bleef de Jonge Academie actief.

Sociale dag

Eén keer per jaar bezoekt de Jonge Academie met haar leden een universiteitsstad, in een sfeer van informeel samenzijn. De sociale dag die voor 2020 in Antwerpen werd voorzien, ging niet door en werd uitgesteld.

Voorjaarsweedaagse

De voorjaarsweedaagse met publieke inauguratie was voorzien op 19 en 20 maart 2020. Gegeven de gezondheidscrisis die net dan in alle hevigheid losbarstte, werd gekozen om deze niet te laten doorgaan (fysiek noch online). Enkele maanden later, op 15 juni werd een lichtere versie ervan geprogrammeerd, een online samenkomst zonder publiek. Op de interne inauguratie werden de twaalf nieuwe leden officieel verwelkomd, en werden ze voorgesteld met een powerpoint karaoke. Alle werkgroepstrekkers presenteerden een stand van zaken van de werkzaamheden binnen de Jonge Academie. Op een flits-Algemene Vergadering ter afsluiting van werkjaar 2019-2020, werd het nieuwe bestuur verkozen, de aangepaste begroting van 2020 en het jaarverslag en balans van 2019 goedgekeurd. De namiddag eindigde met een informele online COVID-19-onderzoek-koffiekamer, waar de leden dialogueerden over hun COVID-19-gerelateerd onderzoek.

Najaarsweedaagse

De Jonge Academie hield haar najaarsweedaagse online. Deze bestond uit het online publieksevent "Iedereen Betrokken" in de namiddag van 19 november 2020 (zie verder) en een interne meeting gedurende de volle dag 20 november 2020. In de voormiddag werd het startschot gegeven voor de werkgroep Diversiteit in hoger onderwijs, via een workshop voor alle leden. Op de Algemene Vergadering in de

namiddag werd o.a. de selectiecommissie aangeduid, de begroting 2021 goedgekeurd en een nieuw voorzittersduo verkozen voor de periode van april 2021 t.e.m. maart 2023. Er werd inhoudelijk gediscussieerd over differentiatie van academische loopbanen en de kenmerken van wetenschapscommunicatie die we als Jonge Academie willen aanmoedigen. De pauzes werden voorafgegaan door informele random break-out rooms waarin drie leden elkaar troffen. De dag sloot af met een open stellingenspel en lockdownfoto met huisgenoten en huisdieren.

Werking

De Jonge Academie verkoos in 2020 precies 12 nieuwe leden, met name 10 wetenschappers en twee kunstenaars. Het lidmaatschap werd toegekend tot 2025 aan Nicolas Baeyens, Sophie de Buyl, Tine Destrooper, Caroline Masquillier, Arne Smeets, Kevin Trappeniers, Laura Vandenbosch, Roosmarijn Vandenbroucke, Joris Vandendriessche, Sammy Verbruggen, Bert Vercnocke en Sarah Verhulst. Hun inauguratie in het Paleis der Academiën in Brussel, die eerst gepland was op 20 maart 2020, werd geannuleerd. In de zomer werd een virtuele inauguratie gecreëerd, door de publicatie van informatie in de video van 3 minuten.

Van april 2020 tot en met maart 2021 was het bestuur van de Jonge Academie samengesteld als volgt:

- Sylvia Wenmackers en Vincent Ginis, voorzitters
- Christophe Vandeviver en Damya Laoui, bestuursleden Wetenschapscommunicatie
- Lendert Gelens en Jozefien De Leersnyder, bestuursleden Wetenschapsbeleid
- Lodewijk Heylen en Nele Wynants, bestuurslid Interdisciplinariteit & kunsten
- Amr Ryad en Bart Vermang, bestuursleden Internationalisering

Elk bestuurslid is aangesteld voor twee jaar, in geschrante volgorde met de collega die hetzelfde domein opvolgt. De beleidsmedewerkers voor de Jonge Academie zijn adviserend lid.

Voor een volledig overzicht van alle activiteiten verwijzen we naar het Jaarverslag van de Jonge Academie dat beschikbaar is op de website jongeacademie.be

Denkersprogramma – Cyclus Bodem als natuurlijk kapitaal

Situering

Vanuit de Klasse Technische Wetenschappen werd reeds vroeg in 2019 het initiatief gelanceerd om in 2020 een Denkerscyclus te organiseren rond uitdagingen en opportuniteiten voor het behoud en de versterking van ons natuurlijk bodemkapitaal in de 21ste eeuw. Het project kreeg de titel 'Natuurlijk bodemkapitaal in de 21ste eeuw: uitdagingen en opportuniteiten' en legde de focus op drie thema's: 'Healthy soils for sustainable land management in the 21st century', 'The importance of soils in a changing climate' en 'Appropriation of soils as a natural capital'. De coördinatie van de cyclus was in handen van een kernteam o.l.v. Kris Verheyen (UGent) en Willy Verstraete (KVAB). Daarnaast werd een ruimere expertengroep aangesteld met sleutelorganisaties zoals bv. OVAM, ILVO, Vlaams Planbureau voor Omgeving, ... die actief betrokken werden in het uitrollen van dit programma.

Internationale Denkers waren enerzijds vanuit academisch perspectief Richard Bardgett, Brits bodemecoloog, professor aan Manchester University en voormalig voorzitter van de British Ecological Society, en anderzijds vanuit beleidsmatig perspectief Joke van Wensem, adviseur van het Ministerie voor Milieu in Nederland en voorzitter van de Nederlandse bodemkundige vereniging.

Richard Bardgett is professor ecologie aan de Universiteit van Manchester (VK). Hij onderzoekt hoe interacties tussen planten en biologische gemeenschappen in de bodem biogeochemische cycli en de dynamiek van plantengemeenschappen reguleren, en hoe zij reageren op 'global change'.

Hij heeft meer dan 300 artikels en verschillende boeken over dit onderwerp geschreven, waaronder *The Biology or Soil* (2005), *Aboveground-Belowground Interactions* (2010) en *Earth Matters: How Soil Underpins Civilization* (2016), allemaal gepubliceerd door Oxford University Press. Richard is een vaak geciteerd onderzoeker in ecologie en milieuwetenschappen, en is momenteel voorzitter van de British Ecological Society en Senior Editor van *Journal of Ecology*.

Joke Van Wensem is coördinerend adviseur bij de afdeling Kennis, Innovatie en Strategie (KIS) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in Nederland. Zij maakt de verbinding tussen wetenschap en beleid, in het bijzonder wat ruimtelijke ontwikkeling betreft, met een focus op de transitie die nodig is om zich aan te passen aan klimaatverandering. Op basis van haar langdurige

betrokkenheid bij wetenschappelijk advies voor bodembeleid via de Nederlandse Technische Commissie Bodembescherming, is zij betrokken bij een aantal bodemgerelateerde vraagstukken. Joke is voorzitter van de Nederlandse Bodemvereniging en lid van de programmacommissie van het jaarlijkse bodemsymposium Bodem Breed. Zij is tevens lid van de Europese regio van de Society of Environmental Toxicology and Chemistry (SETAC). In 2006-2007 was ze voorzitter van SETAC Europe. Ze was medevoorzitter van de SETAC Europe Global Horizon Scanning Project workshop (2015).

De coördinatie en wetenschappelijke leiding van het programma berustte in hoofdzaak bij het kernteam bestaande uit:

- Kris Verheyen (UGent)
- Anne Gobin (VITO)
- Steven Sleutel (UGent)
- Erik Smolders (KU Leuven)
- Willy Verstraete (KTW, KVAB)

Om de Denkers optimaal in hun opdracht te begeleiden werd het kernteam uitgebreid met een stuurgroep bestaande uit leden van de Academie en werd er een ruimere expertengroep samengesteld met vertegenwoordigers uit sleutelorganisaties.

Leden stuurgroep: Hilde Heynen, Elisabeth Monard, Jean Poesen en Ivo Van Vaerenbergh.

Leden expertengroep:

- Wim Verbeke (Climate Innovation)
- Joost Salomez (Vlaams Planbureau voor Omgeving)
- Martine Swerts (Vlaams Planbureau voor Omgeving)
- Greet Ruysschaert (ILVO)
- Anna Verhoeve (ILVO)
- Griet Van Gestel (OVAM)
- Kris Van Looy (OVAM)
- Steven Vinckier (VMM)
- Bernard De Potter (VMM)
- Koen Desimpelaere (VLM)
- Kevin Grauwels (VLM)
- Maarten Hens (Kabinet Omgeving)
- Leo Van Broeck (Vlaams Bouwmeester)

Activiteiten

Er werden drie 'fact finding' sessies georganiseerd om de Denkers in contact te brengen met zo veel mogelijk relevante Vlaamse actoren. Deze vonden plaats op 7 november 2019, 12-13 februari 2020 en 7-8 oktober 2020. Elke fact finding legde de focus op een deelthematiek en bestond uit on-site visits, rondetafelgesprekken en

presentaties van stakeholders. Telkens werd een specifieke conceptnota uitgewerkt om de problematiek te schetsen en de discussies op gang te trekken.

7 november 2019 – Fact finding I

HEALTHY SOILS FOR SUSTAINABLE LAND MANAGEMENT IN THE 21ST CENTURY

- Presentaties in de Academie door Martine Swerts (Planbureau Omgeving), Griet Van Gestel (OVAM), Patrick Verstegen (VLM) en Bruno Devos (INBO), gevolgd door rondetafeldebatten met stakeholders, partners en experts.

12-13 februari 2020 – Fact finding II

SOILS IN A CHANGING CLIMATE

- Presentaties op ILVO door Tom De Swaef, Els Lemeire, Joris Relaes, Greet Ruysschaert en Anna Verhoeve, gevolgd door een bezoek aan de pilot compostsite met Koen Willekens.
- Bezoek aan VMM met presentaties door Bernard De Potter, Willem Maetens, Dieter Vandevelde en Steven Vinckier.
- Stakeholdersmeeting met presentaties en pitches in de Academie.

7-8 oktober 2020 – Fact finding III

APPROPRIATION OF SOILS AS NATURAL CAPITAL

- Deels fysiek, deels online stakeholdersmeeting met presentaties door Bavo Peeters (DG Environment), Sarah Jacobs (MonardLaw), Karen Vancampenhout (KU Leuven) en Lars Hein (Wageningen University), telkens gevolgd door pitches en een discussie met de Denkers.
- Online overleg met Raf Suys, Lieven Van Waes en Wim Verrelst (Kabinet minister Hilde Crevits)
- Online overleg met Victor Dries (Kabinet minister Zuhal Demir)

Omwillen van COVID-19 werd het slotsymposium, voorzien op 7 december 2020, uitgesteld naar begin 2021. Op 8 februari 2021 werden de bevindingen van de Denkers gepresenteerd tijdens een online slotevent, gevolgd door reacties vanwege het kabinet van minister Hilde Crevits, bevoegd voor landbouw, en het kabinet van minister Zuhal Demir, bevoegd voor omgeving. Meer dan 200 deelnemers volgden de voorstelling online en namen deel aan het debat.

Resultaten en impact

Doordat het slotsymposium, voorzien op 7 december 2020, door COVID-19 diende te worden uitgesteld naar begin 2021 konden de Denkers hun rapport intussentijd finaliseren. Het werd voorgelegd voor review aan enkele sleutelfiguren m.n. Martien Swerts (Planbureau Omgeving), Griet Van Gestel (OVAM), Greet Ruysschaert (ILVO) en Hans Leinfelder (...) die hun feedback op het draft rapport instuurden. Dankzij deze en andere waardevolle input vanwege het kernteam konden de Denkers een definitief rapport neerleggen dat nauw aansluit bij de maatschappelijke realiteit van de Vlaamse samenleving, wat op zijn beurt de garanties moet verhogen dat de beleidsvoorstellen die worden geformuleerd ook effectief een antwoord kunnen zijn

op de reële vraagstukken van vandaag. Het finale Denkersrapport was klaar tegen 9 januari 2021. Het werd toegestuurd aan de kabinetten van minister Crevits en minister Demir die beide voor een uitvoerige reactie zorgden tijdens het slotevent.

De prepublicatie van het Denkersrapport werd vooraf tevens beschikbaar gesteld aan de deelnemers die zich hadden ingeschreven voor het slotevent. Zij repliceerden tijdens het debat door het stellen van meer dan 50 vragen. Niet alle vragen konden worden beantwoord maar zullen worden meegenomen in de opvolging van dit programma.

Het denkersrapport zal na de publieke voorstelling aangevuld worden met enkele reflecties naar aanleiding van het slotevent en gepubliceerd worden in de reeks 'Standpunten van de Academie'. Deze publicatie zal zowel in het Nederlands als in het Engels beschikbaar zijn.

Voor het extensieve verslag van de Denkers en hun conclusies wordt verwezen naar de eindrapportering.

Het volledige eindrapport van deze Denkerscyclus is beschikbaar op de website van de KVAB.

Denkersprogramma – Cyclus Image Science

Situering

Voor de tweede Denkerscyclus heeft de Klasse Kunsten, op initiatief van Hilde Van Gelder (KU Leuven) en Bart Verschaffel (UGent), W.J.T. Mitchell uitgenodigd als Denker. Mitchell is professor Engelse literatuur en kunstgeschiedenis aan de University of Chicago en is editor van de *Critical Inquiry*, een tijdschrift gewijd aan de kritische theorie in de kunst en de menswetenschappen. Doel was een discursief en reflexief project vorm te geven rond de tentoonstelling 'Metapictures' waarvan de Denker curator was in Beijing (2018), gevolgd door rondetafelgesprekken en een slotsymposium rond het thema 'Image Science' (boek Mitchell).

W. J. T. Mitchell is Gaylord Donnelley Distinguished Service Professor in kunst, literatuur en film aan de Universiteit van Chicago. Hij is vooral bekend als grondlegger van het vakgebied "visuele cultuur en iconologie", de studie van beelden in de media. Zijn vele boeken omvatten *Picture Theory*, *Image Science*, *What Do Pictures Want?*, *Seeing through Race*, *Iconology*, en *Cloning Terror: The War of Images, 9-11 to the Present*. Zijn memoires van de twintigjarige artistieke strijd van zijn zoon met schizofrenie, *Mental Traveller*, verscheen in het voorjaar van 2020, gevolgd door *Present Tense: An Iconology of Times* en *Seeing through Madness: Insanity, Media, and Visual Culture* dat zal verschijnen in 2021. Hij is sinds 1978 hoofdredacteur van het kwartaalblad *Critical Inquiry*.

Hilde Van Gelder (KU Leuven) en Bart Verschaffel (UGent) namen de coördinatie en wetenschappelijke leiding van het programma op zich.

Activiteiten

Alle activiteiten in deze Denkerscyclus waren initieel gepland voor het voorjaar van 2020. Mitchell zou twee keer afreizen naar Brussel voor een substantiële periode in maart en in mei 2020. Het intensieve programma dat werd voorbereid kon helaas niet doorgaan omwille van de maatregelen rond COVID-19. Het omvatte o.m.:

23-30 maart 2020 – Metapictures, Vandenhoeve, Gent

- Installatie tentoonstelling 'Metapictures'
- 26 maart: inaugurale lezing W.J.T. Mitchell en publiek event met Anthony Gormley

1-30 mei 2020 – Image Science, Paleis der Academiën, Brussel

- Tentoonstelling 'Metapictures' on view
- 12 mei: workshop met Norman McLeod
- 18 mei: publiek debat W.J.T. Mitchell en Jacques Rancière in BOZAR
- 19 mei : slotsymposium in de Academie met o.m. W.J.T. Mitchell (Denker), Horst Bredekamp (HU, Berlin), Xavier Wrona (Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Saint-Etienne), Mieke Bal (Amsterdam), Marie-José Mondzain (Paris). Afsluitend optreden door Janice Misurell-Mitchell.

Uiteindelijk werd voorzien in een alternatieve invulling van het programma die digitaal haalbaar was in de vorm van twee online lezingen door W.J.T Mitchell, telkens rond een zeer actuele thematiek en gevolgd door een debat met het brede publiek.

De eerste lezing over 'Present Tense 2020: An Iconology of Time' vond plaats op 21 oktober 2020 en telde meer dan 350 deelnemers wereldwijd. De Denker gaf er een reflectie op de eeuwige filosofische kwestie van tijdelijkheid, gesitueerd in het huidige moment van gelijktijdige wereldwijde crises zoals klimaatverandering, politieke cycli, het verloop van een pandemie, ... In deze lezing belichtte Mitchell hoe we tijd voorstellen in metaforen, patronen, vormen en iconische gebeurtenissen en wat we kunnen leren van een anachronistische koppeling van hedendaagse beelden en mediaspektakels met oude figuren uit de tijd zoals Kronos, Kairos en Aion.

Op 17 februari 2021 vond het tweede online event plaats en ging Mitchell in gesprek met Omar Kholeif over zijn recentste boek 'Mental Traveler: A Father, a Son, and a Journey through Schizophrenia'. Omar Kholeif is auteur, curator en cultuurhistoricus en Director of Collections and Senior Curator at Sharjah Art Foundation. Hij sprak met Mitchell over 'Madness, Cinema and the Panopticon'. Terwijl intieme onthullingen zich gedurende het hele uur ontvouwd, onderzocht het duo waanzin en rouw, evenals het ondubbelzinnige huwelijk tussen de hedendaagse beeldcultuur en het menselijk onderbewustzijn. Meer dan 250 deelnemers registreerden zich voor dit event.

Resultaten en impact

In het voorjaar van 2021 werkte Hilde Van Gelder rond de tentoonstelling 'Metapictures' met 60 studenten Kunstwetenschappen van de KU Leuven, in het kader van haar vak Capita Selecta: Hedendaagse Kunst. Het hele vak was opgebouwd rond de komst van W.J.T. Mitchell naar België en de samenwerking met hem. Daarnaast liep er ook een samenwerking met de vakgroep Intermedia van de LUCA School of Arts in Brussel (coördinatie dr. Nicola Setari en dr. Richard Venlet).

Aan de UCLouvain werkte prof. Alexander Streitberger met zijn masterstudenten Kunstwetenschappen rond de expo Metapictures. Zij maakten een virtuele tentoonstelling.

De opname van de lezing 'Present Tense: An Iconology of Time' van W.J.T. Mitchell werd als lesmateriaal gebruikt door Prof. Dr. Arne Dewinde voor het vak Semiotiek aan de PXL-MAD School of Arts, UHasselt. De 70 studenten hebben in grote getale de sessie bijgewoond en/of achteraf de recording bekeken. In de les werd een nabespreking gehouden en ging men in detail met het videomateriaal aan de slag.

Het boek 'Mental Traveler' van W.J.T. Mitchell vertelt een aangrijpend en moedig verhaal, sterk passend bij onze tijd en de huidige Corona-impasse. Prof. Dr. Hilde Van Gelder heeft het boek in het onderwijspakket opgenomen voor haar studenten Kunstkritiek aan de KU Leuven en werkt het hele semester met haarstudenten aan een lees- en discussietraject rond dit boek. De thematiek is ontzettend actueel nu veel studenten het mentaal moeilijk hebben met wat er hen overkomt. Bovendien vinden de 70 studenten zelf dat dit momenteel onvoldoende gethematiseerd is in de colleges die ze krijgen.

Het volledige eindrapport van deze Denkerscyclus is beschikbaar op de website van de KVAB.

Standpunten

Inleiding

De reeks Standpunten wordt in het convenant als volgt omschreven: 'de publicatiereeks van de Academie waarin zij gefundeerde informatie verschaft over ontwikkelingen die op langere termijn de samenleving beïnvloeden, waarbij zij tijdig kan wijzen op tegenstrijdigheden en te verwachten knelpunten, probleemstellingen kan formuleren en beleidsalternatieven kan aangeven'.

Op basis van deze definitie neemt de KVAB de volgende teksten in aanmerking voor publicatie als Standpunt: geschriften die (a) een synthese geven van wetenschappelijke en/of artistieke inzichten en ontwikkelingen en van de beleidsmatige implicaties ervan of (b) een beschrijving, analyse en evaluatie van maatschappelijke ontwikkelingen en/of de hierop betrekking hebbende beleidsmaatregelen. Een verzameling lezingen of samenvattingen ervan of wetenschappelijke studies zonder duidelijke beleidsmatige dimensie worden niet in overweging genomen.

De Standpunten worden opgesteld in het Nederlands, waar mogelijk met een Engelstalige samenvatting erbij. Een Standpunt wordt opgesteld door een enkele of een beperkt aantal auteurs, of door een permanente of occasionele werkgroep. De naam van de auteur of de auteurs wordt op het Standpunt vermeld.

De omvang van een Standpunt is beperkt. De tekst ervan (illustraties en verwijzingen inbegrepen) bedraagt normalerwijze niet meer dan 32 blz., maar wanneer het onderwerp dit vraagt, kan hiervan worden afgeweken.

Het bestuur van elke Klasse fungeert als redactiecomité. Dit comité kan aan de auteurs redactionele en andere suggesties doen en geeft aan de Klasse advies over de aanvaardbaarheid van de tekst in het licht van wat voorafgaat. Het bestuur kan zich hierbij laten bijstaan door een of meer andere leden van de Klasse.

Een tekst wordt pas opgenomen in de reeks van de KVAB-Standpunten indien deze door minstens één Klasse van de KVAB wordt gedragen. Dit betekent dat de Klasse van oordeel is dat het document beantwoordt aan de hiervoor beschreven vereisten en van een hoge kwaliteit is, redactioneel zowel als inhoudelijk. Het betekent niet dat elk lid van de Klasse het eens is met elk onderdeel van de tekst.

Overzicht

Nummer	Auteur(s) editor(s)	of	Titel	Klasse(n)
64	Patrick Onghena		Repliceerbaarheid in de empirische wetenschappen	Menswetenschappen m.m.v. Jonge Academie
65	Mark Eyskens		Als een virus de mensheid gijzelt	Menswetenschappen
66	Jan Rabaey, Rinie van Est, Peter-Paul Verbeek, Joos Vandewalle		Maatschappelijke waarden in de digitale innovatie: wie, wat en hoe?	Technische wetenschappen m.m.v. Menswetenschappen en KAGB
66b	Jan Rabaey, Rinie van Est, Peter-Paul Verbeek, Joos Vandewalle		Societal values in digital innovation: who, what and how?	Technische wetenschappen m.m.v. Menswetenschappen en KAGB
67	Oana Dima, Hubert Bocken, René Custers, Pere Puigdomènech, Dirk Inzé		Genoombewerking voor veredeling van landbouwgewassen	Natuurwetenschappen m.m.v. Menswetenschappen en ALLEA
68	Marie-Claire Foblets e.a.		De multiculturele samenleving en de democratische rechtsstaat: hoe vrijwaren we de sociale cohesie?	Menswetenschappen m.m.v. Jonge Academie
69	Joost Van Roost, Luc Van Nuffel, Pieter Vingerhoets e.a.		De rol van gas in de Belgische energietransitie	Technische Wetenschappen

De Standpunten met nummers 64, 66, 67 en 68 zijn klassenoverschrijdende Standpunten en/of in samenwerking met de Jonge Academie. Standpunt 66b is een Engelse vertaling. De Engelse vertaling van Standpunten draagt bij tot een verbetering van de internationale uitstraling van de Academie.

Individuele bespreking

P. Onghena, Repliceerbaarheid in de empirische wetenschappen, KVAB/Klasse Menswetenschappen, 2020.

Is er naast fake news ook zoiets als fake science? Van wetenschappelijke bevindingen verwachten we dat ze repliceerbaar zijn. Maar in de empirische menswetenschappen blijken deze niet altijd stand te houden in onafhankelijk vervolgonderzoek. Bovendien blijkt dat wanneer er toch een effect wordt gevonden, dit effect meestal kleiner is dan in de oorspronkelijke studie.

Dit Standpunt gaat dieper in op de uitgangspunten en het begrippenkader waarin deze zogenaamde 'repliqueerbaarheids crisis' gesitueerd is. We onderzoeken de antecedenten en de mogelijke oorzaken van de beperkte repliceerbaarheid en bespreken de implicaties voor de geloofwaardigheid van de empirische menswetenschappen. Op basis van die analyse wordt getracht om een weg uit de crisis te vinden. Zoals psychologen beweren: elke crisis bevat de kiem voor groei. We hopen dat deze groei repliceerbaar is.

M. Eyskens, Als een virus de mensheid gijzelt, KVAB/Klasse Menswetenschappen, 2020.

Dwingt een minuscule klein virusje ons om anders te gaan leven, werken, leren, reizen, nadenken over het noodlot en een betere wereld? Hoe kunnen we COVID-19 klein krijgen zonder onze essentiële waarden in het gedrang te brengen? Of kan het juist dankzij die waarden?

We mogen ons alvast niet laten opsluiten in een dilemma: opnieuw comfortabel leven voor de meesten, zieker en korter leven voor de zwaksten. Of het omgekeerde: minder levenscomfort voor iedereen, maar een betere gezondheid voor de meest kwetsbaren. De oorzaken en de gevolgen van de coronacrisis moeten scherp worden geanalyseerd. Tot er een goed werkend vaccin gevonden is, zal de crisis een grenslijn trekken in het leven van de aardbewoners. Nadien wordt het nooit meer helemaal zoals het was. Bovendien zijn gelijkaardige crises die worden veroorzaakt door weer andere virussen en bacteriën, de komende decennia niet uitgesloten.

De geschiedenis van de toekomst wordt nu geschreven, door de noodzaak van een doordacht hervormingsbeleid voor de gezondheidssector, de sociale zekerheid, de werking van de arbeidsmarkt, de digitale transformatie, de financiering van de overheidsuitgaven, de verhoging van de productiviteit, het door- en voortzetten van een grondig klimaatbeleid. Dit alles zal maar lukken als ook de efficiëntie van de politieke besluitvorming en haar democratische gehalte aanzienlijk worden verbeterd, wat zal leiden tot een groter maatschappelijk draagvlak.

In ons kleine Europese schiereiland zal dat maar kunnen dankzij 'meer Europa', waardoor het Avondland kan bijdragen aan de vermenschlijking van de globalisering en bouwstenen kan aanreiken voor meer wereldbestuur en een faire organisatie van de wereldmarkten. De ethiek van de verandering wordt belangrijker dan de verandering van de ethiek.

J. Rabaey, R. van Est, P-P.I Verbeek, J. Vandewalle, Maatschappelijke waarden in de digitale innovatie: wie, wat en hoe?, KVAB/Klasse Technische wetenschappen, 2020.

Onze samenleving staat op een kruispunt: de digitale transformatie is volop aan de gang en de totale impact ervan is nog niet te overzien. In vele sectoren is de digitalisering een drijvende kracht van innovatie en verandering. Consumenten maken gebruik van talrijke digitale diensten en laten vele digitale sporen na. In de huidige coronacrisis ervaren we meer dan ooit de voordelen van de digitalisering. Tegelijk mogen we niet blind zijn voor de nadelen en gevaren. Een goed overwogen en breed gedragen aanpak, met respect voor onze maatschappelijke waarden, dringt zich op.

De thematiek heeft vele facetten, invalshoeken en expertises. Dit Standpunt brengt drie complementaire essays van internationale experts. Zij brengen een toekomstgerichte boodschap voor de samenleving en het beleid. Aan de hand van verdiepende inzichten, inspirerende praktijkvoorbeelden en concrete aanbevelingen krijgt Vlaanderen hier een stevig fundament aangereikt voor een ethische begeleiding van digitalisering en voor het verder vorm geven van wat burgerschap in een digitale samenleving betekent.

Dit Standpunt brengt geen doemscenario's. Het is een pleidooi voor een nieuwe relatie tussen mens en technologie.

O. Dima, H. Bocken, R. Custers, P. Puigdomènech, D. Inzé, Genoombewerking voor veredeling van landbouwgewassen, KVAB/Klasse Natuurwetenschappen, 2020.

Volgens een arrest van het Europees Hof van Justitie van 25 juli 2018 vallen genoom-bewerkte gewassen onder de wetgeving op genetisch gemodificeerde organismen (ggo's). Dat heeft in de wetenschappelijke gemeenschap geleid tot een gepassioneerd debat over de toekomst van deze nieuwe veredelings technieken. Wetenschappers maken zich zorgen dat de nieuwe rechtspraak het onderzoek en de innovatie in Europa zal belemmeren, waardoor ons continent achterblijft bij andere wereldregio's, waar de regelgeving minder restrictief is.

Dit nieuwe Standpunt van de KVAB en ALLEA (All European Academies) biedt een overzicht van de meest recente wetenschappelijke bewijsvoering over de veiligheid van genoom-bewerkte gewassen, en van hun potentieel om oplossingen te bieden voor huidige en toekomstige landbouwuitdagingen. Ook kwesties met betrekking tot

de traceerbaarheid van genoom-bewerkte gewassen en hoe dit de internationale handel in voedsel en diervoeder zal beïnvloeden, komen aan bod. Naast de biowetenschappelijke aspecten van de technologie besteedt het Standpunt ook aandacht aan de economische, ethische en maatschappelijke implicaties. Tot slot verkennt het rapport de opties om de EU-wetgeving te harmoniseren met de recente wetenschappelijke bevindingen.

Deze publicatie kwam tot stand naar aanleiding van de discussies door wetenschappelijke experts, beleidsmakers en maatschappelijke organisaties tijdens het openbaar symposium 'Genome Editing for Crop Improvement', dat in november 2019 plaatsvond in Brussel.

M.-C. Foblets e.a., De multiculturele samenleving en de democratische rechtsstaat: hoe vrijwaren we de sociale cohesie?, KVAB/Klasse Menswetenschappen, 2020.

Met de toenemende culturele diversiteit in de samenleving rijst ook de vraag of, en zo ja onder welke voorwaarden, het recht zijn rol als instrument van handhaving van de sociale cohesie kan blijven spelen.

Deze analyse omvat twee afzonderlijke delen die elkaar aanvullen. In een eerste deel (paragraaf 2) overlopen we de juridische technieken die sinds de naoorlogse periode (jaren 1950 en 1960) zijn uitgewerkt om vraagstukken en problemen van (mogelijke) conflicten tussen culturen, levensbeschouwingen en/of religies aan te pakken. In het tweede deel (paragraaf 3) gaan we in op de rol van de mensenrechten in dit verband. De voorbeelden uit de recente actualiteit zoomen in het bijzonder in op de bescherming van de vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing, in samenhang met het beginsel van de persoonlijke autonomie. Die bescherming moet in de mate van het mogelijke op gelijke wijze voor iedereen gelden.

In een multiculturele samenlevingscontext komt de sociale cohesie onder druk te staan indien een effectieve gelijke behandeling in zaken van identiteit en/of levensbeschouwing niet is verzekerd. Daardoor ontstaat de indruk dat de bescherming voor sommigen in grotere mate geldt dan voor anderen.

J. Van Roost, L. Van Nuffel, P. Vingerhoets e.a., De rol van gas in de Belgische energietransitie, Klasse Technische wetenschappen, 2020.

De energietransitie naar een CO₂-vrije samenleving tegen 2050 zal in vele industriële sectoren en bij tal van energietoepassingen een enorme omschakeling vergen. Ook de tussenliggende doelstelling van de EU Green Deal – tegen 2030 min 55% broeikasgasemissies in vergelijking met 1990 – is behoorlijk uitdagend.

In dit Standpunt komen de toepassingen van aardgas en waterstof in de verschillende sectoren aan bod, en dat in het licht van de energietransitie tegen

2050. De huidige energiemix in België bevat 27% aardgas, wat in het algemeen de schoonste fossiele brandstof is, zowel op het vlak van CO₂-emissies als inzake luchtkwaliteit. Vermoedelijk zal het landelijke aandeel van aardgas de komende vijftien jaar slechts langzaam dalen. Het gebruik van waterstof blijft nu nog erg beperkt – vooral in de chemie- en raffinagesectoren – maar is door de brede toepasbaarheid op de lange termijn technisch veelbelovend.

Energiesystemen zullen in de toekomst ook meer geïntegreerd bestudeerd en ontwikkeld moeten worden, gezien de nauwe verwevenheid en uitwisselbaarheid van de diverse energiedragers. Bij een eventuele subsidiëring van de transitie moet de overheid investeren in onderzoek en ontwikkeling. Men moet daarbij vermijden technologiekeuzes te maken en bepaalde toepassingen massaal te subsidiëren voor ze economisch haalbaar worden.

Reflectiegroepen

Reflectiegroep Energie

Deze permanente denktank van de Academie werd opgericht in 2012. Ze bestaat voor de helft uit leden van de Klasse Technische Wetenschappen, aangevuld met leden uit de Klassen Natuurwetenschappen en Menswetenschappen en met experts uit de energiesector. Ze bundelt binnen de KVAB alle initiatieven rond het thema Energie en werkt aan Standpunten. Daarnaast wil ze samen met derden (bv. ie-net, industriële partners...) meewerken aan een energiepodium, dat debatten, voordrachten, studiedagen en/of conferenties organiseert, en waar internationaal gerenommeerde experts uitgenodigd worden.

Een werkgroep binnen de reflectiegroep werkte in 2020 een Standpunt af:

- De rol van gas in de Belgische energietransitie (Joost Van Roost e.a.)

De reflectiegroep heeft zijn debatavond over de klimaatdoelstelling helaas moeten uitstellen. Er wordt verwacht dat deze in het voorjaar van 2021 digitaal zal kunnen plaatsvinden.

Reflectiegroep RRI en Wetenschapsethiek

De reflectiegroep rond het thema Responsible Research and Innovation (RRI), die in 2018 werd opgestart, heeft als taak om als een permanente reflectiegroep belangrijke evoluties in de wetenschap en samenleving maar vooral het raakvlak tussen beide, op te volgen. Ze kan thema's identificeren waarrond zou moeten gewerkt worden. Ze kan het startschot geven voor concrete initiatieven zoals publieksevents, publicaties (bv. Standpunten) of Denkertrajecten, maar de uitwerking ervan is in handen van een daarvoor toegewijde taakgroep. De reflectiegroep telt 25 leden, afkomstig zowel uit KVAB, JA en KAGB, alsook uit Departement EWI en experts uit universiteiten.

De reflectiegroep vergaderde op 13 januari 2020 en identificeerde verschillende belangrijke actiedomeinen, waaronder "eigenaarschap van gegevens" als prioritair werd aangestipt. Met de ontwikkelingen op Europees beleidsniveau en de oprichtingen van de Flemish Open Science Board en het Kenniscentrum Data en Maatschappij is dit immers een erg actueel thema. Mede door de gezondheidstoestand werden sinds deze vergadering geen nieuwe acties ondernomen.

Reflectiegroep Kunst, Wetenschap en technologie

Onder impuls van Elisabeth Monard werd in 2018 een werkgroep samengesteld voor het verkennen van mogelijke pistes voor meer wederzijds bevruchtende interacties tussen wetenschappers, technologen en kunstenaars, gedreven door nieuwsgierigheid en creativiteit. Deze werkgroep telt leden uit de vier klassen van de KVAB en uit de Jonge Academie, en is de facto uitgegroeid tot een permanente reflectiegroep.

De reflectiegroep plande een derde Symposium in 2020 met als titel "Klinkende Kennis". Dit is door COVID-19 uitgesteld naar 2021, hopelijk nog voor de zomervakantie, al is dat erg onzeker. De voorbereidingen van een Standpunt zijn intussen goed opgestart. Er zullen voorbeelden van interactieve projecten tussen wetenschappers en kunstenaars, zoals gepresenteerd op de Symposia, worden opgenomen. Er komt ook een hoofdstuk over het beleid ter zake aan de universiteiten. Op basis hiervan zullen aanbevelingen worden geformuleerd over onder meer structurele ondersteuning van kunst in een academische context.

De Commissie Historische Wetenschappen (Cohiwet) groepeerde de historici en de kunsthistorici van de Klasse Menswetenschappen en de Klasse Kunsten. Ze staat onder de leiding van Marc Boone. Deze commissie volgt de historische activiteiten van de KVAB op, maar waarvoor er bijzondere commissies bestaan zoals de historische reeksen (Nationaal Biografisch Woordenboek, *Collectanea Hellenistica*, *Iusti Lipsi Epistolae*, *Iuris Scripta Historica* en *Verhandelingen*) treedt zij niet actief op.

In 2020 kon Cohiwet door de coronacrisis niet fysiek bijeenkomen, maar de lopende projecten werden opgevolgd. Leden van Cohiwet hebben hun taak vervuld bij het voorbereiden van publicaties en als evaluatoren in de jury's van verschillende prijzen van de KVAB (in 2020: laureaat van de Academie in de Klasse Menswetenschappen, de Charles De Clercqprijs, de Jan Gillisprijs, de prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting in de humane wetenschappen, de Frans van Cauwelaertprijs). 2020 was ook een jaar waarin een deel van het Nationaal Biografisch Woordenboek (NBW) moest verschijnen. Leden van Cohiwet nemen actief deel hieraan als leden van de Wetenschappelijke Commissie van het NBW. Kort voor kerstmis 2020 was deel 24 van het NBW klaar, een zeer gevarieerd boekdeel met meer dan 100 biografieën op basis van oorspronkelijk wetenschappelijk onderzoek door een ploeg van 50 auteurs. Het is 1244 kolommen dik en rijk geïllustreerd (meer bijzonderheden hierover in dit jaarverslag onder Nationaal Biografisch Woordenboek).

Cohiwet staat ook in het bijzonder in voor de voorbereiding van het historisch luik in de viering van 250 jaar Academiën in België in 2022. Het was in 1772 dat de Academiën in de Oostenrijkse Nederlanden door keizerin Maria Theresia werden opgericht. Er zijn verschillende voorstellen voor thema's omtrent dewelke een historische studiedag zou worden georganiseerd, waarbij hiaten in het historisch onderzoek rond de geschiedenis der Academiën zouden worden opgevuld, o.m. omtrent de figuur van Cornelis de Nelis, de Academie in de Oostenrijkse en de Franse tijd, na 1830 en 1845 e.a. Daaraan wordt ook een publicatie verbonden en de voorbereiding van dit alles is nog aan de gang. Dit initiatief verloopt ook in samenwerking met de Franstalige zusteracademie ARB.

De omstandigheden vanaf de lockdown in maart 2020 hebben verhinderd dat de projecten rond de borstbeelden en de iconografie van het Paleis der Academiën konden worden voortgezet. Het project rond de inventarisering van het archief van de KVAB is afgerond.

Het Academisch Cultureel Forum (ACF) organiseert symposia, lezingen en concerten en richt zich tot een breed geïnteresseerd publiek. Men streeft ernaar om zoveel mogelijk te werken met terugkerende en dus vaste cycli waarin de vier Klassen van de Academie in al hun disciplines evenwichtig worden vertegenwoordigd. Daarnaast wordt getracht om activiteiten aan te bieden die klassenoverschrijdend zijn, met de focus op inter- en multidisciplinariteit. Dit is ook de reden waarom aan de stuurgroep de klassenbestuurders, de voorzitter en de ondervoorzitter werden toegevoegd. Daarnaast zetelen ook de vast secretaris, de voorzitter en de directeur van de zusteracademie KANTL van oudsher in de stuurgroep waardoor al diverse samenwerkingsprojecten tussen beide instellingen werden uitgewerkt.

De samenwerking met de KANTL leidde in 2020 tot de realisatie van een symposium '200 jaar Multatuli' waar ook drie Nederlandse Multatuli-specialisten bij betrokken waren. Door de aanhoudende coronacrisis werd gekozen voor een volledig digitaal concept; via Zoom wat het Belgische gedeelte betreft en via het toesturen van de professionele opnames van de Nederlandse bijdragen in het Multatulihuis te Amsterdam (cf. infra voor het gedetailleerde programma).

Het ACF streeft ernaar, naast haar samenwerking met de KANTL, ad hoc activiteiten in te richten met andere instellingen zowel binnen de geledingen van KVAB als daarbuiten. Zo wordt de laatste jaren het Eindejaarsrecital steeds inhoudelijk door de Klasse Kunsten ingevuld (cf. infra) en werd voor de eerste maal een Lenteconcert ingepland. Helaas kon het concertgedeelte door de crisis niet doorgaan en werden de concerten verdaagd naar een tot nu toe onbepaalde datum (cf. infra voor meer details).

Activiteiten bestaande cycli:

Da Vincilezingen

Deze lezingen focussen op de invloed van Vlaanderen en Vlamingen op de rest van de wereld en dit in alle disciplines. Het gaat niet enkel om wetenschappers of wetenschappen, maar ook om figuren met grote uitstraling in andere domeinen zoals Peter Benoit, Mercator, Vesalius, met inbegrip van de mogelijke invloed van wetenschap en cultuur van hedendaagse wetenschap(pers) en hedendaagse cultuur(beoefenaars) in de toekomst. Om de participatie van de academielieden te vergroten, wordt er steeds naar gestreefd om de lezingen te laten aansluiten op de klassenvergaderingen.

Er werden dit jaar vier Da Vincilezingen georganiseerd. Ondanks de crisis hebben alle Da Vincilezingen kunnen plaatsvinden hetzij hybride, met een beperkt publiek dat

coronaproof fysiek aanwezig was en een aantal deelnemers die via een livestream van thuis uit konden volgen, hetzij volledig digitaal via Zoom.

- 22/01, 17u30: 'Jan van Eyck, een optische revolutie' door Max Martens (UGent, KVAB)

Coronaperiode:

- 11/09, 17u30 (aanvankelijk gepland op 10/06, via videopname KBC): 'Internationale handel: de sputterende motor van de wereldeconomie' door Jan Van Hove (KU Leuven, KBC)
- 23/09, 17u30 (livestream en beperkt publiek): 'Waarheid en democratie: de spanning tussen historisch onderzoek en oorlogsherinnering' door Nico Wouters (Cegesoma)
- 18/11, 17u30 (via Zoom): 'Malgré Charcot. Het therapeutisch gebruik van hypnose en het ontstaan van de psychotherapie in het negentiende-eeuwse België' door Kaat Wils (KU Leuven)

Lentecyclus

Sinds 1998 wordt in het voorjaar een cyclus ingericht rond een belangrijk actueel thema, uitgediept in subthema's en behandeld in meerdere namiddagsessies. De Lentecyclus 2020 zou in het teken hebben gestaan van 'de nazaten van Confucius' en dit in drie sessies: op 6 mei (China) 'Xi Jinpings droom van een nieuwe wereldorde', 13 mei (Japan) 'Japans tanende rol op het wereldtoneel' en 20 mei (Korea) 'De toekomst van de twee Korea's'. Helaas werd door de crisis beslist in overleg met de sprekers de volledige cyclus te verdagen naar 2021. Ook hier zal gekozen worden voor een digitale aanpak.

Concertenreeks

De Academie wil in deze reeks naast buitenlandse componisten in het bijzonder ook Vlaamse muziek en Vlaamse componisten aan bod laten komen. Daarom zal de stuurgroep vanaf 2020 ook een Lenteconcert organiseren naast het traditionele Eindejaarsconcert. Men streeft er naar binnen de reeks concerten ook aandacht te besteden aan jonge talenten. Zoals reeds boven aangehaald zijn beide initiatieven niet kunnen doorgaan. Het gaat om volgende concerten:

- Lenteconcert 2020: Daniël Blumenthal voorzien op vrijdag 24 april 2020, later verdaagd naar 18 september 2020 en terug uitgesteld naar een later in te plannen datum: in het kader van het Beethovenjaar 2020 (250 jaar geleden geboren). Ook werken van o.a. Luc Brewaeys.
- Eindejaarsrecital van 27 november 2020 Pablo Mikko (Cello) en Wouter Valvekens (piano) (met o.a. Sonate van de hand van Luc Van Hove).

Samenwerking 200 jaar Multatuli (KVAB en KANTL)

Donderdag 29 oktober 2020: 14u via Zoom en aansluitend video's

14u via Zoom:

- Inleiding door Leen Van Dijk (voorzitter KANTL)
- Korte schets door Frans Boenders (covoorzitter ACF)
- 'Multatuli in Vlaanderen' door Philip Vermoortel, KU Leuven en Multatuli Genootschap
- Voordracht uit Max Havelaar – 'De redevoering tot de hoofden van Lebak' door Mark Eyskens (covoorzitter ACF)

Aansluitend video's opgenomen in het Multatulihuis te Amsterdam

- 'Klokkenluider over institutioneel racisme en seksisme. Multatuli houdt ons woke' door Elsbeth Etty, literair criticus, columnist
- 'Waarom Brussel? Hoe Multatuli zijn Max Havelaar schreef' door Dik van der Meulen, Multatulibiograaf
- 'Het pak van Sjaalman als blauwdruk: Van Max Havelaar tot Woutertje Pieterse' door Jacqueline Bel, Multatuli-leerstoel VU Amsterdam

Publicaties

De KVAB heeft een lange traditie op het gebied van wetenschappelijke publicaties. KVAB Press verzorgt een aantal uitgaven in eigen beheer: de reeks Standpunten, het Nationaal biografisch woordenboek en een aantal gelegenheidspublicaties. Sinds 2014 werkt de Academie ook samen met de internationale wetenschappelijke Uitgeverij PEETERS voor de publicatie van vier wetenschappelijke reeksen: *Iusti Lipsi Epistolae*, *Iuris Scripta Historica KVAB*, *Collectanea Hellenistica KVAB* en *Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten Nieuwe Reeks*. Voor elk van deze reeksen is een afzonderlijke wetenschappelijke redactieraad verantwoordelijk. Deze redactieraden stimuleren nieuwe publicaties en bewaken de kwaliteit van de gepubliceerde werken aan de hand van een geformaliseerde peer-review procedure.

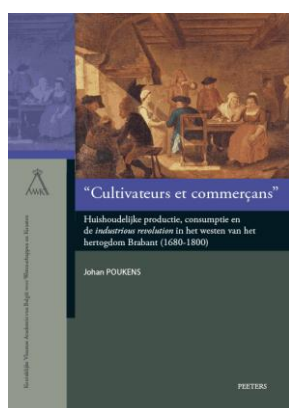
KVAB behoudt de vrijheid om daarnaast in eigen beheer te publiceren.

Overzicht van de publicaties per reeks in 2020:

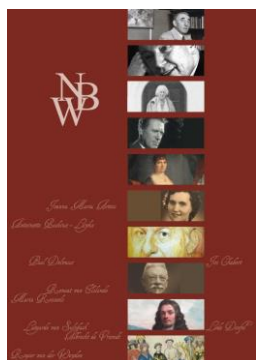
Verhandelingen van de KVAB, Nieuwe Reeks

J. Pouckens, Cultivateurs et commerçans: Huishoudelijke productie, consumptie en de industriële revolutie in het westen van het hertogdom Brabant (1680-1800), Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten. Nieuwe reeks, Volume 35, Peeters, Leuven, 2020.

(ISBN 978-90-4294-148-9, € 58)

Volgens de theorie van de Industrious revolution (Jan De Vries) was de aantrekkingskracht van koloniale kruidenierswaren zoals koffie en tabak en semi-duurzame gebruiksgoederen zoals katoenen kledingaccessoires en porseleinen serviesgoed zo groot dat brede lagen van de bevolking er harder voor gingen werken. In dit boek wordt aan de hand van bijna duizend gedetailleerde beschrijvingen van de bezittingen van gezinnen uit Leuven en Lier en enkele dorpen gelegen tussen Antwerpen en Brussel nagegaan of dit ook in het hertogdom Brabant het geval was. Na een historiografische inleiding en grondige analyse van de belangrijkste bron, de boedelinventaris, komen de productie- en consumptiezijde van de huishoudeconomie aan bod. De voornaamste behandelde thema's omvatten aan de ene kant de landbouw en huisnijverheid en aan de andere kant het bezit van meubilair, huisraad en kleding, en het verbruik van tabak en warme dranken.

Het Nationaal Biografisch Woordenboek (NBW) is een lopend biografisch repertorium dat wordt uitgegeven door de drie Vlaamse academies, KVAB, KAGB en KANTL. De academies vaardigen sinds 1961 leden af in een interdisciplinaire commissie, die de uitgave van het NBW wetenschappelijk begeleidt. Het eerste deel verscheen in 1964, het meest recente, deel 24, verscheen in december 2020. Elk deel bestrijkt het hele alfabet. De figuren die worden opgenomen moeten een meer dan louter regionaal belang hebben en komen uit alle perioden van de nationale geschiedenis, de

Middeleeuwen, de Moderne Tijden, de 19de en de 20ste eeuw, en de hedendaagse tijd. Ze vertegenwoordigen ook een zo breed mogelijk maatschappelijk spectrum.

Ter voorbereiding van deel 24 vergaderde de wetenschappelijke commissie een laatste maal op 25 november 2019. Op het einde van die vergadering werd een volgende bijeenkomst in het vooruitzicht gesteld rond Pasen 2020. Ten gevolge van de maatregelen, genoodzaakt door de Coronacrisis, kon die niet doorgaan. In de plaats daarvan werd er voor de zaken die moesten besproken worden, gecommuniceerd tussen de voorzitter, de redactiesecretaris en de leden, die bij bepaalde dossiers betrokken waren, per telefoon en per e-mail. De vergaderingen van de Commissie van het NBW werden vervangen door e-mailberichten waarin de stand van zaken van de voorbereidingen van het nieuwe deel werd medegedeeld door de redactiesecretaris, waarna de leden daarop konden reageren. Dat gebeurde een eerste maal op 27 april 2020 met de mededeling dat de geplande lentevergadering niet kon doorgaan. Met dat bericht werd de bijgewerkte werklĳst aan de leden bezorgd, het overzicht van afgewerkte teksten en de opstart van de eerste drukproef. Die eerste drukproef was nog mogelijk op papier. Verwacht werd dat een volgende vergadering alsnog zou kunnen doorgaan in juni 2020 na een versoepeling van de maatregelen, wat echter opnieuw niet het geval was. Die vergadering werd eveneens ondervangen door een briefing per e-mail van de redactiesecretaris op 9 juni 2020 met een stand van zaken, het verslag van de laatste fysieke vergadering van de Commissie NBW, de bijgewerkte werklĳst, het overzicht van de bijdragen, het definitief afsluiten van de kopĳ en de timing van de afwerking voorzien voor eind oktober of begin november 2020. De tweede en de derde drukproef verliepen noodgedwongen langs digitale weg, wat de controle niet gemakkelĳker maakte. Er diende te worden gerekend op het alerte mee opvolgen van de gecorrigeerde proeven door alle auteurs, wat vertraging veroorzaakte, tot op 14 november fiat voor druk kon gegeven worden.

In oktober of november zou er opnieuw vergaderd worden, maar ook die vergadering kon niet doorgaan. De redactiesecretaris bracht de Commissie op 17 november 2020 per e-mail op de hoogte dat het boek in druk was, met in bijlage het definitieve overzicht van de bijdragen, de auteurslĳst en de inleiding, die naar

gewoonte als laatste tekst tot stand komt. De laatste fase bij de afwerking van het nieuwe deel is het binden van de boekbanden in de binderij. Dat werk was klaar rond 20 december, waarna de boeken in de drukkerij werden afgewerkt met de stofwikkelen en verpakking in cellofaan. De eerste 48 boeken werden afgehaald bij de drukker op 23 december 2020. Uiteindelijk heeft de eindafwerking enkele weken vertraging opgelopen, maar binnen de voorziene termijn was het nieuwe deel klaar, met heel veel dank aan de auteurs, de voorzitter van de commissie en drukkerij Universa, die zwaar heeft geleden door een aantal ernstige COVID-19-slachtoffers, maar die zo stipt als mogelijk geduldig alle correcties heeft verwerkt tot midden november kon worden gedrukt en de boeken nadien konden worden ingebonden. Er trad dus een vertraging op van zo'n zeven weken, ten gevolge van het moeizame verloop van de tweede en de derde drukproef en wegens ziekten van werknemers in de drukkerij en in de binderij door COVID-19.

Met 1244 kolommen is het nieuwe volume vergelijkbaar met de vorige delen en inhoudelijk biedt het opnieuw een substantiële bijdrage tot het historisch onderzoek. In totaal zorgden 50 auteurs voor 101 bijdragen die alle gestoeld zijn op nieuw wetenschappelijk onderzoek. Het nieuwe deel heeft – zoals ook de vorige edities – een zeer rijke inhoud. Prominent is de bijdrage over koningin Elisabeth van België, opgesteld door de vroegere archivaris van het Koninklijk Paleis Gustaaf Janssens. Om haar veelzijdige persoonlijkheid voldoende te belichten waren zo'n 45 kolommen nodig. Traditioneel zijn enkele vooraanstaande politici opgenomen (Willy de Clercq, Jos Chabert, Renaat van Elsende, Frans van Isacker en Hendrik Fayat), gerenommeerde kunstschilders (Paul Delvaux, Anto-Carte, Gustave van de Woestyne, Jan Saverys, Juliaan en Albrecht de Vriendt), musici (Jef Denyn, Edward Keurvels en Joseph Mertens), letterkundigen (Maria Rosseels, Antoinette Buckinx-Luyckx en Maurice Carême, de dichter uit Waals-Brabant die vroeger veel werd gelezen in het Vlaamse lager en middelbaar onderwijs). Ook minder bekenden hebben vaak een belangrijke rol gespeeld. Eugene Wildiers, amper 30 jaar oud geworden, is wereldwijd erkend als de ontdekker van de vitamine. Er is de jurist André Mast, een van de "founding fathers" van de Raad van State, en Joanna Maria Artois, die als vrouw de leiding had over de grootste brouwerij in het Empire van Napoleon en nadien nog tijdens het Verenigd Koninkrijk en het prille België. Het zijn maar enkele voorbeelden die aantonen dat er in het nieuwe deel talloze ontdekkingen zijn te doen. Hiertoe behoort zeker ook Clara van den Bosch, wier echtgenoot reeds een biografie kreeg in deel XIX, moeder van de politicus Frank Vandenbroucke: zij ontdekte een zeldzame variant van een resus-bloedgroep, die voorspeld was door de Engelse erfelijkheidsspecialist R.A. Fisher, en in België was zij de eerste die de techniek van wisseltransfusies invoerde bij pasgeborenen met bloedgroepproblemen.

De verspreiding van het nieuwe deel is voorzien voor begin 2021. Nog in december 2020 kregen de auteurs een elektronische overdruk van hun bijdrage(n) en werden hun adressen aan de drukkerij bezorgd met het oog op het verzenden van de auteursexemplaren.

In 2020 verscheen jaargang 31 van de Academieberichten. Omwille van de coronacrisis werd deze jaargang beperkt tot één nummer: nummer 74 (24 p.), verschenen in februari 2020. Dit nummer bracht onder meer het nieuws over de Gouden Penning voor Emile Boulpaep en een essay naar aanleiding van de Lentecyclus "De Nazaten van Confucius". De verschillende prijswinnaars werden in de kijker gezet, alsook de nieuwe leden van de KVAB en de Jonge Academie. Daarnaast kwamen de vaste aankondigingen, ledennieuws en oproepen aan bod.

Gezien de coronacrisis het onmogelijk maakte om het magazine te verspreiden onder de ZAP van de Vlaamse universiteiten, werd beslist om geen nieuw nummer uit te brengen in de zomer en het najaar. In plaats daarvan werd de basis gelegd voor een plan voor het digitaliseren van het magazine naar de toekomst toe. In februari 2021 zal het laatste gedrukte nummer van de Academieberichten verschijnen.

Voor de digitalisering van de Academieberichten wordt gewerkt aan een uitbreiding van de website van de KVAB. Een nieuw contenttype zal zorgen dat de diepgaandere artikels die eigen zijn aan de Academieberichten digitaal tot leven komen. Met de verschillende universiteiten zal worden bekeken op welke manier de digitale berichten van de KVAB in de toekomst verspreid kunnen worden.

Vlaamse Academische Stem - VLAST

Teneinde een draagvlak voor de Academie te creëren bij de buitenwereld en tevens geïnteresseerde buitenstaanders in contact te brengen met leden van KVAB en KANTL werd in 2003 'De Vlaamse Academische Stem' (VLAST) opgericht als vriendenkring van de Vlaamse academies KANTL en KVAB, ook wel eens 'Vrienden van de Academie' genoemd. VLAST organiseert voor haar leden culturele uitstappen, vnl. museumbezoeken, en nodigt hen uit op de publieke activiteiten van de KVAB, in het bijzonder die van het Academisch Cultureel Forum. VLAST slaagde erin om in de loop van de voorbije 18 jaar een groep getrouwen rond zich te op te bouwen die de werking van de Koninklijke Academies erg genegen zijn. De bezoeken zijn exclusief voor leden van VLAST, KVAB, KANTL en de leden van de Jonge Academie.

VLAST behartigt binnen de werking van KVAB de publieksactiviteiten buiten het Paleis der Academiën en ondersteunt mee de activiteiten georganiseerd door ACF. Leden van VLAST worden via een elektronische nieuwsbrief op de hoogte gehouden van alle openbare activiteiten van de KVAB.

Stuurgroep

VLAST is momenteel een commissie van de Academie maar werd in 2003 gestart als vzw. De activiteiten worden vastgelegd door een stuurgroep, voorgezeten door Mark Eyskens, waarin zowel leden zetelen van KVAB, KANTL als externen. Het secretariaat van VLAST wordt sinds midden 2016 waargenomen door een staf lid.

Activiteiten

Voor 2020 waren er 6 activiteiten voorzien. Helaas hebben er door de crisis slechts twee daadwerkelijk kunnen plaatsvinden. Om de VLAST-leden toch nog te betrekken werden zij op regelmatige basis op de hoogte gebracht via een aparte digitale nieuwsbrief 'Nieuws VLAST' van belangrijke virtuele tentoonstellingen zoals een virtueel bezoek aan de Van Eyck tentoonstelling (<https://vaneyck2020.be>), Brueghel: unseen Masterpieces (<https://fine-arts-museum.be/nl/open-museum/virtuele-tentoonstellingen>) en een virtuele toer aan de geschiedenis en de schatten van de Librije van de Bourgondische Hertogen in de KBR alwaar de gedigitaliseerde handschriften kunnen worden gedownload (<https://www.kbr.be/nl/geschiedenis-van-de-handschriftenverzameling/> en <https://www.kbr.be/nl/schat/>). Ook werden ze via deze nieuwsbrief ingelicht van de veranderingen en aanpassingen in de publieke activiteiten van de Academie als gevolg van de coronacrisis.

Onderstaande activiteiten hebben kunnen plaatsvinden:

- 7 februari: Gegidst bezoek aan de Van Eycktentoonstelling in het MSK Gent.

- 16 oktober: Geleid bezoek aan het nieuwe museum in de Koninklijke Bibliotheek van België, over de librije van de Bourgondische hertogen.

Activiteiten die door de coronacrisis werden uitgesteld:

- 8 mei: Hortawandeling door Brussel, begeleid door Horta-specialiste Barbara Van der Wee, lid van de Klasse Kunsten.
- 19 juni: Geleid bezoek aan het Memoriaal van Waterloo, met re-enactment van de gevechten van 18 juni 1815.
- 13 november: Geleid bezoek aan het Snijders&Rockoxhuis in Antwerpen.
- 4 december: Rondleiding Europees Parlement met inleiding door Herman Van Rompuy

Contactfora

De Academie coördineert jaarlijks wetenschappelijke bijeenkomsten of contactfora. Deze hebben tot doel Vlaamse wetenschappers of kunstenaars te verenigen rond specifieke thema's in de natuurwetenschappen (inclusief de biomedische wetenschappen), de menswetenschappen en de kunsten. Ook anderstalige landgenoten en buitenlandse gasten kunnen uitgenodigd worden.

Voor de organisatie van goedgekeurde contactfora worden, voor maximaal twee dagen, zalen in het Paleis der Academiën ter beschikking gesteld en wordt de hiermee samenhangende logistieke ondersteuning verstrekt door het personeel van de Academie. De Raad van Bestuur van de Academie bepaalt elk jaar, in het licht van het beschikbare budget, het maximale bedrag van de toelagen. Voor aanvragen ingediend in 2020 kon een financiële toelage toegekend worden van maximaal € 2500 per dossier. De aanvragen worden tweemaal per jaar afgesloten, op 1 april en op 1 oktober.

Activiteiten 2020

- 6 en 7 februari: Frank Brisard (UAntwerpen): "Beyond Time II: Non-prototypical uses of aspectual constructions in (more or) less typical environments"
- 6 en 7 februari: Michèle Vanmaele (UGent): "Actuarial and Financial Mathematics Conference 2020 (AfMathConf2020)"

Volgende contactfora werden ten gevolge van de coronacrisis geannuleerd of uitgesteld:

- 23 en 24 april: Inge Arteel (VUB): "Marlene Streeruwitz. Transgressions"
- 5 en 6 mei: An vande Casteele (VUB): "The Acquisition and Processing of Reference and Anaphora Resolution"
- 3 juli: Jan Wouters (KU Leuven): "Democracy and the rule of law in the European Union"
- 4 en 11 september: Chris Baeken (VUB): "International Summerschool Psychiatry and Philosophy"
- 2 oktober: Wim Fias (UGent): "Neuro, Meet and Match"
- 16 oktober: Eveline Peeters (VUB): "Annual Symposium of the Belgian Society for Microbiology"

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit

De Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit is een inhoudelijk onafhankelijk orgaan dat gehuisvest is binnen de KVAB. Dat betekent dat de Academie een secretaris ter beschikking stelt en dat de vergaderingen en hoorzittingen plaatsvinden in het Paleis der Academiën. In 2020 vonden deze samenkomsten uiteraard online plaats gezien de COVID-19-pandemie en de geldende maatregelen.

De VCWI is samengesteld uit 9 hoogleraren, drie uit elk van de domeinen exacte - humane - biomedische wetenschappen. Ze wordt voorgezeten door prof. em. André Van Steirteghem (VUB) en ondersteund door een secretaris en een juridisch adviseur. De secretaris was in 2020 Bert Seghers (KVAB) tot eind september en Chris Bessemans (KVAB) vanaf 1 oktober.

Het comité van toezicht van de VCWI bestaat uit vertegenwoordigers van de stichtende instellingen: de vijf universiteiten, het FWO en de academies KVAB en KAGB. Het stelt de leden van de VCWI aan en kan het reglement en het huishoudelijk reglement van de VCWI wijzigen. Het wordt thans voorgezeten door KVAB-lid Jacques Willems en secretariael ondersteund door de VCWI-secretaris.

Naast de universiteiten, FWO en academies erkennen ook andere onderzoeksinstellingen de VCWI als adviserend orgaan. Het zijn VIB, VITO, imec, Flanders Make, ILVO, INBO, Agentschap Onroerend Erfgoed, Agentschap Plantentuin Meise, ITG, VLIZ, Hogeschool Gent en Vlerick Business School.

Adviezen

Haar reglement dicht de VCWI een tweeledige taak toe: enerzijds advies verlenen over klachtendossiers wetenschappelijke integriteit, nadat ze al zijn behandeld door de Commissie Wetenschappelijke Integriteit binnen de eigen instelling, en anderzijds het uitbrengen van algemeen advies over wetenschappelijke integriteit, naar aanleiding van het verzoek van aangesloten instellingen of op eigen initiatief.

In 2020 kwamen drie tweedeadviesaanvragen binnen op het adres van de VCWI (2020-A t.e.m. 2020-C). De VCWI werkte in 2020 drie rapporten uit met een tweede advies (2020-01 t.e.m. 2020-03). Van deze tweede adviezen wordt een geanonimiseerde samenvatting gepubliceerd in het jaarverslag van de VCWI op www.vcwi.be.

Naast de tweedeadviesaanvragen publiceerde de VCWI in 2020 drie algemene adviezen.

In mei 2020 bracht de VCWI een algemeen advies uit over de werking van CWI's onder de gewijzigde maatregelen naar aanleiding van de COVID-19-pandemie en dit op vraag van de VLIR-werkgroep Ethiek en Wetenschappelijke Integriteit namens de commissies wetenschappelijke integriteit (CWI's) van de universiteiten. De VCWI adviseerde de bestaande procedures van hoorzittingen en besluitvorming in CWI-procedures maximaal te volgen, bij voorkeur via digitale weg, en zag zij geen reden om de behandeltermijnen systematisch te verlengen.

In december 2020 bracht de VCWI nog twee algemene adviezen uit, waaronder één over het promoten van authorship contribution statements. Dat is een specificatie van de bijdragen (verantwoordelijkheden) van de verschillende auteurs bij de totstandkoming van een manuscript. Deze praktijk is aanbevelenswaardig omdat ze de wetenschap zelf ten goede komt. Meer bepaald (i) houden author contribution statements interdisciplinair onderzoek houdbaar door verantwoordelijkheden af te bakenen, (ii) maken ze een meer faire beoordeling van onderzoekers mogelijk en (iii) ontmoedigen ze bedenkelijke auteurschapspraktijken zoals ere-auteurschap. Het advies van de VCWI lichtte deze voordelen toe en adviseerde onderzoeksinstellingen om deze statements als een standaardpraktijk te promoten via richtlijnen, training en instellingsrepositoria.

Het andere algemeen advies in december 2020 betrof het aannemen van de Europese Gedragscode voor wetenschappelijke integriteit door de instellingen. De VCWI achtte het weinig wenselijk een nieuwe nationale of regionale gedragscode op te stellen en adviseerde instellingen dus om de Europese Gedragscode voor wetenschappelijke integriteit (ALLEA, 2017) aan te nemen als leidend document op het vlak van wetenschappelijke integriteit. In haar advies schetste de VCWI het bestaande kader van gedragscodes voor wetenschappelijke integriteit in België en Europa en expliciteerde ze de voordelen van het onderschrijven van de Europese code als algemeen leidend document. Zoals gebruikelijk concretiseerde de VCWI dit advies ook in specifieke richtlijnen voor de instellingen.

Studienamiddag

Op 26 maart 2020 stond een studiedag op het programma waartoe ook de inauguratie behoorde van de Commission Supérieure pour l'Intégrité Scientifique (CSIS), in samenwerking met de twee Franstalige Académies royales de Belgique. Deze studiedag zou voorafgaan aan de ENRIO-meeting op 26 en 27 maart waarvoor de VCWI als gastheer zou optreden. Gegeven de COVID-19-pandemie en de geldende maatregelen werd de formele inauguratie van de CSIS uitgesteld en werd de ENRIO-meeting omgevormd tot een online vergadering op 27 maart.

Binnen- en buitenlandse contacten

Voorzitter André Van Steirteghem en secretaris Bert Seghers/Chris Bessemans zijn lid van ENRIO (European Network of Research Integrity Offices). Ze namen deel aan de ENRIO-vergaderingen, beiden online, op 27 maart 2020 en op 8 en 9 oktober 2020.

Ook op de tussentijdse online "koffiekamers" van 25 juni en 17 december was de VCWI vertegenwoordigd.

Eind 2020 werd de transformatie van ENRIO van een informeel netwerk naar een Europese vereniging met rechtspersoonlijkheid voltooid en werd ENRIO een vzw naar Belgisch recht met wettelijke zetel in het Paleis der Academiën te Brussel. De VCWI-vertegenwoordigers hebben het ENRIO-bestuur in deze lange transitie bijgestaan sinds 2019. Secretaris Bert Seghers bereidde daartoe de Internal Rules for the ENRIO Association en de Signpost Guide to ENRIO voor, en vertaalde de statuten van het Engels naar het Nederlands.

De contacten sinds 2019 met collega's in het Franstalige landsgedeelte hebben geleid tot de oprichting van de Commission Supérieure pour l'Intégrité Scientifique (CSIS), de nieuw op te richten zusterorganisatie van de VCWI voor Franstalig België. Voor de opstart van CSIS speelden voorzitter en secretaris van de VCWI een belangrijke adviserende rol, zowel bij het finetunen van het CSIS-reglement als bij de gezamenlijke organisatie van het lanceringsevent (dat uiteindelijk uitgesteld werd).

Op 10 april 2020 hield de VCWI een online kennismakingsoverleg met de administrateur-generaal en juridisch adviseur van VLAIO, onder andere over een mogelijke erkenning van VCWI door VLAIO. Verschillende interessante perspectieven over wetenschappelijke integriteit bij VLAIO werden uitgewisseld.

In maart en april adviseerde de VCWI-secretaris de eerste CWI-voorzitter van het Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek (INBO) over de oprichting van de INBO-CWI en de bepalingen in het CWI-reglement.

De VCWI-mandatarissen hielden op 12 juni twee informele overlegmomenten met universitaire CWI's. Deze werden door de secretaris en voorzitter van de VCWI bijgewoond voor het overleg met de VUB (voormiddag), waar een nieuwe voorzitter aanvatte en een nieuw CWI-reglement in de maak was, en met de UHasselt waar ook enkele personeelsswissels waren (namiddag).

Op 29 september hadden de VCWI-secretarissen – beiden gezien de overdracht – een informeel overleg met LOWI (het Nederlandse Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit) aangezien er ook daar enkele personeelsswissels en kleine structuurverandering waren in de werking van het secretariaat. Analogieën en verschillen in de werking van de VCWI en het LOWI werden besproken alsook de implementatie van de GDPR-wetgeving.

Op 5 oktober ontmoetten de CEO, Dirk Torfs, en medewerker Liesbeth Cuyvers van Flanders Make de voorzitter en secretaris van de VCWI (online) voor een toelichting van enerzijds de werking van de VCWI en anderzijds de organisatie Flanders Make en haar integriteitsbeleid.

In het najaar – vervolgd begin 2021 – nam de secretaris van de VCWI deel aan de VIRT2UE training van The Embassy of Good Science. In dit online teach-the-trainer-

programma wil men deelnemers de kennis en skills en enkele tools aanreiken om een wetenschappelijke integriteitscursus uit te bouwen en te geven, met bijzondere aandacht voor de rol van en reflectie over wetenschappelijke deugden voor onderzoekers en hoe de Europese Gedragscode voor wetenschappelijke integriteit (ALLEA, 2017) gepromoot kan worden.

Het Comité van Toezicht, tot slot, nam op 30 april 2020 akte van het jaarverslag en de vooruitblik van voorzitter en secretaris VCWI. Voor de hersamenstelling van zowel de VCWI als het Comité van Toezicht in 2021 werd op deze online vergadering de procedure vastgesteld. Eind 2020 werden hiertoe ook de voorbereidingen opgestart.

Internationale Samenwerking en Netwerking

Internationale Samenwerking

Een KTW-werkgroep die een Standpunt voorbereidt over het duurzame onderhoud van infrastructuurwerken organiseerde op de valreep (op 4 maart) een internationale workshop waaraan sprekers uit Nederland, Frankrijk en Italië deelnamen. De Italiaanse deelnemer deed dat digitaal vanuit de regio-Milaan die toen reeds in lockdown was.

Tijdens de rest van het jaar was het niet mogelijk om evenementen te organiseren die de aanwezigheid van buitenlandse gasten vereiste. Er werden in 2020 dus geen samenwerkings-evenementen met andere academies georganiseerd.

Bilaterale Uitwisselingen

Ingevolge de COVID-19-pandemie die vanaf maart 2020 tot nu het reizen en het fysiek samenwerken aan banden legde, werden uitwisselingen in het afgelopen jaar de facto onmogelijk. Er vonden dan ook geen bilaterale uitwisselingen plaats.

Coördinatie binnen RASAB

RASAB, the Royal Academies for Science and the Arts of Belgium, werd in 2001 opgericht door de KVAB en de Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique (ARB). Zij is verantwoordelijk voor de coördinatie van de activiteiten op nationaal en internationaal niveau van de twee academies, zoals de nationale wetenschappelijke comités en de vertegenwoordiging van België in de federaties van academies. RASAB wordt bestuurd door de voorzitters en vast secretarissen van beide academies, aangevuld met één vertegenwoordiger van elke Klasse.

Nationale Comités

De missie van de nationale wetenschappelijke comités is de promotie en coördinatie van verschillende wetenschappelijke disciplines in België, hoofdzakelijk in een internationale context. De voorwaarde voor de oprichting van een Nationaal Comité is het bestaan van een internationale wetenschappelijke unie in dezelfde discipline, die op haar beurt verbonden is aan ICSU (International Council for Science). Een overzicht van de Belgische wetenschappelijke comités en hun leden is te raadplegen op www.rasab.be.

Het verslag van de activiteiten van de Nationale Comités wordt jaarlijks gepubliceerd op de website van RASAB (www.rasab.be).

Elke benoeming van nieuwe leden en elke nominatie van een afgevaardigde voor een algemene vergadering van een internationale wetenschappelijke unie moet goedgekeurd worden door de Klassen voor Wetenschappen van de KVAB en de ARB. Deze benoemingen en nominaties worden doorgaans gegroepeerd en 2 tot 3 maal per jaar aan de Klassen voorgelegd. In 2020 gebeurde dit, gezien de omstandigheden, in oktober.

De KVAB geeft aan de Nationale Comités de kans om kosteloos over haar zalen te beschikken voor evenementen. Zij maken hiervan gebruik voor het organiseren van internationale congressen, maar ook voor nationale activiteiten om de uitstraling van hun discipline te bevorderen.

Lijst van Nationale Wetenschappelijke Comités:

- Antarctisch Onderzoek
- Biochemie en Moleculaire Biologie
- Biofysica
- Biomedical Engineering
- Bodemkunde
- Chemie
- Fysiologie & Farmacologie
- Geodesie & Geofysica
- Geografie
- Geologische Wetenschappen
- Kristallografie
- Logica, Geschiedenis en Filosofie der Wetenschappen
- Mechanica
- Microbiologie
- Natuurkunde
- Psychologische Wetenschappen
- Quartair onderzoek (BELQUA)
- Radio-Electriciteit
- Sterrenkunde
- Wiskunde

Lijst van de Internationale Wetenschappelijke Unies:

- International Astronomical Union (IAU)
- International Geographical Union (IGU)
- International Federation for Medical and Biological Engineering (IFMBE)
- International Mathematical Union (IMU)
- International Union for Physical and Engineering Sciences in Medicine (IUPESM)
- International Union for Quaternary Research (INQUA)

- International Union of Biochemistry and Molecular Biology (IUBMB)
- International Union of Biological Sciences (IUBS)
- International Union of Crystallography (IUCr)
- International Union of Geodesy and Geophysics (IUGG)
- International Union of Geological Sciences (IUGS)
- International Union of History and Philosophy of Science (IUHPS)
- International Union of Microbiological Societies (IUMS)
- International Union of Pharmacology (IUPHAR)
- International Union of Physiological Sciences (IUPS)
- International Union of Pure and Applied Biophysics (IUPAB)
- International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC)
- International Union of Pure and Applied Physics (IUPAP)
- International Union of Psychological Science (IUPsys)
- International Union of Radio Science (URSI)
- International Union of Soil Sciences (IUSS)
- International Union of Theoretical and Applied Mechanics (IUTAM)
- Scientific Committee on Antarctic Research (SCAR)

Deelname aan internationale samenwerking en/of netwerking: KVAB

De KVAB is soms rechtstreeks, soms via RASAB, lid van verschillende federaties en samenwerkingsverbanden van academies, zowel op Europees niveau als op wereldniveau. Een overzicht van de lidmaatschappen en de Belgische vertegenwoordigers is te vinden op www.rasab.be.

EASAC

Het Europese EASAC (European Academies Science Advisory Council) is een unie van academies die advies formuleert voor de Europese beleidsmakers. Wijlen confrater Jan Kretschmar was lid van de EASAC-werkgroep energie die tweemaal per jaar plenair vergadert. In maart had een kick-off meeting plaats van een nieuwe werkgroep over 'Decarbonisation of buildings'. Op 28 mei 2020 was er een videovergadering van het EASAC energy steering panel en een workshop over "The future for synthetic fuels, hydrogen and batteries in the energy transition".

Freddy Dumortier (KVAB) is het Belgisch lid van EASAC's Council. Hij nam deel aan de volgende vergadering(en):

- Council meeting, 17-18 november, online.
- Outreach meeting met Wim van Saarloos, 15 december, online.

In 2020 organiseerde en ondersteunde de KVAB de organisatie van de volgende activiteit van EASAC die in Brussel plaatsvond:

- Lancering van het EASAC standpunt on Plastics and the Circular Economy, maart 2020.

ISC (voormalig ICSU)

In 2018 werden de Social Science Council (ISSC) en de International Council for Science (ICSU) verenigd in de hiertoe nieuw opgerichte International Science Council (ISC).

CAETS

CAETS is de International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences. Paul Verstraeten volgde confrater Achiel Van Cauwenberghe op als vertegenwoordiger van de KVAB in de Algemene Vergadering. Elisabeth Monard is aangesteld als lid van de Raad van bestuur voor een mandaat van 2 jaar. Het jaarlijkse congres heeft in oktober in Seoul plaatsgevonden, met hoofdzakelijk digitale deelname. Er is opnieuw een statement uitgebracht 'Engineering a better world', met focus op smart society (AI, IOT, blockchain).

ALLEA

In 2019 organiseerde de KVAB in het Paleis der Academiën in samenwerking met ALLEA een Europees symposium met als titel 'Genome editing for crop improvement'. De organisatoren (Hubert Bocken, Dirk Inzé en Pere Puigdomènech) publiceerden hierover in 2020 een Standpunt dat in december voorgesteld werd middels een publiek digitaal debat.

Hubert Bocken (KVAB) was lid van de Board en ondervoorzitter van ALLEA voor de periode 2018-2020, tot aan de 2020 Algemene Vergadering. Hij woonde twee online vergaderingen van de Board bij op 19 maart en 11 mei.

Hubert Bocken (KVAB), François de Callataÿ (ARB) en Véronique Cabiaux (ARB) vertegenwoordigden de Belgische Academies op de ALLEA Algemene Vergadering 2020 die op 3 juni online gehouden werd.

SAPEA

Op 13 december 2016 is het samenwerkingsverband SAPEA (Science Advice for Policy by European Academies) gestart. SAPEA voert een project uit voor de EC als een samenwerkingsverband van 5 Europese academienetwerken: Academia Europaea, ALLEA (ALL European Academies), EASAC (European Academies Science Advisory Council), Euro-CASE (European Council of Academies of Applied Sciences, Technologies and Engineering), en FEAM (Federation of European Academies of Medicine). Het algemeen objectief van het project is om wetenschappelijke expertise bijeen te brengen, die tijdskritisch, onafhankelijk en evidentie-gebaseerd is, uit meer dan 100 Europese academies en uit meer dan 40 landen én die gericht is naar het hoogste beleidsniveau in Europa en het brede publiek.

Het European Science Advisors Forum (ESAF) werd geïnitieerd door Anne Glover, terwijl zij Chief Scientific Advisor was van voorzitter Barroso van de Europese Commissie. De eerste vergadering vond plaats op 23 juni 2014 in Kopenhagen, tijdens het EuroScience Open Forum (ESOF). Toen het Scientific Advice Mechanism (SAM) operationeel werd, werd in 2016 voorgesteld om de samenwerking tussen bestaande structuren voor wetenschappelijk advies van de Europese lidstaten en tussen deze structuren en SAM te versterken. Sindsdien wordt elk jaar een bijeenkomst georganiseerd in een ander land. In de Angelsaksische landen is er meestal een wetenschappelijk adviseur van de overheid. Terwijl in veel landen in continentaal Europa formeel of informeel advies aan de regering(en) wordt gegeven door de Academies of andere organisaties. België is sinds 2018 lid van ESAF met zijn academies.

ESAF is een onafhankelijk, informeel netwerk van Europese op wetenschap gebaseerde strategische adviseurs, aangestuurd door haar leden. ESAF is een niet-juridische entiteit zonder budget. Leden moeten in staat zijn om wetenschappelijk onderbouwd strategisch advies te geven aan hun democratische regeringen. Hun advies moet gebaseerd zijn op openbaar onderzoek van de hoogste kwaliteit. ESAF-leden hebben veel te winnen bij het uitwisselen van informatie, expertise, werkwijzen en resultaten. Aangezien een dergelijke uitwisseling niet vanzelfsprekend is, biedt ESAF een platform en een netwerk voor organisaties die in verschillende systemen kunnen functioneren, maar een gemeenschappelijke basis hebben met betrekking tot hun ambitie om het beste wetenschappelijk onderbouwde strategische advies te geven. ESAF heeft geen formele adviestaak (en is in die zin complementair aan SAPEA), maar leden van ESAF kunnen hun krachten bundelen en gezamenlijk advies geven.

Joos Vandewalle nam namens de KVAB deel aan een online ESAF-vergadering op 24 juni 2020. Er waren 34 deelnemers. Er werd gediscussieerd, aan de hand van een lezing van Peter Piot, over lessen die getrokken kunnen worden over toekomstig wetenschappelijk advies uit de huidige COVID-19-pandemie.

Euro-CASE

Euro-CASE is de European Council of Academies of Applied Sciences, Technologies and Engineering. Sinds medio 2018 zijn KVAB en ARB opnieuw lid van Euro-Case. KTW en CTS krijgen samen 1 stem in de board van Euro-CASE, maar ze kunnen elk een vertegenwoordiger voor deelname aan de vergaderingen sturen. KTW wordt vertegenwoordigd door Joos Vandewalle; CTS wordt vertegenwoordigd door Luc Chefneux.

Joos Vandewalle woonde op 8 juni de boardvergadering online bij, alsook een online vergadering over energietransitie. Er zal een Standpunt verschijnen over Engineering Education. Joos Vandewalle heeft ook deelgenomen aan een werkgroep die een rapport heeft uitgebracht over het nut en de waarde van initiatieven van Academies rond young engineering professionals.

UAI

Honderd jaar geleden werd in Parijs de "Union académique internationale" opgericht, met de bedoeling internationaal samen te werken aan belangrijke onderzoeksprojecten die niet door één academie kunnen ondersteund worden. De UAI is uitsluitend gericht op onderzoek in de humane wetenschappen (filologie, geschiedenis, archeologie, filosofie, en kunstwetenschap) en de vertegenwoordigers van de academies komen uit die disciplines. De laatste jaren is er een grote inspanning om ook niet-Europese projecten over taal, geschiedenis en archeologie internationaal te ondersteunen.

Er was dit jaar geen activiteit ingevolge de COVID-19-pandemie.

Gebruik van het Paleis der Academiën door federaties

De Europese academienetwerken maken gebruik van het Paleis der Academiën als ontmoetingsplaats en als ideale locatie voor de voorstelling van allerlei rapporten. Deze rapporten worden dan door de KVAB verder verspreid binnen Vlaanderen.

BACAS

BACAS (Belgian Academy Council for Applied Sciences) is de koepel waaronder de KTW (Klasse Technische Wetenschappen van de KVAB) en de CTS (Classe Technologie et Société van de Académie Royale de Belgique) verenigd zijn.

Deze koepel vertegenwoordigt de Belgische Nederlands- en Franstalige academisch ingenieurs in internationale organisaties van ingenieursacademies zoals CAETS (International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences) en Euro-CASE (European Council of Applied Sciences Technologies and Engineering).

Het voorzitterschap van BACAS wordt beurtelings door een lid van de KTW en een lid van de CTS waargenomen, telkens voor een periode van twee jaar. Voor de periode 2020-21 oefent Marc Acheroy (CTS) dit voorzittersmandaat uit. De "board" (het bestuur) van BACAS vergadert (in principe) tweemaal per jaar en telt 12 leden (6 van KTW en 6 van CTS).

Op deze bestuursvergaderingen wisselen KTW en CTS gegevens uit over elkaars werking en maken afspraken voor deelname aan de werking van de internationale ingenieursacademies.

De werking van KTW verschilt nogal van deze van CTS: dit komt uiteraard deels door het feit dat de CTS ook niet-ingenieurs (vooral leden gespecialiseerd in menswetenschappen zoals sociologie of economie) onder haar leden telt (vandaar de naam Classe Technologie et Société). Maar ook de methodiek is anders: terwijl KTW getypeerd wordt door werkgroepen die Standpunten over actuele thema's

voorbereiden en Denkerscycli waarin buitenlandse experts hun licht laten schijnen over maatschappelijke uitdagingen in Vlaanderen, publiceren bij CTS leden in eigen naam in de reeksen "L'académie en Poche", "Transversales" en "Rétro Poche" en organiseren zij colloquia.

Leden van CTS krijgen steeds de mogelijkheid te participeren in KTW-werkgroepen, en omgekeerd worden KTW-leden op de hoogte gehouden van de initiatieven van de CTS.

Naast de reeds vermelde internationale organisatie CAETS is BACAS ook vertegenwoordigd in SAPEA (Science Advice for Policy by European Academies), een door de Europese Commissie gefinancierd wetenschappelijk adviescomité.

In 2020 heeft er geen vergadering plaats gevonden. Er is wel het initiatief genomen om een gezamenlijke Standpunt 'Accelerating the transformation processes in the post-covid society' op te stellen.

Klasse van de Natuurwetenschappen

Gewone leden:

1. Thys van den Audenaerde Dirk (1978)	31. Aerts Conny (2011)
2. Van Montagu, baron Marc (1987)	32. Baets Roel (2011)
3. Thas Joseph (1988)	33. Bogaerts Annemie (2011)
4. Schamp, baron Niceas (1990)	34. De Mazière Martine (2011)
5. Vandekerckhove Joël (1990)	35. Gheysen Godelieve (2011)
6. Hirsch Charles (1994)	36. Martens Johan (2011)
7. Heyde Kris (1996)	37. Peeters François (2011)
8. Jacobs Pierre (1996)	38. Van de Peer Yves (2011)
9. Gijbels Renaat (1997)	39. Moens Luc (2012)
10. Dumortier Freddy (1998)	40. Sevrin Alexander (2012)
11. Kersters Karel (1998)	41. Vandenabeele Peter (2012)
12. Van Broeckhoven Christine (1999)	42. Cuyt Annie (2013)
13. Van Houtte Paul (1999)	43. Neyens Gerda (2013)
14. De Kimpe Norbert (2003)	44. Van Lipzig Nicole (2013)
15. Waelkens Christoffel (2003)	45. Van Speybroeck Veronique (2013)
16. Inzé Dirk (2005)	46. Darras Veerle (2014)
17. Van Dyck Dirk (2006)	47. De Feyter Steven (2014)
18. Vincx Magda (2006)	48. Van der Linden Annemie (2014)
19. Ceulemans Reinhart (2009)	49. Binnemans Koen (2015)
20. Maex Karen (2009)	50. Gijbels Irène (2015)
21. Poesen Jean (2009)	51. Van Der Straeten Dominique (2016)
22. Steels Luc (2009)	52. Verschuren Dirk (2016)
23. Van Damme Els (2009)	53. Vaes Stefaan (2017)
24. Van Maldeghem Hendrik (2009)	54. Van Huffel Sabine (2017)
25. Backeljau Thierry (2010)	55. Bals Sara (2019)
26. Hofkens Johan (2010)	56. Van Bael Marlies (2019)
27. Schoofs Liliane (2010)	57. Verstraete Frank. (2019)
28. Swennen Rudy (2010)	58. Libert Claude (2020)
29. Tavernier Jan (2010)	59. Ongena Jef (2020)
30. Van Tendeloo Gustaaf (2010)	60. Smagghe Guy (2020)

Ereleden:

1. Smeyers Paul (1983)	5. Vanhecke Lieven (1990)
2. Bruynseraede Yvan (1988)	6. De Schryver Frans (1989)
3. Coomans August (1978)	7. Vanquickenborne Luc (1986)
4. Vermeersch Pierre (1990)	8. Veretennicoff Irina (1998)

9. Gomes Walter (1989)

10. Kühn Eduard (1990)

Buitenlandse leden:

1. Allen John (1991)

2. Brandl Heinz (1992)

3. Claeson Tord (2003)

4. Daubechies Ingrid (2011)

5. de Jager Kees (1967)

6. De Vincentiis Mario (1988)

7. Dézsi István (1978)

8. Dijkgraaf Robbert (2018)

9. Ebbesen Thomas (2011)

10. Fresco Louise (2015)

11. Halzen Francis (2015)

12. Hewish Antony (1989)

13. Hirsch Peter (1995)

14. Korpel Adrian (1987)

15. Lehn Jean-Marie (1990)

16. Liu Shilian (1990)

17. Martin Jan (2011)

18. Masuhara Hiroshi (1998)

19. Nolte Roeland (2000)

20. Rahmat-Samii Yahya (2001)

21. Samori Paolo (2018)

22. Sato Hisayoshi (1991)

23. Schuller Ivan (1998)

24. Smets Erik (2012)

25. Spaepen Frans (2000)

26. Srivastava Hari (1991)

27. 't Hooft Gerard (1981)

28. Van Doninck Walter (2014)

29. Vanmarcke Erik (1999)

30. Van Swygenhoven Helena (2014)

31. Weck Manfred (1994)

32. Weckhuysen Bert (2015)

33. West Richard (1981)

Klasse van de Menswetenschappen

Gewone leden:

1. Dewachter Wilfried (1986)	37. Tollebeek Jo (2010)
2. Witte, barones Els (1988)	38. Van den Berghe Lutgart (2010)
3. Steel Carlos (1989)	39. Velle Karel (2010)
4. Willems Dominique (1989)	40. Wagemans Johan (2010)
5. van Outryve d'Ydewalle, ridder Géry (1992)	41. Bourgeois Jean (2011)
6. Bocken Hubert (1994)	42. Buysse Ann (2011)
7. Van Rompuy, baron Paul (1994)	43. Konings Joep (2011)
8. Lesthaeghe Ron (1996)	44. Lamberigts Mathijs (2011)
9. De Dijn Herman (1997)	45. Geens Koen (2012)
10. Verhofstadt-Denève Leni (1997)	46. Praet Danny (2012)
11. Clarysse Willy (1998)	47. Schokkaert Erik (2012)
12. Tasmowski Liliane (1998)	48. Vandorpe Katelijn (2012)
13. Van Uytfanghe Marc (1998)	49. Velaers Jan (2012)
14. Waelkens, ridder Marc (1998)	50. Davidse Kristin (2013)
15. Alen, baron André (1999)	51. Deneckere Gita (2013)
16. Weyembergh Maurice (1999)	52. Maes Bea (2013)
17. Billiet Jaak (2001)	53. Pauwels Caroline (2013)
18. De Nauw Alain (2001)	54. Verhetsel Ann (2013)
19. Foblets, barones Marie-Claire (2001)	55. Heirbaut Dirk (2014)
20. Versluys Kristiaan (2001)	56. Onghena Patrick (2014)
21. Batens Diderik (2002)	57. Van Hulle Cynthia (2014)
22. Cousy Herman (2002)	58. Verhulst Sabine (2014)
23. Cantillon, barones Bea (2003)	59. Keunen Bart (2015)
24. Standaert Nicolas (2003)	60. Matthijs Koen (2015)
25. Symoens Hilde (2003)	61. Mesquita Batja (2015)
26. De Grauwe Paul (2004)	62. Van Houtte Mieke (2015)
27. Maresceau Marc (2004)	63. Govaere Inge (2016)
28. Laureys Godelieve (2007)	64. Van Riel Gerd (2016)
29. Boone Marc (2008)	65. Demoen Kristoffel (2017)
30. Wouters Jan (2008)	66. Van Eeckhoutte Willy (2017)
31. Van Damme Marnix (2009)	67. Bouckaert Geert (2018)
32. Van Goethem Herman (2009)	68. Duerloo Luc (2018)
33. Vandenbergen Anne-Marie (2009)	69. Cherchye Laurens (2020)
34. Verschaffel Lieven (2009)	70. Delsaerd Pierre (2020)
35. Veugelers Reinhilde (2009)	71. Paoli Letizia (2020)
36. De Clercq Marc (2010)	

Ereleden:

1. Huyse Luc (1994)	3. Van der Haegen Herman (1988)
2. Van der Wee, baron Herman (1977)	4. Dobbelaere Karel (1992)

5.	Eyskens Mark (1988)	9.	Van der Cruysse Dirk (1998)
6.	De Mey Marc (1994)	10.	Prevenier Walter (1985)
7.	Derolez Albert (1992)	11.	Peeters Theo (1985)
8.	Simons Ludo (1997)		

Buitenlandse leden:

1.	Ahrweiler Hélène (1981)	23.	Irvine Derry (2005)
2.	Andrews Neil (2014)	24.	Jacobs Francis (2005)
3.	Arnade Peter (2017)	25.	Janssen Frans (2004)
4.	Babcock Robert (2005)	26.	Kaufmann Franz-Xaver (1991)
5.	Blockmans Wim (2004)	27.	Kocka Jürgen (2016)
6.	Cadiet Loïc (2010)	28.	Lesger Clé (2008)
7.	Carpì Federico (1997)	29.	Levelt Willem (1999)
8.	Clarck Peter (2015)	30.	Ma John (2010)
9.	Crouzet-Pavan Elisabeth (2020)	31.	Markesinis, Sir Basil (1990)
10.	Cuvigny Hélène (2016)	32.	McConica James (1988)
11.	De Boeck Paul (2012)	33.	McGing Brian (2008)
12.	De Vries Jan (2003)	34.	Moureau François (2005)
13.	Dewulf Jeroen. (2017)	35.	Nijkamp Peter (2000)
14.	Dupré Louis (1985)	36.	Nowotny Helga (2014)
15.	Fenik Bernard (1988)	37.	Pollmann Judith (2020)
16.	Frijhoff Willem (2005)	38.	Requejo Isidro Marta (2017)
17.	Gottwald Peter (2005)	39.	Schuyt Kees (2001)
18.	Haegeman Liliane (1994)	40.	Shetreet Simon (2014)
19.	Hermans Hubert (2017)	41.	Skaftte-Jensen Minna (1997)
20.	Hess Burkhard (2010)	42.	Sorabji Richard (2008)
21.	Hooghe Liesbet (2011)	43.	Tax Peter (1999)
22.	Howell Martha (2015)	44.	Victor Benjamin (2013)

Klasse van de Kunsten

Gewone leden:

1. Van Gysegem Paul (1981)	33. Ruyters Marc (2010)
2. Van Reeth Bob (1990)	34. Vandenbroeck Paul (2010)
3. Boenders Frans (1991)	35. Verschaffel Bart (2010)
4. Dr. Heyrman Hugo (1993)	36. Coomans de Brachène Thomas (2011)
5. D'Haene Rafaël (1993)	37. De Keyzer Carl (2011)
6. De Keersmaecker Anne Teresa (1998)	38. Rathé Filip (2011)
7. Fabre Jan (1998)	39. Bergé Pieter (2012)
8. Strauven Fracis (2000)	40. Swerts Piet (2012)
9. De Jonge Krista (2001)	41. Van Landeghem Jan (2004)
10. Van Hove Luc (2001)	42. Vandenabeele Lukas (2012)
11. Balis Arnout (2002)	43. Baert Barbara (2013)
12. De Bondt Werner (2003)	44. Troch Fien (2013)
13. Elias Willem (2003)	45. Van Parys Annelies (2013)
14. Stroo Cyriel (2003)	46. Vermeersch Vera (2013)
15. Van der Stighelen Katlijne (2003)	47. Borremans Michaël (2014)
16. Coninx, baron Stijn (2004)	48. de Zegher Marie-Catherine (2014)
17. Delaere Mark (2005)	49. Henderickx Wim (2015)
18. Robbrecht Paul (2005)	50. Brossé Dirk (2016)
19. Van der Stock Jan (2005)	51. Hanssen Karin (2016)
20. Buylen Michel (2006)	52. Tas Rudi (2017)
21. Decraemer Henk (2006)	53. Van Gelder Hilde (2017)
22. Bergmans Anna (2007)	54. Dercon Chris (2018)
23. Van Hee Marie-José (2007)	55. Maclot Petra (2018)
24. Van Kerckhoven Anne-Mie (2008)	56. Swinnen Peter (2018)
25. De Buck Siegfried (2009)	57. Braeckman Dirk (2019)
26. Maes Francis (2009)	58. Brosens Koen (2019)
27. Posman Lucien (2009)	59. Fonteyne An (2019)
28. Smets Marcel (2009)	60. Dewilde Jan (2020)
29. Van der Wee Barbara (2009)	61. Jacobs Steven (2020)
30. Vermote Petra (2009)	62. Michiels Jan (2020)
31. Delrue Ronny (2010)	63. Pawlowski Mauro (2020)
32. Martens Max (2010)	

Ereleden:

1. Bossuyt Ignace (1993)	6. Vandereycken Robert (1996)
2. Devlieghe Luc (1986)	7. Delmarcel Guy (1999)
3. Nivelle Adolf (1988)	8. Huys Bernard (1980)
4. Servais Raoul (1973)	9. Tinel Koenraad (1986)
5. Laporte André (1990)	10. Sabbe Herman (1999)

11. Vlieghe Hans (1990)

12. Coryn Roland (2018)

Buitenlandse leden:

1. Baarsen Reinier (2019)

17. Lasala José (1997)

2. Blumenthal Daniel (2018)

18. Lebic Lojze (2004)

3. Châtelet Albert (1990)

19. Marrow James (1997)

4. Colomina Beatriz (2009)

20. McGrath Elizabeth (2003)

5. DaCosta Kaufmann Thomas (1997)

21. Neutelings Willem Jan (2011)

6. de Bodt Saskia (2003)

22. Ottenheym Konrad A. (2012)

7. De Jongh Eddy (1988)

23. Pollock Griselda (2015)

8. Eötvös Péter (2014)

24. Schuijjer Michiel (2008)

9. Fillitz Hermann (1988)

25. Sluijter Eric Jan (2004)

10. Foucart Jacques (1991)

26. Spronk Ron (2009)

11. Frampton Kenneth (2010)

27. Strazza Guido (2000)

12. Gerszi Teréz (1992)

28. Van de Wetering Ernst (1994)

13. Goezu André (1990)

29. Van Grevenstein-Kruse Anne (2010)

14. Hennel-Bernasikowa Maria (1995)

30. Von Moos Stanislaus (2009)

15. Hirsch Karl-Georg (1995)

31. Winner Matthias (1990)

16. Lachenmann Helmut (1997)

32. Zhong Han (1992)

Klasse van de Technische Wetenschappen

Gewone leden:

1. Vandewalle Joos (1996)	28. Van Walle Eric (2010)
2. Verstraete Willy (1997)	29. Wevers Martine (2010)
3. Leuridan Jan (1998)	30. Bonte Luc (2011)
4. Van Vaerenbergh Ivo (1998)	31. Thienpont Hugo (2011)
5. Vanderleyden Jozef (1998)	32. Velge Henri-Jean (2011)
6. De Moor Bart (2000)	33. Verbauwhede Ingrid (2011)
7. Van Overschée Willy (2000)	34. De Bruycker Paul (2012)
8. Verhoeven Ronny (2002)	35. De Schutter Joris (2012)
9. Verstraeten Paul (2002)	36. Monard Elisabeth (2012)
10. Bossyns Luc (2004)	37. Buelens Christine (2013)
11. Gosselin Derrick (2004)	38. Hubin Annick (2013)
12. Verdonck Pascal (2004)	39. Berbers Yolande (2014)
13. Van Roost Joost (2005)	40. Delcour Jan (2014)
14. Beazar Guido (2006)	41. Marin Guy (2014)
15. Belmans Ronnie (2006)	42. Baelmans Tine (2015)
16. D'haeseleer William (2006)	43. Keppens Greet (2015)
17. Lox Egbert (2006)	44. Lagae Liesbet (2016)
18. Moldenaers Paula (2006)	45. Van De Walle Rik (2016)
19. Van Landeghem Hendrik (2009)	46. Arnaut Filip (2018)
20. Heynen Hilde (2009)	47. Vansteenkiste Nancy (2018)
21. Höfte Monica (2009)	48. Maselis Patrick (2019)
22. Malcorps Christiane (2009)	49. Steyaert Michiel (2019)
23. Schoukens Johan (2009)	50. Caluwaerts Ann (2020)
24. Wauters Dirk (2009)	51. Smolders Erik (2020)
25. Bernard Alain (2010)	52. Van Mierlo Joeri (2020)
26. Fransaer Dirk (2010)	53. Vander Sloten Jos (2020)
27. Taerwe Luc (2010)	

Ereleden:

1. Froment Gilbert (1984)	13. Ulens Stan (1998)
2. Aernoudt Etienne (1997)	14. Van Belle Norbert (1992)
3. Beeckman Jean (2001)	15. Van den Balck Valentin (1989)
4. Beernaert Stan (2001)	16. Van Keymeulen Jan (1992)
5. Deman Jef (1988)	17. Van Remortel Jacques (1992)
6. Depaemelaere Jean-Pierre (1996)	18. Wissaert Roland (1992)
7. Deroo Herman (1998)	19. De Man Hugo (1990)
8. Gobin Robert (1994)	20. Frimout, burggraaf Dirk (1994)
9. Haemers Guy (1992)	21. Van Brussel Rik (1990)
10. Lenaers Rob (2002)	22. Verbaeten Pierre (2000)
11. Meers Urbain (1992)	23. Berlamont Jean (2001)
12. Naze Michel (1995)	24. Gelders Ludo (1989)

25.	Lagasse Paul (1996)	30.	Verpoest Ignaas (2004)
26.	Michiels Leo (2004)	31.	Oosterlinck, baron André (2009)
27.	Tambuyzer Erik (2006)	32.	Willmes, baron Jacques (2001)
28.	Van Campenhout Jan (2011)	33.	Van Cauwenberghe Achiel (1989)
29.	Vandamme Erick (2000)		

Buitenlandse leden:

1.	Adriaens Peter (2012)	13.	Monostori László (2011)
2.	Bird Robert Byron (1994)	14.	Noterdaeme Jean-Marie (2012)
3.	Ceder Gebrand (2015)	15.	Rabaey Jan (2011)
4.	D'Hooghe Alexander (2016)	16.	Sweldens Wim (2011)
5.	de Hoop Adrianus (1997)	17.	Vandebroek Sophie (2010)
6.	Desmedt Yvo (2015)	18.	Van Houten Fred (2011)
7.	De Winne Frank (2020)	19.	Van Mieghem Jan (2015)
8.	Ferrero Alessandro (2010)	20.	Van Wassenhove Luk (2010)
9.	Frangopol Dan (2016)	21.	Verriest Erik (2012)
10.	Kacprzyk Janusz (2019)	22.	Waterman Ronald (2010)
11.	Li Guo-Qiang (2018)	23.	Zijm Henk (2016)
12.	Mareels Iven (2010)	24.	Zwaenepoel Willy (2010)

Jonge Academie

1.	Bessemans Ann (2016)	27.	Van Puymbroeck Birgit (2018)
2.	Hens Kristien (2016)	28.	Wynants Nele (2018)
3.	Merkx Frank (2016)	29.	Bruffaerts Rose (2019)
4.	Rodriguez Garcia Magaly (2016)	30.	Caluwaerts Didier (2019)
5.	Spruyt Bram (2016)	31.	De Laet Lars (2019)
6.	Verschuere Bram (2016)	32.	De ruysscher Dave (2019)
7.	Bork Camilla (2017)	33.	Doom Marjan (2019)
8.	Cloots Elke (2017)	34.	Grine Lynda (2019)
9.	Ginis Vincent (2017)	35.	Myny Kris (2019)
10.	Heylen Lodewijk (2017)	36.	Plusquin Michelle (2019)
11.	Jaber Athar (2017)	37.	Vanacker Beatrijs (2019)
12.	Smets Kevin (2017)	38.	Vandeviver Christophe (2019)
13.	Verbrugge Sofie (2017)	39.	Vermang Bart (2019)
14.	Verveckken Katrien (2017)	40.	Baeyens Nicolas (2020)
15.	Wenmackers Sylvia (2017)	41.	de Buyl Sophie (2020)
16.	Witters Nele (2017)	42.	Destrooper Tine (2020)
17.	Agirdag Orhan (2018)	43.	Masquillier Caroline (2020)
18.	De Leersnyder Jozefien (2018)	44.	Smeets Arne (2020)
19.	Dewitte Heleen (2018)	45.	Trappeniers Kevin (2020)
20.	Dries Koen (2018)	46.	Vandenbosch Laura (2020)
21.	Gelens Lendert (2018)	47.	Vandenbroucke Roosmarijn (2020)
22.	Lahousse Lies (2018)	48.	Vandendriessche Joris (2020)
23.	Laoui Damya (2018)	49.	Verbruggen Sammy (2020)
24.	Mandolessi Silvana (2018)	50.	Vercnocke Bert (2020)
25.	Ryad Amr (2018)	51.	Verhulst Sarah (2020)
26.	van Nuijs Alexander (2018)		

Commissies van de Academie

Kandidaturencommissie

Klasse van de Natuurwetenschappen:

Van Broeckhoven Christine, bestuurder
Steels Luc, onderbestuurder
Van Dyck Dirk, uittredend bestuurder
Dumortier Freddy, vast secretaris

De Feyter Steven (2020-2022)
De Kimpe Norbert (2018-2023)
Gheysen Godelieve (2021-2023)
Sevrin Alexander (2020-2022)
Vaes Stefaan (2021-2023)

Klasse van de Menswetenschappen:

Tollebeek Jo, bestuurder
Vandenbergen Anne-Marie, onder-
bestuurder
Versluys Kristiaan, uittredend bestuurder
Dumortier Freddy, vast secretaris

Buyse Ann (2017-2022)
Mesquita Batja (2019-2021)
Van Uytfanghe Marc (2017-2022)
Velle Karel (2021-2023)
Verhulst Sabine (2019-2021)

Klasse van de Kunsten:

Verschaffel Bart, bestuurder
Ruyters Marc, onderbestuurder
Van Kerckhoven Anne-Mie, uittredend
bestuurder
Dumortier Freddy, vast secretaris

Baert Barbara (2016-2021)
Martens Max (2020-2022)
Strauven Francis (2018-2023)
Van Hove Luc (2018-2023)
Vandenabeele Lukas (2021-2023)

Klasse van de Technische Wetenschappen:

Beazar Guido, bestuurder
Heynen Hilde, onderbestuurder
Monard Elisabeth, uittredend bestuurder
Delcour Jan, vertegenwoordiger
Dumortier Freddy, vast secretaris

Keppens Greet (2020-2022)
Marin Guy (2021-2023)
Moldenaers Paula (2021-2023)
Vandewalle Joos (2019-2021)
Wevers Martine (2021-2023)

Laureatencommissie

Klasse van de Natuurwetenschappen:

Van Broeckhoven Christine, bestuurder

Monard Elisabeth, voorzitter

Dumortier Freddy, vast secretaris

Bogaerts Annemie (2021-2023)

Tavernier Jan (2021-2023)

Van Huffel Sabine (2021-2023)

Van Tendeloo Gustaaf (2021-2023)

Klasse van de Menswetenschappen:

Tollebeek Jo, bestuurder

Monard Elisabeth, voorzitter

Dumortier Freddy, vast secretaris

Boone Marc (2019-2021)

Lamberigts Mathijs (2021-2023)

Onghena Patrick (2016-2021)

Verhetsel Ann (2016-2021)

Klasse van de Kunsten:

Verschaffel Bart, bestuurder

Monard Elisabeth, voorzitter

Dumortier Freddy, vast secretaris

Boenders Frans (2016-2021)

Strauven Francis (2021-2023)

Swerts Piet (2016-2021)

Van Landeghem Jan (2018-2023)

Klasse van de Technische Wetenschappen:

Beazar Guido, bestuurder

Monard Elisabeth, voorzitter

Dumortier Freddy, vast secretaris

Lagae Liesbet (2021-2023)

Malcorps Christiane (2021-2023)

Taerwe Luc (2018-2021)

Vandewalle Joos (2021-2023)

Langlopende Projecten

Commissie Publicatiebeleid

Vandenbergen Anne-Marie, voorzitter
Dumortier Freddy, vast secretaris
Bocken Hubert
Clarysse Willy
Heirbaut Dirk

Lamberigts Mathijs
Thas Joseph
Van Kerckhoven Anne-Mie
Verstraeten Paul
Zeeuwts Sofie, secretaris

Adviesraad Contactfora

Monard Elisabeth, voorzitter
Dumortier Freddy, vast secretaris
De Clercq Marc, voorzitter Adviesraad
Ieven Greet (KAGB)
de Zegher Marie-Catherine
Heirbaut Dirk
Lamberigts Mathijs

Lox Egbert
Thas Joseph
Van Huffel Sabine
Van Overschée Willy
Verschaffel Bart
Lambrecht Nico, secretaris

Academisch Cultureel Forum

Boenders Frans, voorzitter
Eyskens Mark, voorzitter
Dumortier Freddy, vast secretaris
Theunynck Peter, vast secretaris KANTL
Monard Elisabeth, voorzitter KVAB
Waelkens Christoffel, ondervoorzitter
KVAB
Van Dijck Leen, voorzitter KANTL
Van Raemdonck Bert, directeur KANTL
Van Broeckhoven Christine, bestuurder
KNW
Tollebeek Jo, bestuurder KMW
Verschaffel Bart, bestuurder KK
Beazar Guido, bestuurder KTW
Bocken Hubert
Buylen Michel

Coryn Roland
Deroo Herman
Gosselin Derrick
Hirsch Charles
Posman Lucien
Strauven Francis
Thys van den Audenaerde Dirk
Tollebeek Jo
Van der Stighelen Katlijne
Van Hove Luc
Vandamme Erick
Vandewalle Joos
Veretennicoff Irina
Wissaert Roland
Serrien Ellen, secretaris
Rombaut Hans, secretaris

Wetenschappelijke commissie van het Nationaal Biografisch Woordenboek

Waterschoot Werner, voorzitter

Symoens Hilde, ondervoorzitter

Dumortier Freddy, vast secretaris
Boenders Frans
Geboes Karel
Gelders Ludo
Musschoot Anne-Marie
Porteman Karel
Prevenier Walter
Simons Ludo

Strauven Francis
Van der Wee, baron Herman
Van Gorp Hendrik
Vandeweghe Willy
Velle Karel
Witte, barones Els
Willaert Frank
Rombaut Hans, redactiesecretaris

Vlaamse Academische Stem (VLASt)

Bestuur

Eyskens Mark, voorzitter
Dumortier Freddy, vast secretaris KVAB
Theunynck Peter, vast secretaris KANTL
Monard Elisabeth, voorzitter KVAB
Beernaert Stan

Brems Hugo
Bruynseraede Yvan
Van de voorde, baron Aloïs
Waterschoot Werner
Rombaut Hans, administratief secretaris

Ereleden

Boenders Frans
De Boodt-Maselis Marie-Christiane
De Bruyckere Luc
De Keersmaecker Paul
De Schutter Georges
De Smedt Marcel
Elias Willem
Gelders Ludo
Jacobs Pierre
Lateur Patrick
Offeciers Mieke

Schamp, baron Niceas
Van den Bremt Stefaan
Van Gorp Hendrik
Van Hove Luc
van Outryve d'Ydewalle, ridder Géry
Van Waeyenberge, baron Piet
Van Wassenhove Johan
Vanneste Marc
Vlaminck Erik
Willaert Frank
Willems Dominique

Leden

Anderson Alan
Badts Hugo
Baes Paul
Beazar Guido
Beddegenoodts Marc
Beek Maggy
Blanken Katja
Boesmans Bart
Bolangier Lucie
Bollen Ria
Bruyninckx Eddy
Cabus-Steens Anne-Marie
Ceulemans André

Cooreman Louis
Coryn Roland
Crevits Pierre
Danneels Johan
De Brouwer Carlos
De Coninck Linda
De Meester Paul
De Nolf Rik
De Ridder-Schodts Maria
De Schryver Johan
De Wachter Marcia
Debusscher Armande
Decraene-Jonckheere André

Delcourt-Verstraeten André
Devisch Noël
Donck-Tytgat Lieven
Dufresne Luc
Dupré-Van de Walle A. en L.
Fransaer Dirk
Frimout, burggraaf Dirk
Geukens Liliane
Geukens Kris
Goossens Martine
Gijbels-Delperdange Hélène
Haegemans Luc
Hens Hugo
Hessmann Pierre
Iserentant Christine
Jaspers Michel
La Meir-Vandeputte Jeanine
Lafaut Noël
Langenus Filip
Leekens René
Leroy Philippe
Loosen Erik
Luck Lucien
Moerman André
Naze Michel
Notebaert Alexandre
Peeters Alfons
Peeters Willy
Peumans Hugo
Ponet Lieven

Princen Joseph en Lydwine
Proesmans Jan
Smets Urbain-Alain
Standaert Jean-Marie
Sterckx Luc
Troch Paul
Van Coppenolle Luc
Van de Steene Boudewijn
Van de Wielle Anna
Van de Woestijne-Vanagt Huguette
Van den Balck Valentin
Van der Cruysse Jacques
Van Gorp Gunhilde
Van Heddeghem Katrijn
Van Overschée Willy
Van Overstraeten – Clerens Roger
Van Pottelberge Walter
Van Roost Joost
van Walle Eric
Vandamme Hugo
Vandeputte Gilbert
Vandeputte Danielle
Vanderschueren-Lodewyckx Magda
Vandewalle Joos
Vandeweghe Willy
Vanvolsem-Timperman Serge
Vlassenbroeck Walter
Vuylsteke-Wauters Magda
Woolmore Kevin

Reflectiegroep Energie

Van Vaerenbergh Ivo, voorzitter
Albrecht Johan
Belmans Ronnie
D'haeseleer William
De Buck Pascal
Desmet Jan
Devogelaer Danielle
Dufresne Luc
Fransaer Dirk

Gosselin Derrick
Hens Hugo
Sterckx Luc
Ulens Stan
Van Mierlo Joeri
Van Roost Joost
Verschraegen Frank
Welch Kevin

Reflectiegroep Kunst, Wetenschap en Technologie

Monard Elisabeth, voorzitter
Aernoudt Etienne
Berbers Yolande
Bergmans Anna
Bessemans Ann
Bouckaert Geert
De Corte Katelijne
De Mey Marc
Dehaes Ugo
Hanssen Karin
Hirsch Charles
Jonckheere Koen
Maes AnneMarie
Mandolessi Silvana

Martens Pieter
Merckx Frank
Van Gelder Hilde
Van Houtte Paul
Van Kerckhoven Anne-Mie
Van Landeghem Jan
Van Overschéé Willy
Van Tendeloo Gustaaf
Vandamme Erick
Verpoest Lien
Wagemans Johan
Wauters Dirk
Wevers Martine
Wissaert Roland

Reflectiegroep RRI

Vandewalle Joos, voorzitter
Bouillon Roger
Cousy Herman
De Wael Karolien
Dumolyn Bart
Ginis Vincent
Hanssens Johan
Hens Kristien
Lagae Liesbet
Lamberigts Mathijs
Lox Egebrt

Monard Elisabeth
Mortier Freddy
Schokkaert Erik
Van Avermaet Philip
Van Damme Els
Van Houtte Paul
Van Hoyweghen Ine
Van Riel Gerd
Van Steirteghem André
Vincx Magda
Willems, baron Jacques

Adviesraad Jonge Academie

Vandewalle Joos, covoorzitter
Van Huffel Sabine, covoorzitter
Baelmans Tine
Bols Peter
Buysse Ann
Geris Lies
Ieven Greet
Rabaey Korneel
Symoens Hilde
Thas Joseph

Van Hove Luc
Van Kerckhoven Anne-Mie
Vandeweghe Willy
Waelkens Christoffel
Wagemans Johan
Willaert Frank
Willems Dominique
Dumortier Freddy, vast secretaris KVAB
Seghers Bert, secretaris JA

Stuurgroep Wetenschapscommunicatie van de KVAB en JA

Laoui Damya, voorzitter namens de JA	Grieten Els
Monard Elisabeth, voorzitter namens de KVAB	Deslé Barbara
Dumortier Freddy, vast secretaris	Smeyers Els
Aerts Conny	Santermans Koen
Matthijs Koen	Leuridan Sarah
Verschaffel Lieven	Maison Kris
Elias Willem	Ratinckx Elie
Verschaffel Bart	Bosch Kris
Gelens Lendert	Scheers Raf
Masquillier Caroline	Stroeykens Steven
Myny Kris	Wauters Koen
Van Rijckeghem Céline	Stoops Sooike
De Wolf David	Verlinden Ann
Ramakers Lothe	Albert Jan, secretaries

Stuurgroep Leerstoel FPIM

Dumortier Freddy, voorzitter	Fontaine François
Bouckaert Geert	Velle Karel
Feys Tom	Verhetsel Ann

Commissie Historische Wetenschappen

Boone Marc, voorzitter	Strauven Francis
Van Goethem Herman, ondervoorzitter	Symoens Hilde
Dumortier Freddy, vast secretaris	Tollebeek Jo
Bourgeois Jean	Van der Stighelen Katlijne
Clarysse Willy	Van der Wee, baron Herman
De Jonge Krista	Vandorpe Katelijne
Deneckere Gita	Velle Karel
Derolez Albert	Vlieghe Hans
Duerloo Luc	Waelkens, ridder Marc
Martens Max	Witte, barones Els
Prevenier Walter	Rombaut Hans, secretaris
Simons Ludo	

Wetenschappelijk Comité Humanisme in de Nederlanden

Vanden Broecke Steven, voorzitter	Dumortier Freddy, vast secretaris
Derolez Albert, vice-voorzitter	Bracke Wouter

De Landtsheer Jeannine
De Nave Francine
De Schepper Marcus
De Smet Rudolf
Forrez René
Golvers Noël
Lamberigts Mathijs
Laureys Marc
Papy Jan

Peeters Hugo
Sacré Dirk
Sué Sylvette
Symoens Hilde
Tournoy Gilbert
Van Houdt Toon
Verweij Michiel
Waterschoot Werner

Wetenschappelijk Comité Klassieke Studies

Clarysse Willy, voorzitter
Dumortier Freddy, vast secretaris
Boiy Tom
De Coninck Luc
De Groote Marc
Delattre Alain
Depauw Marc
Engels David
Erdkamp Paul
Hauben Hans
Laes Christian
Ma John
McGing Brian
Melaerts Henri

Poblome Jeroen
Saerens Cecilia
Schepens Guido
Schorn Stefan
Uytterhoeven Inge
Van Beek Bart
Van Nuffelen Peter
Van Rengen Wilfried
Van Uytfanghe Marc
Vandorpe Katelijn
Verreth Herbert
Waelkens, ridder Marc
Wouters Alfons
Zuiderhoek Andries

Wetenschappelijk Comité Rechtsgeschiedenis

Heirbaut Dirk, voorzitter
Monballyu Jos, erevoorzitter
Horvat Stanislas, secretaris
Dumortier Freddy, vast secretaris
Aerts Koen
Avonds Piet
Bauer Dominique
Bouckaert Boudewijn
Christiaens Jenneke
Coppein Bart
Dauchy Serge
De Koster Margo
de Ruyscher Dave
De Win Paul
Debaenst Bruno

Decaluwé Michiel
Decock Wim
Delbecke Bram
Deseure Brecht
Dhondt Frederik
Dusil Stephan
Forrez René
Grevers Helen
Guthke Thorsten
Janssens Gustaaf
Lambrecht Daniel
Laske Caroline
Lavrysen Laurens
Lesaffer Randall
Magits Michel

Martyn Georges
Oosterbosch Michel
Opsommer Rik
Put Eddy
Quintelier Bart
Roden Dimitri
Stevens Fred
Symoens Hilde
Van de Voorde Johan
Van Den Auweele Dirk
Van der Beken Tom
Van Goethem Geert
Van Goethem Herman
Van Haecke Lawrence
Van Hemelrijck Fernand
Van Hofstraeten Bram

Van Hulle Inge
Van Melkebeek Monique
Van Petegem Paul
Vandenbogaerde Sebastiaan
Velaers Jan
Velle Karel
Verboven Koen
Verfaillie Joke
Verleden Frederik
Vermeersch Griet
Vermeir René
Verscuren An
Verstraete Jan
Vrancken Valerie
Wauters Bart
Wijffels Alain

Commissies voor de Academische Fondsen

O. Callebautfonds

De Octaaf Callebautprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de kwaliteitsvoeding, en meer algemeen van de voedingsomstandigheden ook in de derde wereld. Deze prijs omvat twee luiken: de gewone prijs kan om de twee jaar toegekend worden voor een studie die betrekking heeft op hoger vermeld domein. Daarnaast kan om de drie jaar een onderzoekskrediet worden toegekend met het oog op navorsing op het hoger aangeduid terrein.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Kerstens Karel
Schamp, baron Niceas

Thys van den Audenaerde Dirk
Van Damme Els

Mgr. J. Coppensfonds

De Jozef Coppensprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van: de geschiedenis van de Leuvense universiteit; de geschiedenis van de Bijbelse exegese; oudtestamentische studies. De prijs wordt om de vijf jaar toegekend.

Dumortier Freddy, vast secretaris

Lamberigts Mathijs

Mgr. C. De Clercqfonds

De Mgr. Charles de Clercqprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen. Deze prijs wordt om het jaar toegekend.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Duerloo Luc

Lamberigts Mathijs
Van Riel Gerd

O. Dupontfonds

Het navorsingskrediet van het Octaaf Dupontfonds is bestemd om fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te bevorderen op het gebied van menselijke en dierlijke fysiologie en fysiopathologie, met toepassing van biotechnologische methoden. De toekenning gebeurt om de twee jaar met beurtrol tussen de Académie royale de Médecine de Belgique (2015), de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (2017), de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (2019), de Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique (2021), enz.

Foidart Jean-Michel, vast secretaris van de Académie royale de Médecine de Belgique
Bols Peter, vast secretaris van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België
Viviers Didier, vast secretaris van de Académie royale de Belgique
Dumortier Freddy, vast secretaris van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten

E. Duvergerfonds

De Erik Duvergerprijs is bestemd om een belangrijk oorspronkelijk kunsthistorisch of historisch werk te bekronen dat handelt over de Nederlanden tot het jaar 1900 en dat in grote mate steunt op archivalische bronnen. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Dumortier Freddy, vast secretaris	Cousy Herman
Balis, Arnout	Symoens Hilde
Bergmans Anna	Van der Stighelen Katlijne

J. Gillisfonds

De Jan Gillisprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de geschiedenis van het wetenschappelijk denken. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Dumortier Freddy, vast secretaris	Thys Van den Audenaerde Dirk
Gijbels Renaat	

Mgr. R. Lenaertsfonds

De Mgr. Renaat Lenaertsprijs is bestemd om een verdienstelijk en onuitgegeven werk op het gebied van de muzikwetenschap te bekronen, gesteld in het Nederlands, of in een internationaal erkende congrestaal. De prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Dumortier Freddy, vast secretaris	Laporte André
Delaere Mark	Maes Francis

Mac Leodfonds

De Julius Mac Leodprijs is bestemd voor een verdienstelijk en oorspronkelijk werk op het gebied van de biologie in de breedste zin van het woord en in het Nederlands opgesteld. Deze prijs is bestemd voor studenten aan een universiteit of een inrichting voor hoger onderwijs.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Backeljau Thierry
Coomans August
Kerstens Karel

Kühn Eduard
Thys van den Audenaerde Dirk
Vincx Magda

H. Schoutedenfonds

De Henri Schoutedenprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de zoölogie. Deze prijs zal om de twee jaar toegekend worden aan een studie over faunistiek (bij voorkeur van Afrika), systematiek, ecologie, ethologie of anatomie der dieren.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Coomans August

Kerstens Karel
Thys van den Audenaerde Dirk

H. Vanderlindenfonds

De Henri Vanderlindenprijs is bestemd om belangrijk oorspronkelijk werk te bekronen op het gebied van de sterrenkunde. Deze prijs wordt om de twee jaar toegekend.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Aerts Conny

Waelkens Christoffel

F. Van der Muerenfonds

De Floris Van der Muerenprijs is bestemd om oorspronkelijk en voortreffelijk wetenschappelijk werk op het gebied van de musicologie in de breedste zin van het woord te bekronen. Deze prijs wordt om de vier jaar door de Klasse der Kunsten toegekend voor het werk van een navorser, beneden de 40 jaar, dat in het Nederlands geschreven is.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Delaere Mark

Laporte André
Maes Francis

P. van Oyefonds

De Paul van Oyeprprijs is bestemd om oorspronkelijk onuitgegeven werk te bekronen in voorkeurorde over: veldwerk op het gebied der hydrobiologie in de breedste zin van het woord; systematiek der protisten of der evertebraten; biogeografie; algemene biologie.

Dumortier Freddy, vast secretaris
Backeljau Thierry
Coomans August

Kerstens Karel
Thys van den Audenaerde Dirk
Vincx Magda

F. Van Cauwelaertfonds

Het Frans Van Cauwelaert Fonds heeft tot doel Vlaams wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen. Dit zal geschieden door het toekennen van een prijs aan auteurs van Belgische nationaliteit voor een oorspronkelijk, in de regel in het Nederlands gesteld werk van onbetwistbaar wetenschappelijke waarde, hetzij in boekvorm gedrukt of als manuscript aan het Frans Van Cauwelaert Fonds ingezonden.

Deze prijs wordt afwisselend toegekend aan: 1. natuur-, ingenieurs-, wiskundige wetenschappen, 2. morele, rechtskundige, economische en politieke wetenschappen, 3. biomedische wetenschappen, 4. filosofische, taalkundige, geschiedkundige en archeologische wetenschappen.

Van Rompuy Herman, voorzitter
Dumortier Freddy, vast secretaries
Billiau Alfons
Bogaerts Annemie
Brutsaert Dirk
Buysse Ann
Devoldere Luc
Foblets Marie-Claire
Gheysen Godelieve
Heyde Kris
Laureys Godelieve

Monard Elisabeth
Peeters Theo
Simons Ludo
Symoens Hilde
Thas Joseph
Van Cauwelaert Kristien
Van Damme Marnix
van Outryve d'Ydewalle, ridder Géry
Vandamme Erick
Velaers Jan
Rombaut Hans, secretaris

Organisaties gerelateerd aan de KVAB

Koninklijke Commissie voor Geschiedenis

de Moreau de Gerbehaye Claude, voorzitter	Deploige Jeroen
Velle Karel ondervoorzitter	Dubois Sébastien
Vanthemsche Guy, secretaries- penningmeester	Duvosquel Jean-Marie
Kupper Jean-Louis, adjunct-secretaris- penningmeester	Janssens Gustaaf
Cauchies Jean-Marie	Piette Valérie
de Hemptinne Thérèse	Tollebeek Jo
Demoulin Bruno	Van Goethem Herman
	Van Loon Jozef
	Yante Jean-Marie

Ereleden:

Bruneel Claude	Milis Ludo
Goossens Jan	Prevenier Walter

Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie

Cajot José, secretaris-generaal	Goossens Jan
Van Loon Jozef, voorzitter Vlaamse afdeling	Marynissen Ann
Debrabandere Frans	Van Langendonck Willy
Devos Magda	

Ereleden:

De Schutter Georges	Willemys Roland
Van Durme Luc	

Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis

Duvosquel Jean-Marie, voorzitter
Galand Michèle, directeur

Archief- en Bibliotheekwezen in België

Daelemans Frank, erevoorzitter
Libert Marc, voorzitter

Union Académique Internationale

Vertegenwoordigers van de Academie:

Martens Max

Steel Carlos

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)

Van Steirteghem André, voorzitter

Storms Gert

D' Hooghe David, juridisch adviseur

Van Damme E.Is

De Houwer Jan

Van Doorslaer Sabine

Gillis Steven

Vermeire Séverine

Lambrichts Ivo

Bessemans Chris, secretaris

Nowé Ann

Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI)

Comité van Toezicht

Willems, baron Jacques

Snyders Dirk

Bouillon Roger

Willems Dominique

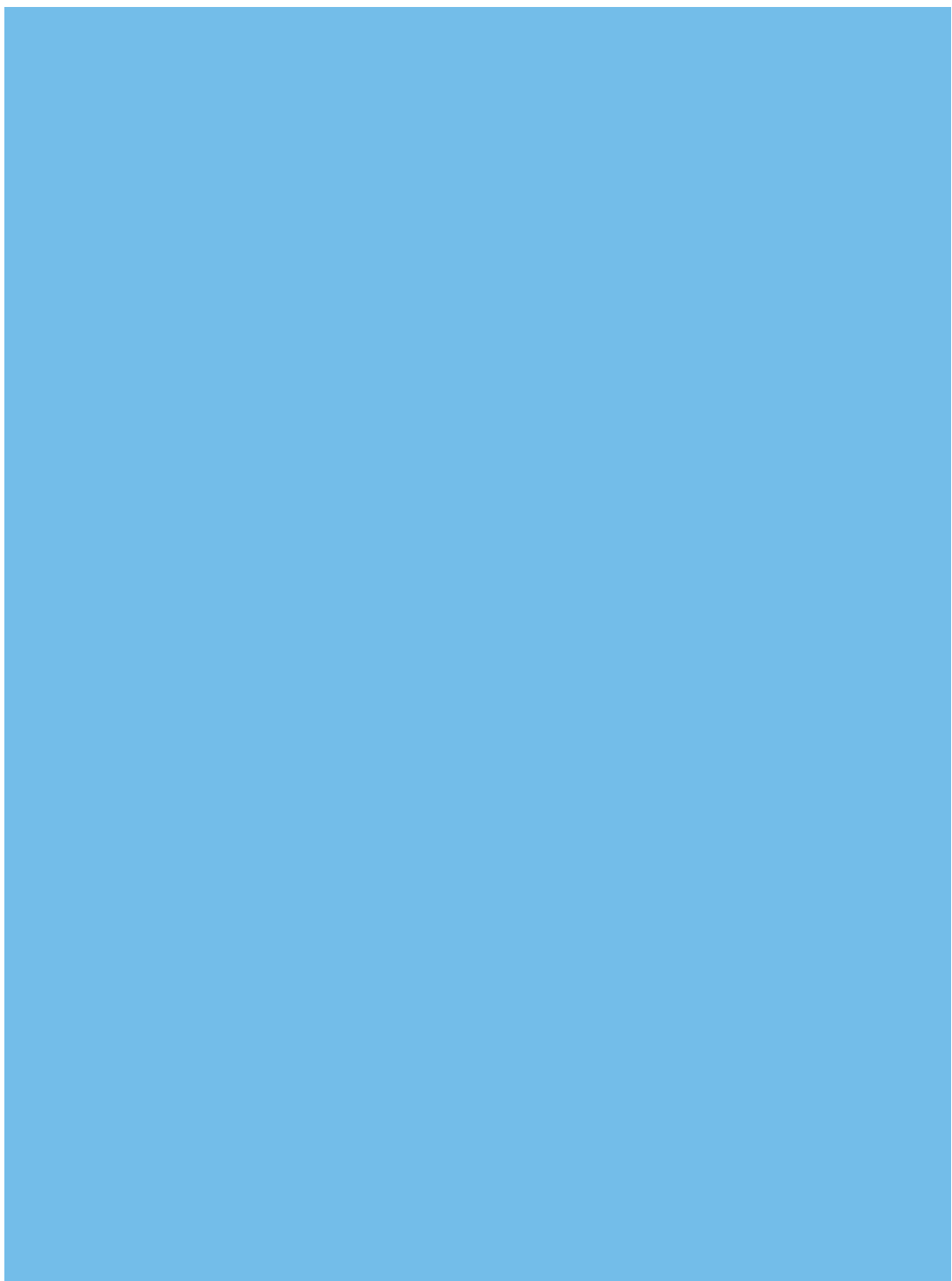
De Tavernier Johan

Willems Hans

Deruyck Filiep

Bessemans Chris, secretaris

Haenen Ken

**Vlaamse
overheid**

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIE

VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

